

İDARE

Dahiliye Vekâletinin Aylık

Yıl: 13

Temmuz 1939

Sayı: 136

RESMÎ KISIM

Nutuklar.....	671
Dahiliye Vekili Faik Öztrak'm Basın Kongresindeki	
Nutku.....	677
Dahiliye Vekili Faik Öztrak'm jandarma	
okulunda söylediği nutuk	680
Tayinler.....	683
Terfi edenler.....	688
Vekâlet emrine alınanlar.....	689
Takdir edilenler.....	690
Kanunlar.....	694
T. B. M M. Kararları	792
Nizamnameler	793
Kararnameler	817
Mülki Teşkilât	818
Vekâletimiz Tamimleri	819
Diğer Vekâletlerin Tamimleri	831
Çalışma raporları	834
Tekaüt ve Yetim aylıkları	836

MAKALELER

Memurin Rejimleri Almanya'da.....	838
-----------------------------------	-----

Resmî Kısım

Nutuklar

Tunceli vilâyetinin idaresi hakkındaki 2884 sayılı kanunun hükmünün uzatılmasına dair olan kanun lâyihasının müzakeresi sırasında, Dahiliye Vekili Tekirdağ mebusu Fayık Öztrak'm 7.7.1939 tarihinde T. B. M. M. inde irad ettikleri nutuk.

«— Arkadaşlarım; bugünkü Tunceli kanunu ile Tunceli vilâyeti adını verdiğimiz Dersim mıntakası Pertek, Hozat, Çemişkezek, Mazkirt, Nazimiye, Ovacık, Pülümür ve Mameki kazalarını ihtiva etmektedir.

Dersim hâdiseleri Türkiye tarihinde çok elemli ve aynı zamanda ibret verici safhalar arzeder. Dersimin ne olduğunu, onun tarihini ve nihayet oradan çıkan bitmez tükenmez gailelerin türk milletine neye mal olduğunu bil- miyen kimse yoktur. Onun için Dersim'in mazisinden bahsederek kıymetli vakitlerinizi almak istemem.

Yüksek heyetin malûmu olduğu üzere cumhuriyet, Dersim'i seyitlerin ve ağaların tahakküm ve tegallübü altında, hükümet nüfuzundan uzak, devlet kanunlarının tatbikatına silâhla mukavemet eder, civarına yağma ve talan ile mütemadiyen zarar verir, kendi içinde daimî bir asayişsizlikle malûl bir halde buldu. Ve bu hal dört yüz senedenberi böyle devam edip gelmiş idi.

Cumhuriyet idaresinin bu halin böyle devamına müsaade etmiyeceğini hisseden seyitlerle ağalar cahil halkı istedikleri gibi emirlerine râmetmekten mahrum kalacaklarını anlıyorlardı. Bunun için Koçuşağı aşireti Şeyh Sait

.....672.....

isyanından sonra azgınlık gösterdi. 1926 senesinde bu hareket bastırıldı .

İkide birde tekerrür eden isyanların ve etrafa mütemadiyen vâki tecavüz ve tasallütların önüne geçmek ve Dersim’de esaslı ıslâhata girişmek için oradan silâhların toplanması lâzım idi. 1933 senesi yazında yapılan silâh arama hareketi beklenen neticeyi vermedi ve anlaşıldı ki, Dersim işinin kat’î ve devamlı |bir surette halli için çok ciddi tetkikat yapmak ve esaslı surette işe başlayıp kati neticeyi alıncıya kadar ısrar ile çalışmak lâzımdır. (Bravo sesleri).

Bu lüzumu takdir eden o zamanın Başvekili ve bugünkü Millî Şefimiz Şark seyahatlerinde bu işi tetkik ve çarelerini de tesbit buyurdular. O hayırlı seyahatin feyizli neticelerini bugün idrâk ediyoruz.

1936 senesinde yüksek meclisçe 'kabul buyurulan 2884 numaralı kanunun büyük bir dikkat ve basiretle tatbikine girildi ve bunun derhal tesiri görülmeğe başladı. Dersindin dahilî manzarasında büyük bir salâh göründü. Her sene civar vilâyetlere yapılmakta olan tecavüzler durdu ve Dersindin dahilî asayişinde de hayli salâh hâsıl oldu. Dördüncü umumî Müfettişliğin bu (isabetli icraatı Tunceli halkını huzura kavuşturdu. Hükümete itimada şevketti. Kısa bir zamanda hükümete (788) silâh teslim ettiler. Mücrimlerin çoğu hükümete teslim oldular. Hükümet otoritesi Tuncelinin her tarafında yerleşmek ve devletin kanun ve nizamları her tarafta hâkim olmak için muhtelif yerlerde Nahiye ve karakollar tesisine girildi. Ve bunlar birbirine telefonlarla, köprülerle bağlanmağa başlandı. (Alkışlar).

Ancak, hükümetin bu ciddi ve esaslı tedbirleri ağalara ve seyitlere tegallüp ve tahakküm devrinin, çalışmadan halk sırtından geçinmenin, halka efendi olup onu esir gibi kullanmanın sona ermekte olduğunu anlattığı için ibi zümre bir tecrübeye daha girmek istedi ve Orman kanununun tatbikini halkı ifsat için vesile ittihaz eyledi. Filhakika bu ifsatkâr propaganda muvaffak oldu. 1937 senesinin martı

içinde şarki Dersim mmtakasmda Yusufan ve Demenan aşiretleri nahiyeler arasında köprüleri ve telefon hatlarını tahrip ederek filî harekete başladılar. Bunlara Haydaran aşiretleriyle Seyit Rızanın aşireti olan Yukarı Abbasuşağı aşireti de katıldı.

31.12.937 tarihinde Kalan mıntıkasında Mansuluşağı köyünde jandarmalarımıza ve Diztaş köyündeki jandarma karakolumuza tecavüzler vâki oldu. Bunun üzerine üçüncü ordu kıtaatının da iştirakiyle 1938 senesinde kati bir tedip hareketine geçildi. Bu hareketin sonunda Koç ve Kalan mmtakaları yasak bölge ilân edildi ve sakinleri garbe naklolundu. Bunların içinde isyanda temerrüt edenler sarp dağların arasında ve mağaralarda barınarak mukavemette ısrar ettiler. Hükümet de tedbirlerinde devam etti. Yolları, hükümet konaklarını, mektepleri, karakolları, kışlaları 'muntazam bir plân ve programla ikmal yolunu takip eyledi.

Bu seneye kadar hal bu suretle devam ederek nihayet Koç mmtakasmda kalanların bir kısmı tenkil edilmiş ve bir kısmı son zamanlarda hükümete teslim olmuşlardır. Bugün Dersim'de Koç mıntakası haydutlardan tamamen temizlenmiş bir hale gelmiştir (Bravo sesleri, alkışlar).

Kalan yasak mıntakasma gelince; (Yusufan, Demenan, Haydaran, Körabbas, Keçel, Bal ve Yukarıabbas aşiretleri) orada barınanlar da artık hükümetin tazyikine mukavemetten ümitlerini kesmiş bir haldedirler, peyderpey teslim oluyorlar. Yakın bir zamanda o bölgenin de tamamen temizlenmiş olacağından eminiz.

Dersim mıntakasmdan şimdiye kadar toplanan silâhların adedi (14,593) dür. Bu, silâhların hepsi son sistemdir.

Tunceli'de bir taraftan tedip hareketi devam ederken diğer taraftan da imar ve temdin işleri yürütülmektedir. Bugüne kadar o mntakada yapılan işler şunlardır:

A) Bina inşaatı:

1— Pülümür, Nazimiye, Mameki, Şin ve Ovacıkta (9) kışla,

.....674.....

2— Nazimiye, Mameki, Hozat, Ovacık ve Pertek'te (5) hükümet konağı,

3— panzik, Hakis, Seyithan, Tüllük, Karaoğlan ve Amutka'da (6) karakol.

4— Nazimiye, Mazkirt, Sahsik, Türişmek, Dervişcemal, İncik, Türktanır
ve Ovacık'ta (8) mektep yapılmıştır.

B) Köprüler (betonarme)

69 metre tulünde Alişan köprüsü,

180 metre tulünde Külüşkür köprüsü,

60 metre tulünde Cıp köprüsü,

106 metre tulünde Pertek köprüsü,

60 metre tulünde Süngeç (köprüsü, ve Pülümür'de ayrıca dört beton köprü
yapılmıştır. Ve 100 metre tulünde Mazkirt köprüsü,

80 metre tulünde Türişmek köprüsü,

120 metre tulünde Mameki köprüsü,

80 metre tulünde Seyithan köprüsü,

80 metre tulünde Ovacık köprüsü, yapılmaktadır.

Ahşap köprüler;

180 metre tulünde Dınar,

120 metre tulünde Mameki,

60 metre tulünde Seyithan köprüleri de iki senedenberi kullanılmaktadır.

Yollar:

Elâzığ - Mameki (100 Km.) şosesi bitmiştir.

Nazimiye - Mameki)

Mameki - Sin) yolları otomobil

Sin - Ovacık) işlemeğre açılmıştır.

Sin - Hozat)

Pertek - Çemişkezek yolu açılmaktadır.

D) Memur ve subay evleri:

Nazimiye'de (6)

Mameki'de (48) yaptırılmıştır.

Sine'de (8)

Ovacık'ta (10)

72

(Bravo sesleri).

Bu [hayırlı neticeyi almış olmamıza rağmen kanunun üç sene daha temdidini rica etmemizin saiki, istihsal edilen ve kısa bir zamanda ikmal edilecek olan neticenin yani Dersimde sağlam bir hükümet nüfuzuna dayanan geçici değil; müstakar, daimî ve asla bozulmayacak olan nizam ve .asayişin ebediyen takriri ve başlanan imar ve temdin işinin artık oralarda hiç kimsenin yolunu şaşırmamasına imkân vermiyecek derecede genişleyip kökleşmesini temin arzusudur. Burada, geçici bir idare değil, müstakar ve medeni bir devlet teşkilâtı vücuda getirmek noktasından, Tunceli kanununun bugüne kadar verdiği müsbet neticeyi, yani bozulmaz ve geri dönülemez fikrini tam olarak verinciye kadar idame etmek lâzımdır fikrindeyiz.

Türk yurdunun bir parçasının itaatsizlik ve şakavet yuvası halinde kalmasına cumhuriyet idaresi müsaade edemezdi. Dersim'i tıpkı Ankara gibi, Aydın gibi emniyet, sükûn ve huzura mazhar etmek için lâzım olan tedbirlere tevessül etti.

Tedbirlерini ölçülü almak, şiddete ancak zaruret halinde ve memleketin yüksek menfaatleri emrettiği zamanlarda müracaat etmek ve işe girişince matlûp neticeyi kati ve emin surette almak şiarımızdır, (alkışlar).

Tunceli kanunu vazifedarlara çok kuvvetli salâhiyetler vermiş olmasına rağmen bu salâhiyetlerin en büyük dikkat ve itidal ile ve daima yerinde kullanılmış olduğunu iftiharla huzurunuzda arzederim (Bravo sesleri).

Herhangi bir memlekette olursa olsun mümasil hâdiselerin bundan az fedakârlıkla ve bundan daha büyük bir basiret ve isabetle bertaraf edilmesine imkân olmadığını eesaretle ifade edebilirim.

Muhterem arkadaşlarım,

Bu büyük Meclis, hükümete, muhtaç olduğu salâhiyet

.....676.....

ve vasıtaları, zamanında ve lüzumu derecesinde vermek hususunda her zaman nasıl isabet ediyorsa ona istinat eden ve ondan kuvvet alan hükümet ide kendisine emanet edilen salâhiyet ve vasıtaları yerinde dikkatle ve ancak memleketin hayır için kullanmak / hususunda elinden gelen itınayı sarfederek yüksek heyetin itimadına lâıık olmağa çalışmaktadır.

Düne kadar hükümet otoritesinin ve nizam kuvvetlerinin nüfuz edemediğı bir mıntaka fougün küçük bir parçası müstesna olmak üzere, emniyet ve huzura kavuşmuş, seyitlerin ve ağaların zebunu ve esiri olmaktan kurtularak meşru ve âdil bir hükümet idaresinin nimetlerinden istifade eder bir hale gelmiştir. Kalan o küçük parçanın da aynı nimete yakında kavuşacağından eminim.

Düne kadar bir isyan mmtakasından başka bir şey olmıyan bu bölgede tahakkuk ettirildiğini biraz evvel arzettiğini eserler, hiç de istihdaf edilecek kıymette değildir. Sunduğumuz kanun lâııhasını kabul suretiyle büyük eserinizin ikmalî fırsatını hükümete vermenizi rica ediyoruz.

Sözlerimi bitirirken asırlık şekavet ve itaatsizlik yuvası olan Dersimi vatanın sakin ve nizama riayetli bir mıntakası haline getirmek için aziz çantalarını feda etmiş olan kahraman Türk çocuklarının hatırasını hürmet ve minnetle anmayı vazife bilirim. Bize bu neticeyi temin eden ordumuzun ve jandarmamızın kahramanca fedakârlıklarını, kendilerine büyük selâhiyetleri kullanmak mesuliyetini tevdi ettiğimiz vazifedarlarını işlerinde gösterdikleri gayret ve basireti ve nihayet hepsinin yurda ve vazifeye bağlılıklarını takdirinize arzederken büyük bir haz duymakta olduğuma inanmanızı rica ederim. (Şiddetli ve sürekli alkışlar, bravo sesleri).

**Dahiliye Vekili Tekirdağ mebusu Fayık Öztrak'm 10.8.1939
tarihinde Basın Kongresinde irat ettiği nutuk.**

“— Sayın Başvekilim ve aziz arkadaşlarım,

Birinci Basın Birliği Kongresini açmakla bahtıyarım. Bütün memleket matbuatının kıymetli mümessillerini burada ve bir arada selâmlamakla büyük bir zevk ve iftihar duyuyorum.

Matbuatın ehemmiyetini tebarüz ettirmek için salâhiyetli dillerden çok kuvvetli sözler işitilmiş ve hattâ ona dördüncü kuvvet diyenler de olmuştur.

Biz kuvvetlerin teaddüdüne değil, birliğine ve onun Türkiye Büyük Millet Meclisinde tecelli ettiğine kail olduğumuz için böyle bir ifadede bulunamayız, fakat onu vazife ve mesuliyet ortağı olarak tanımakla ehemmiyetini daha güzel ve daha samimî surette ifade ettiğimize inanırız. Bunun içindir ki, matbuat müntesipleriyle her temasta bu noktayı daima ve sarahatle ifade ettim ve ediyorum

Bir daha, tekrar edeyim: memleket ve millet işlerinin mesuliyetini beraber ve müştereken taşıyoruz. Sizi de kendimiz (kadar vazifeli ve mesuliyetli biliyoruz. Hür, fakat ciddi ve vekarlı, memleketin yüksek menfaatlerine daima dikkat ve hürmet eden matbuat medenî ve dürüst bir idarenin asla müstağni lolamıyacağı bir yardımcıdır.

Samimî irşatlarınızda, doğru ve hüsnüniyete makrun tenkitlerinizde ancak fayda ve kuvvet buluruz. Hareketlerimizle sizi daima bu yolda teşvikten hali kalmamağa çalışıyoruz. Bu kadar mühim ve kuvvetli bir unsurun üzerine aldığı büyük ve ifası güç hizmeti (memleket ve millete en faydalı bir surette ifa, mesleğin ve onun müntesipleri- nin şeref ve vekarım ilâ, meşru menfaatlerini müdafaa, meslektaşlar arasında mihadenet ve tesanüdü temin ve onların hal ve atisini tanzim edebilmesi elbette çok arzu edilir bir şeydir.

Büyük Millet Meclisince kabul edilen 2511 numaralı

.....678.....

Basın Birliği Kanunu bu arzunun tatminini istihdaf etmektedir.Bu kongre de o kanunun emri icabıdır.

Cumhuriyetimizin müessisi ve matbuat hürriyetinin cidden aşıkı olan Ebedî Şef Atatürk'ün yüce hatırasını huzurunuzda hürmetle yadedерim.

Bu büyük eser de ebedî Şefin en yakın arkadaşı ve milletin hakikî gözbebeği olan Millî Şefimiz ve Reiscumhurumuz İsmet İnönü'nün her vesile ile matbuat ve onun liüriyeti hakkında bize ne güzel dersler verdiğini hepiniz bilirsiniz. Matbuatın esas prensipleri demek daha doğru olan bu işaretlere uymak hepimiz için millî ve vatanî vazife olduğunu hatırlatmak benim için bir borçtur.

Çalışmalarınızda muvaffakiyet ve isabet temenni ederim. Sizleri bir kere daha saygı ve sevgi ile selâmlıyarak ruzname mucibince işlerimize devam için kongre reisinin intihabına davet ederim.

Dahiliye Vekili Tekirdağ mebusu Fayık Öztrak'ın 17.7.1939 tarihinde Polis Enstitüsünde mezunlara şehadetnameleri-nin tevzii sırasında irad ettikleri nutuk.

Bugün bu feyizli müesselerden diplomalarını alan arkadaşlar; sizleri tebrik ederim. Şimdi salâhiyetli bir arkadaşımızın ağızından işittik: hepiniz bilaistisna muvaffak oldunuz. Demek ki, tahsil esnasında sizden bahsettiğimiz gayreti göstermiş oluyorsunuz.

Ben mesul mevkie geldiğim andan itibaren bu yuvaya gerek bizzat ve gerek bilvasıta yaptığim ziyaretlerde sizin muvaffakiyetinize bizzat şahit oldum. Hocalarınızdan da bunu dinledim ve iftihar duydum. Sizleri tahsil hayatında gayelerine erişmiş muvaffak arkadaşlar sıfatıyla tekrar tebrik ederim ve bu tebrikten büyük zevk duyarım.

Mensup olduğunuz mesleğin son mesuliyet mevkiinde

bulunmak sıf atıyla sizlere şunu söylemek isterim ki: sizin muvaffakiyetiniz, benim muvaffakiyetimdir.

Arkadaşlar,

Vazifeleriniz kanunla ve onları izah eden nizamnamelerle gösterilmiştir. Hocalarınız bunları size izah etti. Ben size hülâsa olarak şunları söylemek isterim: bu mesleğin size tevdi ettiği vazife, yurt içinde nizamı temin etmek, onu korumak ve bozulunca tekrar tesis etmektir.

Hiç şüphe etmem ki, hayatınızda daima bu düsturlara dikkat edecek ve muvaffak olacaksınız. Biz sizin muvaffakiyetinizden daima zevk duyarız.

Arkadaşlar,

Mesleğiniz zahmetli hattâ tehlikelidir. Günün hangi saatinde hangi ağır vazifenin sizi beklediğini bilmezsiniz. Uyanık ve basiretkâr olacaksınız. Bu itibarlardır ki, müşkül bir vazife deruhte ödiyorsunuz. Fakat yurdda emniyetin temini vazifesini ifa edebilmiş olmanın vereceği zevk de çok büyüktür. Bu zevk o fedakârlığa kat kat değer. Sizi daima bu fedakâr zümre arasında görmek bizim en büyük emelimiz ve medarı iftiharımızdır.

Arkadaşlar,

Bu güzel müesseseyi idare eden arkadaşımızdan şimdi dinlediğimiz 'gibi hakikaten bu memlekette her mesleği ilimden istifade ettirmek nimeti ancak cumhuriyete nasip olabilmıştır.

Bu münasebetle aziz cumhuriyetimizin Büyük Kurucusunu, O'nun her eseri karşısında olduğu gibi burada da hürmetle, tazimle anmak borcumuzdur.

O'nun (kıymetli eserini bugün büyük bir dirayet ve salâhiyetle muhafaza ve ilâ etmekte olan Millî Şefimiz İnönü'nün isimlerini huzurunuzda hürmetle anmak isterim.

Hepinize hayatta ve millet hizmetinde daima muvaffakiyetler temenni ederim,,,

.....680.....

**Dahiliye Vekili Tekirdağ Mebusu Fayık Öztrak'm 30.7.1939
tarihinde jandarma okulunu bitiren sübaylara diploma
verilirken söyledikleri nutuk**

Sayın davetlilerim,

Karşınızda gördüğünüz genç sübaylar Harbiyede bir Türk sübayı için lâzım olan bilgi ve terbiyeyi aldıktan sonra, bu müessesede jandarma mesleği için lüzumlu olan bilgi ve terbiyeyi edindiler. Devletin bir jandarma subayına vereceği bütün vazifeleri ve mesuliyetleri kabule ehliyet kazanmış oldular.

Bugün huzurunuzla şeref verdiğiniz bu tören işte bu ehliyetin maddi ifadesi olan diplomaların tevzii için tertip edilmiştir. Bunda hazır bulunmakla bu genç hizmet unsurlarını ve beni taltif buyurdunuz. Hepinize teşekkürlerimi arz ederim.

Genç jandarma arkadaşlarım,

Şimdi size tevdi edilecek olan diplomalar çok mühim salâhiyetleri ifade etmekle beraber size çok ağır mesuliyet de tahmil etmektedir. 'Salâhiyetlerinizi kullanırken bu ehliyeti daima hatırlamanız lâzımdır.

Arkadaşlar,

Diplomalarınızı ellerinize aldıktan sonra her biriniz verilecek vazifenin başına gideceksiniz. Maiyetinizde erler bulunacaktır. (Bunlar milletin size emanetidir. Onları kendi evlatlarınız gibi koruyacaksınız: ve daima millete faydalı olacak tarzda çalıştıracaksınız.

Biliyorsunuz ki, jandarma, polis vazifesiyle de mükelleftir. Bu sıfatla yurt içinde emniyetin, huzurun ve sıhhatin muhafızı olacaksınız.

Jandarma nizam unsurudur, ve devlet kudretinin timsalidir.

Nizam unsuru bizzat muntazam, nizama riayetli ve bu hususta herkese nümune olmalıdır.

Kuvvet timsali olmak itibariyle mevkiiniz çok mühim ve naziktir.

Kuvvet, vekar ister, temkin ister, itidal, basiret ve nezaket ister.

Temsil ettiğiniz kuvvet devletin, milletin emanetidir. O ancak devletin ve milletin yüksek menfaatleri icap ettiği zaman ve devlet kanunlarının emrettiği hallerde harekete gelir. Şahsî gazez ve menfaate alet olamaz. Birkaç hafta evvel yanınızdaki kardeş müessesede polis enstitüsünde söylemişim: zabıta vazifesi zahmetli ve bazan tehlikelidir. Fakat vatan hizmetinde zahmet ve tehlike ağırlığı nisbetinde zevklidir. Şerefliidir.

Muvaffakiyet için en büyük rehber vicdanlarınızda. Vicdanlarınızı faaliyetinde serbest bırakınız kendinizi daima onun murakabesi altında bulundurunuz. Onun irşat ve ihtarlarına uyunuz. O sizi daima iyiye, daima muvaffakiyete götürür.

Vicdan aldanmaz bir mürakip ve aldatmaz bir mürşittir.

Arkadaşlar, yukarda söylediğim gibi nizam unsurdur. Fakat bizim hedefimiz olan nizam, cebir ve zora değil, adalete dayanan nizamdır. Ve ancak bu nizamdır ki, yurttta huzur ve refah yaratır. Bu nizam ancak büyük 'şefin 12 teşrinisani 938 tarihindeki nutkunda ifade ettiği gibi "Anarşiden ve cebirden uzak, bütün vatandaşlar için müsavi bir emniyet havası içinde,, doğar ve yaşar. İşte o büyük gayenin tahakkukunda sizin rolünüz mühimdir. Cümhuriyetimizin yüksek kurucusu bu kıymetli eseri Türk gençliğine emanet etmiştir. Siz o gençlikte birer mevkii mahsus sahibisiniz.

Büyük Şefin bu ulvî sesinin aksi kulaklarınızdan uzak kalmasın.

Başımızda bulunmasından yalnız iftihar değil aynı zamanda huzur ve itimat da duyduğumuz Millî Şefimiz büyük İnönü gençlikten ahlâk ve fazilet, Vatan hizmetinde sadakat ve feragat istiyor.

.....682.....

Arkadaşlar,
Sizden söz istiyorum. Bu ulvî direktife uyacağınızı vâ-
dediyor musunuz?

Bir senedenberi sizi şefkatle sinesine basıp yetiştiren bu büyük müesseseyi
sözünüze şahit tutuyorum.

Hepinize vatan hizmetinde muvaffakiyet ve verdiği-
niz sözün eri olmağa mazhariyet dilerim.

**Bilecik Valisi Ali Rıza Oskay'ın tahdidisine tâbi ola-
rak tekaüde şevki dolayısıyla Dahiliye Vekili Fayık Öztrak
kendisine aşağıdaki mektubu göndermiştir;**

Sayın Bay Ali Rıza Oskay

Bilecik Valisi

13/Temmuz/939 tarihinde Sin haddine vüsulünüz sebebiyle kanun icabının
tatbikine zaruret hâsıl olmuştur. Sizin gibi yüksek seciyeli bir arkadaşın bu
suretle mesleğin filî kadrosundan çıkması karşısında büyük bir teessür duymakta
olduğuma itimat buyurursunuz. Bu teessürümü tâdil eden yegâne sebep 41
seneye balığ'olan hizmet müddetinizde vicdanınızı rahatsız edecek hiçbir
hatıranın iz- tirabını taşımayarak ve fakat fedakârlık ve feragatle dolu uzun bir
hizmet hatırasının hazzı ve gururu ile devlet hizmetine vakfı hayat edenlere
mukadder 'olan en büyük mertebeyi ihraz etmiş olmanızdır.

Millet hizmetine girenlerin hepsi için aksayı emel olması lâzım gelen bu
mazhariyetten dolayı sizi tebrik ve ve gerek şahsım nâmına size teşekkür eder ve
sarsılmaz saygılarımı sunarım, çok kıymetli ve faziletli meslektaşım ve
arkadaşım. 15.7.1939

Dahiliye Vekili
Faik Öztrak

Tayinler

Hatay Valiliğine Emniyet Umum Müdürü Şükrü Sök- mensüer'in tayini, Dahiliye Vekilliğinin 10/7/939 tarih ve 2974 sayılı teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 11/7/939 tarihli toplantısında kabul olunmuştur. 11/7/939

Münhal bulunan Seyhan Valiliğine Niğde Valisi Faik Üstün, Niğde Valiliğine de sabık Valilerden İsmail Safa Apaydın'ın tayini; Dahiliye Vekilliğinin 19/7/939 tarih ve 2973 sayılı tezkeresiyle yapılan teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 11/7/939 tarihinde kabul olunmuştur.

Seyhan Valisi Ali Rıza Çevik'in 'Emniyet Umum Müdürlüğüne tayini tensip edilmiştir.

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

13 Temmuz 1939

1 — Açık bulunan İzmir Vali muavinliğine Balıkesir vali muavini Emin Kırış'm, Balıkesir Vali muavinliğine Diyarbakır vali muavini Abdülkadir Keskinin, Diyarbakır vali muavinliğine Beykoz Kaymakamı İhsan Kortanm, Beykoz Kaymakamlığına Uzunköprü Kaymakamı Sadettin Ertürün, Uzunköprü Kaymakamlığına Refahiye Kaymakamı İlyas Bilginin, Keşan Kaymakamlığına Pertek Kaymakamı Sabri Berkmenin,

.....684.....

2—Memurlar sicil ve muamelât umum müdürlüğü birinci şube müdürlüğüne Nazilli kaymakamı İhsanKâh- yaoğlunun ve Nüfus işleri umum müdürlüğü üçüncü şube halli İdareler umum müdürlüğü belediyeler muamelât şubesi müdürlüğüne Çorlu Kaymakamı Necmettin Ercinin tayinleri tensip edilmiştir.

3— Bu kararnamenin İcrasına Dahiliye Vekili memurdur.
5 Temmuz 939

Açık olan Vekâlet hukuk müşavirliği muavinliğine Mülkiye müfettişlerinden Saim Kazarın ve Nüfus işleri umum müdürlüğü muavinliğine tabiiyet müdürü Fuat Yurddaşın ve Ankara vali muavinliğine de almakta olduğu maaşile Mahallî idareler umum müdürlüğü şube mühürlerinden Dilâver Argunun tayinleri tensip edilmiştir.

2— Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.
3 Temmuz 939

Nüfus Umum Müdürlüğü Şube Müdürlerinden Akif İşçanm almakta olduğu Yetmiş lira maaşla Hatay Vali Muavinliğine, Silifke kaymakamı Vasfı Gergerin Nüfus Umum Müdürlüğü Şube Müdürlüğüne naklen tayinleri tensip edilmiştir.
Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili Memurdur.
21 Temmuz 1939

Emniyet Umum Müdürlüğü Emniyet Âmirlerinden Salih Tanyeri'nin Hatay Hukuk İşleri Müdürlüğüne tayini tensip edilmiştir.

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

21 Temmuz 939

Şavşat Kaymakamı Süreyya Esenkaym Ağrı Mektupçuluğuna, Karadeniz Ereğlisi Kaymakamı Refik Kuzucunun Hatay mektupçuluğna, Bingöl mektupçusu Sıtkı Hatunoğlunun Yozgat mektupçuluğuna, Bilecik mektupçusu Nihat Tormtaym Antep mektupçuluğuna, İçel mektupçusu Hüseyin Turhanm Bilecik Mektupçuluğuna, Elâzığ Mektupçusu Mitat Göknarm İçel mektupçuluğuna naklen ve yeniden tayinleri tensip edilmiştir.

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

21 Temmuz 939

Tuzluca Kaymakamı Fahrettin Düzce Kaymakamlığına, Düzce kaymakamı İsmail Hakkı Baykalın Hasankale Kaymakamlığına, Hasankale Kaymakamı Fevzi Hamurcu- oğlunun Uşak Kaymakamlığına, Boyabat Kaymakamı Hikmet Güvencin Tuzluca Kaymakamlığına, Genç Kaymakamı Cemal Şaşıoğlunun Fatsa Kaymakamlığına, Ayvalık Kaymakamı Celâl İzginin Özalp Kaymakamlığına, Erciş Kaymakamı Nadir Tüzümüll Boyabat Kaymakamlığına, Fatsa Kaymakamı İlhan Enginin Başkale Kaymakamlığına, Özalp Kaymakamı Kemal Erdemin Tutak Kaymakamlığına, Başkale Kaymakamı Cevdet İlhami Tunçerin Mihaliçcik Kaymakamlığına, İğdır Kaymakamı Nuri Olgunun Osmaniye Kaymakamlığına, Mihaliçcik Kaymakamı Ömer Celâl Özgüvencin Nazilli Kaymakamlığına, Göle Kaymakamı Selâhattin Gediğin İğdır Kaymakamlığına, Ceyhan Kaymakamı Nurettin özbekin Hizan Kaymakamlığına, Arpaçay Kaymakamı Suphi Aktanın Ceyhan

Kaymakamlığına, Orhangazi Kaymakamı Fuat Alperin Yüksekova Kaymakamlığına, Eleşkirt Kaymakamı Cevdet Barının Cihanbeyli Kaymakamlığına. Balâ Kaymakamı Nafi Akmayın Pervari Kaymakamlığına. Karayazı Kaymakamı Edip Kartalın Kula Kaymakamlığına, Ezine Kaymakamı Tevfik Akkutaym Mutki Kaymakamlığına, Şemdinli Kaymakamı Sabri Süzerin Balya Kaymakamlığı,, Balya Kaymakamı Bedri ilhanın Muradiye Kaymakamlığına, Pervari Kaymakamı Hakkı Güngörün Gönen Kaymakamlığına, Şatak Kamakamı Ali Cemal Tamim Ezine Kaymakamlığına, Yenişehir Kaymakamı Şakir Cenalıpm Şemdinli Kaymakamlığına, Havran Nahiyesi müdürü Fuat Güneyin Yenişehir Kaymakamlığına, Sürmene Kaymakamı Fevzi Öncelin Şavşat Kaymakamlığına, İzmir Hukuk İşleri Müdürü Seyfi Kutun Sürmene Kaymakamlığına, Yeşilova Kaymakamı Bedri Sanırın Arpaçay Kaymakamlığına, Sason Kaymakamı İzzettin Aykutun Emirdağı Kaymakamlığına, Şirvan Kaymakamı Fahri Ülküselin Şason Kaymakamlığına, Konya Ereğlisi Kaymakamı Kemal Gürselin Şirvan Kaymakamlığına, Ovacık Kaymakamı Abdül- kadir Süzerin Karadeniz Ereğlisi Kaymakamlığına, Kulp Kaymakamı Cevdet Andaym Ovacık Kaymakamlığına, Viranşehir Kaymakamı Zühtü Önerin Kulp Kaymakamlığına, stanbul Maiyet memuru Fuat Ertuğrulun Boğazlıyanı Kaymakamlığına, Bucak Kaymakamı Etem Necip Yetkine- rin Kuşadası Kaymakamlığına, Ayaş Kaymakamı Halit Raci Sözenin Bucak Kaymakamlığına. Bornova nahiyesi Müdürü Halit Gökkaynağm Manavgat Kaymakamlığına, Edirne maiyet memuru Envei' Kurayın Balâ Kaymakamlığına, Maçka Kaymakamı Fahri Ünalın Koyulhisar Kaymakamlığına, Koyulhisar Kaymakamı Reşat Yücelin Maçka Kaymakamlığına, Varto Kaymakamı Müştak Diğermanm Bulanık Kaymakamlığına, Bulanık Kayma - kamı Cemil Sarkutun Varto Kaymakamlığına, Ardahan Kaymakamı Hâmit Onatın Konya Ereğlisi Kaymakamlığı' na, Posof Kaymakamı Fazıl Halûk Göksupnun Ardahan

Kaymakamlığına, Sungurlu Kaymakamı Mahir İçözün Cide Kaymakamlığına, Cide Kaymakamı Mehmet Ali Öncelin Yeşilova aymakamlığına, Sütçüler Kaymakamı Hikmet Yavuzun Orhangazi Kaymakamlığına, Terme Kaymakamı Necati Vardarm Salihli Kaymakamlığına, Şereflikoçhisar Kaymakamı Şevket Kancanın Bergama Kaymakamlığına, Çivril Kaymakamı Nurettin Akkoyunlunun Alucra Kaymakamlığına, Mecitözü Kaymakamı Kâzım Dinçerin Bartın Kaymakamlığına, Hizan Kaymakamı Şahap Tarımın Sındırgı Kaymakamlığına, Mutki Kaymakamı Şükrü Zeki Uğurtanın Seferihisar Kaymakamlığına, Tatvan Kaymakamı Selâhattin Alağm Ayvalık Kaymakamlığına, Akşehir Kaymakamı Mehmet Belekin İskenderun Kaymakamlığına, Berkama Kaymakamı Bağaturun Kırıkhan Kaymakamlığına, Sürüş Kaymakamı Rifat Gökerin Yayladağı Kaymakamlığına, Alurca Kaymakamı Necdet Yılmazın Reyhaniye Kaymakamlığına, Of Kaymakamı Kemal Mahmut Gürlüğün Hassa Kaymakamlığına, Hopa Kaymakamı Necmettin Önerin Akşehir Kaymakamlığına, Anamur Kaymakamı Cemal Polatın Ayvacık Kaymakamlığına, Ayvacık Kaymakamı Celâl Güleyn Siverek Kaymakamlığına, Bartın Kaymakamı Hâmit Erkanın Hopa Kaymakamlığına, Dursunbey Kaymakamı Kâmil İnkayamın Of Kaymakamlığına, Sındırgı Kaymakamı Rıdvan Akmansoyun Sütçüler Kaymakamlığına, Âlâca Kaymakamı, Kâmil Yıldırımın Posof Kaymakamlığına, eski Baskil Kaymakamı Mümtaz Arkanın Silvan Kaymakamlığına, Saimbeyli Kaymakamı Hüsnü Erekin Tarsus Kaymakamlığına, Cebeci Nahiyesi Müdürü Niyazi Akının Alanya Kaymakamlığına, Sorgun Kaymakamı Fehmi Altayın Alaca Kaymakamlığına, Eskipmar Kaymakamı Ahmet Dalkılıcın Ayaş Kaymakamlığına naklen ve yeniden tayinleri tensip edilmiştir.

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

21 Temmuz 939

Terfi edenler

Terfi eden Mülkiye Müfettişleri

Birinci sınıf Mülkiye M fettişlerinden İhsan Aksoy ile İkinci sınıf Müfettişlerden Osman Nuri Tekeli, Refik Noyan ve Asım T reli'nin Valiliklere tayinlerine binaen, M fettişlikteki kıdem sıraları itibariyle, Birinci sınıf M fettişliğe İkinci sınıf Müfettişlerden şevki Yalvaç, ve ikinci sınıf Müfettişliklere de     nc  sınıf Müfettişlerden Hayrı Eke, Halis Ergun, Raif Tek, ve Nuri Atay'm terfian tayinleri 29/6/1939 tarihinde onanmıştır.

Vekâlet emrine almanlar

Görülen idari lüzuma binaen Seferihisar Kaymakamı Cevdet Salih Çangay'm Vekâlet emrine alınması tensip edilmiştir.

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

3/7/1939

Takdir edilenler

Takdirname ile taltif edilen Valiler

Ankara Valisi Nevzat Tandoğan	:	Yol mesaisinde gösterdiği a- lâka ve sarfettiği gayrete bi- naen Nafia Vekâletince tak- dirname ile taltif olunmuştur.
Kastamonu Valisi Avni Doğan	:	Vilâyet dahilindeki yolları yaz, kış müakalâta müsail bir şekle ifrağı hususundaki gayretinden dolayı Nafia Vekâletince takdir edilmiştir.

Takdirname ile taltif olunan Vali Muavinleri

Kastamonu Vali Muavini Feridun Çayır	:	Vilâyet işlerindeki devamlı mesaisi ve muvaffakiyetinden ötürü Kastamonu vilâyetiince takdh edilmiştir.
---	---	--

Takdirname ile taltif edilen Kaymakamlar

Hınıs Kaymakamı Nazım Üner	:	250 kilometrelik mükemmel telefon şebekesini tesis etmek suretile muhaberatı temin etmek yolundaki kıymetli mesaî ve gayretinden ötürü Erzurum Vilâyetiince takdir edilmiştir.
Adapazarı Kaymakamı İhsan Kılıç	:	Erazı tahrir işlerinin tedvir ve ikmalinde göstermiş oldu – ğu gayret ve mesaisinden do-

layı Kocaeli Vilâyetince takdir edilmiştir.

İznik Kaymakamı
Muhsin Doğu :

Kazaya verilen dut fidanlarının vakit kaybetmeden dikilmeleri hususunda yakından alâka göstermiş olmasından dolayı Bursa Vilâyetince takdir edilmiştir.

İnegöl Kaymakamı
Ahmet Beyoğlu :

937 mail yılı vergilerinin nisbetini azamî hadde çıkardığından dolayı Bursa vilâyetince takdir edilmiştir.

Kâhta Kaymakamı
Sırrı Yılmaz :

Nahiye yollannın yapılmasındaki gayretinden dolayı Malatya vilâyetince takdir edilmiştir.

Hinis Kaymakamı
Nazım Üner

Yol yaptırmak hususundaki gayret ve faaliyetine binaen Erzurum Vilâyetince takdir edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen mektuptular

Trabzon mektupçusu
Behçet Ertan :

Deruhte ettiği işlerde gösterdiği hüsni hizmet ve liyâkatı şayanı takdh görüldüğünden Trabzon vilâyetince takdir edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen nüfus müdürleri

İstanbul Vilâyeti nüfus müdürü
Faik Haraççı :

Saniatya nüfus idaresine ait olan pek
perişan evrakı kısa bir zamanda ve mesai
saati haricinde tasnif ettirmesinden takdir
edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen seferberlik memurları

Malatya seferberlik
memuru Raşit Sümençen :

Vazifesinde gösterdiği faali - yet ve mesai
saatleri haricinde deki çalışmasından ötürü
Malatya Vilâyetince takdir edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen Nahiye Müdürleri

Norgâh Nahiyesi müdürü Edip
Güven :
Savak Nahiyesi müdürü Şerif Avcı :

938 yılında nahiye işlerinde gösterdiği
faaliyetten dolayı

Siray Nahiyesi müdürü Kemâl
Böğrek :

Köy yolları yaptırmasından ve nahiye
umumî muamelâtını dikkatle tedvir etme
- sinden dolayı Tunçeli Vilâyetince takdir
edilmiştir.

Kültür, ziraat, bayındırlık işlerindeki
mesaisinden dolayı Erzurum vilâyetince
takdir edilmiştir.

Berte Nahiyesi müdürü Rahmî
Erdem :

Köy yollarının tamir ve inşasında
gösterdiği gayretten dolayı Çoruh
Vilâyetince takdir edilmiştir.

Taşkesen Nahiyesi müdürü Ekrem
Kangöz

Palandöğen - Hınıs yolunun kısa bir
zamanda medenî vesaitin işlemesine
müsait şe -

Karaçoban Nahiyesi müdürü Mehmet Coşkun : kilde yaptırdığından dolayı Erzurum Vilâyetince takdir edilmiştir
 937 malî yılında hususî idare emvalinin tahsili yolunda gösterdiği gayretinden dolayı Erzurum vilâyetince takdir edilmiştir.
 Halil Çavuş Nahiyesi müdürü Nuri Kayaalp : 937 yılında hususî idare emvalinin tahsili yolunda gösterdiği gayretinden dolayı Erzurum vilâyetince takdir edilmiştir.

Takdirname ile taltif edilen Nahiye Müdürleri

Alud Nahiyesi müdürü Mustafa Özpulat) Kâhta kazasının Alud, Narince Nahiyesi Müdürü) ce ve Tokaris Nahiye yolları) nı otomobil müruruna müsait) şekilde yapılmasından dolayı) Tokaris Nahiyesi Müdürü) Malatya Vilâyetince takdir-) Feyzi Çırpıcı) name ile taltif edilmiştir.

Kanunlar

**Türkiye ile Fransa arasında Ankarada 23 Haziran 1939
tarihinde imzalanan Türkiye ile Suriye arasında arazi
mesailinin kat'î surette hallini mutazamm
Anlaşma ve müzeyyelâtının tasdikina
dair kanun**

Kanun No: 3658

Kabul tarihi: 30/6/1939

Neşir tarihi: 1/7/1939

Madde 1 — Türkiye Cumhuriyetile Fransa cumhuriyeti arasında 23 haziran 1939 tarihinde Ankarada imza edilen Türkiye ile Suriye arasında arazi mesailinin kat'î surette hallini mutazamm Anlaşma ve bu Anlaşmanın bir protokol, iki lahika, bir Prose - Verbal ve iki mektuptan mürek-
kep müzeyyelâtı kabul ve tasdik edilmiştir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

3/7/1939

**Türkiye ile Suriye arasında arazi mesailinin kat'î
surette'hallini mutazamm anlaşma**

Türkiye Cümhur Reisi ve Fransa Cürnhur Reisi.

20 Teşrinievvel 1921 tarihli itilâf namenin 7 nci maddesinde ve mezkûr itilâfnamenin 7 nci ve 8 nci maddelerini itnam eden mektupda mûnderiç ahkâmı nazarı dikkate alarak, Türkiye ile Suriye arasındaki hududu kat'î şekilde tesbit etmek suretile iki memleket mûtekebil mûnasebetlerini her türlü şûphe ve tereddütten âzade kılarak bu mûna-

sebetleri ıslah edecek olan bir arazi anlaşmasının arzettiği faideye kani bulunarak..

Türkiye Cümîur Reisi:

Hariciye Vekili, İzmir Mebusu Bay Şükrü Saraçoğlu'yu,

Ve Fransa Cümhur Reisi:

Fransanın Türkiye'deki Büyük Elçisi, Lejyon Donör nişanının komandör rütbesini haiz Ekselans Bay Rene Massig-
liyi murahhasları olarak tayin etmişlerdir.

Müşarünileyhima usulüne muvafık buldukları salâhi yetnamelerini teati ettikten sonra atideki maddeleri karar-
laştırmışlardır:

Madde 1 — Fransa 30 mayıs 1926, 11 haziran 1929 ve 2 mayıs 1939 tarihli protokollerde tarif edilmiş elan hattın:

a) Karasınun şimdiki hududu katettiği noktadan 230 numaralı taş a kadar, arazi üzerinde tahdidi;

19 mayıs 1939 da Antakyada imza edilen protokolda tes- bit edilmiş bulunan hat ile tetabuk edecek surette;

Şurası mukarrerdir ki, 17 ve 27 numaralı hudut taşları arasındaki Gömid köyü tamamen Türkiye'ye bırakılacak ve hat 224 numaralı taştan Yenişehir - Antakya yolunu Türkiye arazisinde bırakarak doğruca 230 numaralı hudud taşma kavuşacaktır.

b) Ve 419 numarayı taşıyan hudud taşından Askoranın takriben 1200 metre cenubu garbisinde bir noktaya kadar şimali şarkî istikametinde uzanıp, buradan Askorane ve Kocakayrakın şarkından geçerek Kocakayrakın takriben bir kilometre şimali garbisinde bulunan bir noktaya kadar şimale doğru imtidad edecek;

Bu noktadan itibaren hat, şato harabesinin takriben bir kilometre şimalinde bulunan bir noktaya kadar garba doğru imtidad edecek ve oradan cenubu şarkıye doğru giredik (Şato harabesinin garbinde) 1010 rakımlı tepeye erişecektir; bundan sonra cenubu garbi istikametinde Başorta şimalinde, Karaduran deresine ulaşan derenin yatağını ve nihayet Kuraduran deresini takiben denize vâsıl olacak;

Surette tahsis edilmesine kendi hesabına muvafakat eyler.

Yukarda zikri geçen üç bölgede, 19 mayıs 1939 da mesaisini ikmâl etmiş olan komisyon, yeni hattı arazi üzerinde tesbite memur edilecektir.

Bu suretle tayin edilen hattın ötesinde bulunan arazi en geç 23 temmuz 1939 a kadar Fransa kuvvetleri tarafından tahliye edilecek ve aynı tarihte Fransa makamatmm elinde kalan selâhiyetlerin devri de ikmâl edilmiş bulunacaktır.

Madde 2 — Birinci maddenin son fıkrasında mevzuu- bahs arazide mütemekkin Hatay vatandaşları Türkiye tabiiyetini bihakkın iktisap edecektir.

Madde 3 — İkinci madde mucibince Türkiye tabiiyetini iktisap eden 18 yaşını mütecaviz olan kimseler Anlaşmanın mer'iyete girdiği tarihten itibaren 6 aylık bir müddet zarfında Suriye veya Lübnan tabiiyetini ihtiyar etmek hakkını haiz olacaklardır.

Balâda mezkûr haktan istifade etmek isteyen kimseler ikametgâhlarının merbut bulunduğu idari makama bu hususta bir beyanname tevdi edeceklerdir. Kendilerine bir makbuz verilecektir. Hakkı hiyarı istimal edenlerin listeleri, mümkün mertebe kısa fasılalarla, Fransız Konsolosluğuna tevdi olunacaktır.

Madde 4 — Üçüncü maddenin ahkâmına tevfikân hakkı hiyarlarını istimal eden kimseler, müteakib 18 ay zarfında ikametgâhlarını Türkiye'nin haricine nakletmeğe mecbur olacaklardır.

Bunlar, mutasarrıf oldukları emvali gayrimenkuleyi tasfiyeye mecbur olacaklar ve her türlü menkul mallarile hayvanlarını elden çıkarmak veya beraberlerinde götürmek hususunda serbest olacaklardır.

Balâda mevzuubahis tasfiyeden mütehassıl mebalîğ, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İskenderun Şubesinde bir bloke hesaba yatırılacak ve bu mebalîğin tarzı nakli Türk ve Fransız Hükümetleri arasında hususî bir anlaşma ile kararlaştırılacaktır.

Bu maddenin birinci fıkrasında mezkûr kimselerin elinde bulunan Türk parasından gayri mebalîğ işbu Anlaşmaya mülhak Prose-Verbalde tesbit olunan şekilde ihraç oluna-
bilecektir.

Madde 5 — 2 nci, 3 üncü maddeler ahkâmının tatbikm- daı mütevellid bütün hususatta evli kadınlar, kocalarına ve 18 yaşından aşağı çocuklar, ebeveyinlerine tâbi olacak-
lardır.

Madde 6 — Fransa Hükümeti, Fransız Devletine aid bir arsa üzeninde kâin bulunan ve olduğu gibi idame edilecek olan İskenderun Askerî Mezarlığının bakım ve muhafazası için bir bekçi tayinine hakkı olacaktır.

Madde 7 — Türkiye, 30 mayıs 1926 tarihli itilâf, 22 haziran 1929 tarihli Protokol ve 3 mayıs 1930 tarihli Protokol ile tarif ve işbu Anlaşma ile tashih edilmiş olan hattın, arazisi-
nin kat'î hududunu teşkil ettiğini tasdik eder.

Binaenaleyh, Türkiye, Suriyenin tamamıyeti mükiyesi- ne tecavüz, dahilî huzurunu ihlâl veya tehlikeye koyacak mahiyette olan veya bu gayeleri istihdaf eden her hangi bir hareketi takbih eder ve arazisi üzerinde bu mahiyetteki her hareketi men ve icabında tenkil etmeği taahhüd eder.

Madde 8 — Evvelki muahedelerin ve Anlaşmaların hiç bir hükmü, 7 nci maddedeki taahhüdlere mugayir adedi-
lerek tefsir edilemeyecektir.

Madde 9 — Yüksek Âkid Taraflardan Türkiye kendi arazisinde ve Fransa Suriye arazisi üzerinde iki komşu memleketin emniyet veya rejimleri aleyhine müteveccih hareketlerin ihzar ve ikamı men için muktazi bütün tedbirleri ittihaz edeceklerdir.

Madde 10 — Yeni bir anlaşmanın akdini mümkün kılmak maksadile, 30 mayıs 1926 tarihli dostluk ve iyi komşuluk hilâfi ile mütemmim anlaşmaların mer'iveti, 15 mart 1940 tarihine kadar temdit olunmuştur.

Bu senedlerin ahkâmı, 30 mayıs 1926, 22 haziran 1929 ve 3 mayıs 1930 tarihli protokollerle, işbu anlaşmada derpiş

.....698.....

olunan tashih mucibince tesbit edilen Türkiye - Suriye hududunun heyeti umumiyesi için muteber olacaktır.

Şu kadar ki, otlak ve yaylak haklarına aid ahkâm mülga addedilecektir.

Madde 11 — İşbu anlaşma tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün olduğu kadar sür'atle ve en geç olarak 22 temmuz 1939 da Pariste teati olunacaktır. Tasdiknamelerin teati günü mer'iyete girecektir.

Tasdiklanilmekai balâda isimleri musarrah murahaslar işbu anlaşmayı imza etmişler ve mühürlerini vazeylemişlerdir.

Ankarada iki nüsha olarak 23 haziran 1939 tarihinde tanzim olunmuştur.

PROTOKOL

Bu günkü tarihli anlaşmanın imzası esnasında zirde vaziülimza salâhiyettar murahaslar berveçhi ati ahkâmı da kararlaştırılmıştır:

Madde 1 — Türkiye, Suriye ve Lübnan Hükümetlerini. Türkiye ile Suriye arasında arazi meselelerinin kat'î hallini ihtiva eden anlaşmanın 2 nci maddesi mucibince Türk ta- ciyetiniiktisab edecek ve bu anlaşmanın 3 üncü maddesinde mevzuubahs hakkı hıyarı istimal etmiyecek Hatay vatan - daşlarmm askerî ve mülki tekaüd aidatına müteallik bilcümle vecaibdeni ibi'a eder.

Yukarıki fıkarda mevzuubahs şeraiti haiz olmayan eşhasa aid mülkî ve askerî aidatı t-ekaüdiye için Türkiyeye hiç bir mükellefiyet düşmeyecektir.

Madde 2 — 1 - Fransız tabiiyetindeki eşhası hükmiye- nin Hatayda bulunan emval, hukuk ve menafide ayni tabiiyetteki eşhası hakikiyenin emvali gayrimenkulesi otuz mil - milyon Fransız frangı mukabilinde tamamilen Türk Hükümetinin mülkiyetine geçecektir.

Bu meblâğdan:

a) Üç milyon Fransız frangı işbu protokolün (1) numa-

ralı lahikasında mezkûr emvale mukabil olarak bu günkü tarihli senedler mevkii meriyete vaz edilir edilmez tediye edilecektir.

b) Yirmi beş milyon Fransız frangı, işbu protokolün mevkii mer'iyete vaz'ını takib eden otuz gün zarfında Fransız Hükümetinin emrine amade bulundurulacaktır.

c) Bakıyesi 23 ağustos 1939 da kliring hesabına ge iri-
lecektir.

2 - İşbu maddede mezkûr eşhası hükmiye, ecnebi parası 'olarak malik oldukları nukıda bu günkü İtarihli anlaşmanın 4 üncü (maddesine merbut Prose - Verbal ahkâmına tevfi ki hareket ederek tasarruf edebilecektir.

Türk parası mevcudları mezkûr 4 üncü maddenin 3 nc  fıkrasında mevzuubahs bloke hesaba nakledilecektir.

3 - (Fransız tabiiyetindeki eşhası hakikiye ecnebi parası mevcudlarınm ve emvali menkuleierinin muhtemel tasfiyesinden hâsıl olacak mebalighin transferi için Anlaşmanın 4 üncü maddesile matuf  nlehi Prose-Verbal ahkâmından müstefid olacaklardır.

Madde 3 — Bu protokolde mevzuubahs fera  ve intikal muamelâtı hiç bir vergiye (tâbi olmayacak ve hiçbir masrafsız (yapılacaktır.

Madde 4 — Pay as - İskenderun demiryolu hattı, işbu Protokolün mevkii mer'iyete vazmdan itibaren 30 günlük bir im hiet zarfında bu hattın işletmesini deruhte edecek olan Türk Devlet Demiryolları İdaresine teslim edilecektir.

Devir ve teslim muamelesinin şekli alâkadar iki idare arasında tesbit olunacaktır.

Madde 5 — İşbu protokolde ve bu günkü tarihli Anlaşmada derpiş edilen sureti hal mahfuz kalmak şartile İki Yüksek Âkid Taraf ileride işbu Anlaşmadan mütevellid uyuşmalara iaide bil mum malî metalibattan mütekabilen sarfi nazar edeceklerini beyan ederler.

Madde 6 — İşbu Protokol tasdik edilecek ve tasdiknameler bugünkü İarihli Anlaşmanın tasdikname lerile aynı şeraitte teati olunacaktır.

.....700.....

Ankarada, iki nüsha olarak, 23 haziran 1939 tarihinde tanzim olunmuştur.

Lahika: 1

İkinci maddeye:

Bugünkü tarihli anlaşmanın mer'iyete vaz'ı akabinde Pariste Hazine! Umumiye Merkez veznedarına üç milyon Fransız frangının tediyesi mukabilinde, Fransa Hatay arazisinde kâin emlak ve müstemilâtının mülkiyetinin tamamen Türkiye'ye terkeder, şöyle ki:

a)İskenderunda kâin Derigon kışlası tesmiye edilen ve elyevm Türk kıtaatının işgali altında bulunan bina,

b)Fransız Şark ordusunun telefon şebekesi.

Kışlanın terki, Türk kıtaatı tarafından işgali esnasında bulundukları hal ve vaziyette, arsasına, duvarlar ve binalara şamildir.

Terkedilen şebeke, şehir ve şehirler arası, havaî ve tahtelârz hatları, gerek merkez postalarında ve gerekse a- bonelerin ikametgâhlarında mevcut tesisat ve telefon a- letlerini ihtiva eder. Halen bu arazide bulunan Fransız kuvvetleri eczasına aid malzeme Fransız ordusunun mülkiyeti altında kalacaktır. Şebekenin teslim şekli, Antakya- da Yüksek Âkid Tarafların mümessilleri tarafından müştereken tesbit olunacaktır. Şu kadar ki, Fransız kuvvetleri kendilerine lüzumlu olan hatları 23 temmuz 1939 tarihinden evvel ellerinden çıkarmağa mecbur olmayacaklardır.

Ankarada, iki nüsha olarak 23 haziran 1939 tarihinde tanzim edilmiştir.

Lahika: II

Suriye ve Lübnan bankasına aid İskenderun ve An- takyada kâin iki binanın mülkiyeti Fransız Devletine ferağ edilmiş ve bedelleri (bir milyon Fransız frangı) protokolün 2 nci maddesinde kararlaştırılmış olduğu veçhile Türkiye Cumhuriyeti Hükümetince Fransız Hükümetine

tediye edilecek toptan paranın hesabında nazarı itibare alınmış olan meblâglardan 'tenzil edilmiştir.

Ankarada iki nüsha olarak 23 haziran 1939 tarihin-
de tanzim edilmiştir.

PROSE – VERBAL

Bu günkü tarihle imza 'olunan 'anlaşmanın 4 üncü maddesine atfen İki Yüksek Taraf, atideki hususları kararlaştırmışlardır:

Bu günkü tarihli Anlaşmanın 3 ve 5 inci maddeleri ahkâmına tevfi kan hakkı 'hiyarlarını istimal etmiş bulunan eşhası hakikiye ve mezkûr anlaşmanın 1 inci maddesinin son fıkrasında hıevzuubahs edilen arazi üzerinde müesses olup yukarıda anılan hakkı hiyar ile münasebet- lar olarak Hatayda tatili faaliyet etmek istiyen Hataylı eşhası hükmiye, 'işbu anlaşmanın imzası akabinde Hatayda neşredilecek olbaptaki ilân tarihinden itibaren 15 gün zarfında aşağıdaki ahkâmın derpiş ettiği tevdiatı ifa etmiş bulunmak şartile malik oldukları ecnebi paralarını bera- berlerinde götürmek salâhiyetini haizdirler.

Şu kadar ki, bu tevdiatın icrası, hakkı hiyarm istimali veya 'tatili faaliyet karan için, bir karine teşkil etmez.

1 - Malik oldukları ecnebi paraların harice çıkarmak arzusunda bulunan balâda mezkûr eşhası hükmiye, bunları Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İskenderun Şubesine veya onun nam ve hesabına hareket eden Ziraat Bankası Antakya Şubesine teslim etmeğe mecburdurlar; bunlara 'ait döviz ihraç müsaadesi, Merkez Bankası veya onun nam ve hesabına hareket eden Ziraat 'Bankası tarafından mutat tevdiat ilmühaberinin 'ibrazı ve işbu mebalığın ecnebi dövizlerinin ihracına müteallik ahkâmın Hatayda mevkii mer'iyete vazmdan evvel iktisab edilmiş olduğunun isbatı üzerine kambiyo memurluğu tarafından verilir.

marûzzikir Anlaşmanın 2 ve 3 üncü maddeleri mucibince

.....702.....

Türkiye Tabiiyetini iktisab ve muhafaza etmiş bulunan eşhasa teydi tarihinde borçlu oldukları ecnebi parasile olan mebalîğ tenzil edilecektir.

İşbu eşhası 'hükmiyenin elinde 'bulunup marrüzzikh ecnebi dövizlerin ihracına müteallik ahkâmın mevkii mer'iyete vazmı müteakib iktisab edilmiş bulunan ecnebi paraları Türk parasına tahvil edilmelidir. Bu ecnebi paraları ancak Anlaşmanın 4 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası ahkâmına tevfikân trasfere edilebilir.

2-İhracat ticaretile meşgul eşhası hükmiye ve hakikiye tevdi ettikleri mebalîğin, 'ecnebi dövizlerin 'ihracına müteallik ahkâmın Hatayda mevkii meriyete vaz'ı tarihini müteakib ihraç edilmiş emtia bedelini teşkil etmediğini isbat 'etmelidirler.

Ecnebi dövizlerin ihracına müteallik marüzikir ahkâmın rejimi tahtında ihraç edilmiş emtia karşılığını teşkil eden ecnebi dövizler balâda derpiş edilen trasfer usulüne dahil olamayacağından, bu ihracatçılar tarafından ecnebi dövizi idhali hususunda alınmış olan taahhütler baki kalmırlar.

3-Balâdaki 2 nci fıkrada mezkûr zümreye dahil bulunmayan eşhası hakikiye tevdi edecekleri dövizlerin menşeiini isbata mecbur değildirler. Tevdi ilmühaberlerinin ibrazı üzerine döviz transfer müsaadesi kendilerine derhal verilir.

4—Altın meskûkât, ihraç hususunda, ecnebi dövizlerin tâbi olduğu ahkâma tâbi olacaktır.

Ankarada 23 haziran 1939 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Ankara, 23 haziran 1939

Bay Büyük Elçi,
Bu günkü tarihli Türkiye ile Suriye arasında arazi me-

sailinin kat'î süreçte hallini mutazammın Anlaşmaya atfen zirdeki hususâtı Zati Devletlerine arz etmekle şeref kesbeylerim.

Bu günkü tarihli Anlaşmaların ahkâmı hususiyesine hâlel gelmeksizin, Türkiye Hükümeti, alâkadarlar tarafından bu hususta taleb vâki olduğu takdirde, Anlaşma tarihinde mezkûr Anlaşmanın birinci maddesinde istihdaf edilen arazide mütemekkin olup ecnebi parasile olan nukudu mevcudelerini ve her nevi emvallerinin muhtemel tasfiye - sinden mütevellid mebalîği bu arazi haricine çıkarmak arzusunda bulunan ecnebi tabiiyetindeki eşhası hakikiye ve hükmiyenin Anlaşmanın 4 üncü maddesi ve matufünlehi Prose - Verbal ahkâmından istifade ettirmek karındadır.

İhtiramâtı faikamm kabulünü rica ederim, Bay Büyük Elçi.
Ekselans Bay Rene Massigli
Fransa Büyük Elçisi

Ankara

Ankara, 23 haziran 1939

Bay Vekil,

Zati Devletiniz, 23 haziran tarihli meKtubile, bu günkü tarihli Türkiye ve Suriye arasında arazi mesailinin kat'î surette hallini mutazammın Anlaşmaya atfen bana aşağıdaki hususâtı iş'ar buyurmak lûtfunda bulundunur:

«Bu günkü tarihli Anlaşmaların ahkâmı hususiyesine hâlel gelmeksizin, Türkiye Hükümeti, alâkadarlar tarafından bu hususta taleb vâki olduğu takdirde, Anlaşma tarihinde mezkûr Anlaşmanın 1 inci maddesinde istihdaf edilen arazide mütemekkin olup ecnebi parasile olan nukudu mevcudelerini ve her nevi emvallerini ve her nevi emvallerinin muhtemel tasfiyesinden mütevellit mebalîği bu arazi haricine çıkarmak arzusunda bulunan ecnebi tabiiyetindeki eş-

.....704.....

hası hakikiye ve hükmiyenin Anlaşmanın 4 üncü maddesi ve matufünlehi Prose
- Verbal ahkâmından istifade ettirmek kararındadır.»

Sened ittihaz ettiğim bu iş'armızı aldığımı arz ile kesbi şeref eylerim.
İhtiramatı faikamm kabulünü istirham ederim, Bay Vekil.

Ekselans Bay Şükrü Saraçoğlu
Hariciye Vekili

Ankara

Ankara, 23 haziran 1939

Bay Büyük Elçi,

Türkiye ile Suriye arasında arazi meselelerinin kat'î surette hal ve tesviyesine müteallik bu günkü tarihli Anlaşmaya atfen, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin Fransa Cumhuriyeti Âli Komiserinin Sancak idaresi nâmına, yukarıda anılan Anlaşmanın 1 inci maddesinde mevzuubahs arazide icra edilecek asarı atika hafriyatı hakkında akdetmiş olduğu zirde mezkûr mukaveleleri muteber tanıdığını arz ile şeref kazanırım.

I- Princeton Üniversitesi ve Fransa Cumhuriyeti millî müzeleri ile olan mukavele.

(Mukavelenin tarihi: 8 nisan 1937)

(Mukavelenin müddeti: 1 kânunusani 1937 tarihinden itibaren 6 sene)

II- Sir Leonard WooPy riyasetinde İngiliz Müzeler He-
yeti ile olan mukavele:

(Mukavelenin tarihi: 1 teşrinievvel 1936)

(Mukavelenin müddeti: 5 sene)

III- Dr. Calvin Mac Ewan idaresinde Şikago Şark Ens-
titüsü Heyetile olan mukavele:

(Mukavelenin tarihi: 20 eylül 1935)

(Mukavelenin müddeti: 6 sene)

İhtiramatı faikamm kabulünü rica ederim. Bay Büyük Elçi.

Ekselans Bay Rene Massigli,

Fransa Büyük Elçisi

Ankara

Ankara, 23 haziran 1939

Bay Vekil,

Zatı Devletleri bugünkü tarihli mektuplarında, aşağıda tadad edilen ve bugünkü tarihli Anlaşmanın 1 inci maddesinde istihdaf edilen arazide icra edilecek asarı atika hafriyatına müteallik mukaveleleri Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin muteber tanıdığını iş'ar buyurmak lûtfunda bulundunuz.

I - Princeton Üniversitesi ve Fransa Cumhuriyeti millî müzelerde olan mukavele:

(Mukavelenin tarihi: 8 nisan 1937)

(Mukavelenin müddeti: 1 kânunusani 1937 tarihinden itibaren 6 sene)

I - Sir Leonard Wooley riyasetinde İngiliz Müzeler Heyeti ile olan mukavele:

(Mukavelenin tarihi: 1 teşrinievvel 1936)

Mukavelenin.müddeti: 5 sene)

III - Dr. Calvin Mac Ewan idaresinde Şikago Enstitüsü Heyetile olan mukavele:

(Mukavelenin tarihi: 29 eylül 1935)

(Mukavelenin müddeti: 6 sene)

Sened ittihaż ettiğim işbu iş'arımza teşekkürle kesbi şeref eylerim.

.....706.....

İhtiramatı faikamm kabulünü rica eylerim, Bay Vekil.
Ekselans Bay Şükrü Saraçoğlu,
Hariciye Vekili

Ankara					
Kanun No.	Başlığı	Düstur Tertib	Cild	Resmî Gazete	
				Sahife	Sayı
910	Türk - Fransız it-ilâfnamesi	3	2	152	
	Türkiye ile beynelmilel ukud mucibince Suriye ve Lübnan üzerinde haiz olduğu salâhi- yete müsteniden Fransa ara- sında muhademet ve mûna- sebatı hasenei hemcivarî mu- kavelenamesi	3	7	2695	455

**Belediyeler Kanununun 19 uncu maddesinin 5 inci
fıkrasını değiştiren kanun**

Kanun No: 3666

Kabul tarihi: 5/6/1.939
Neşir/tarihi: 11/3/1939

Madde 1 — 1580 numaralı Belediyeler Kanununun 19 uncu maddesinin 5 inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Belediye hudutları dahilinde muayyen mmtakalar arasında yolcu nakil vasıtası olarak otobüs, ommbüs, otokar tünel, trolley, fûniküler işletmek ve mezbahalarda kesilen etleri - Belediye Meclisine tayin ve Dahiliye Vekâletince tasdik edilecek ücret mukabilinde - satış yerlerine nakletmek münhasıran Belediyelerin hakkıdır.

Bunların, belediyelerin de iştirak edecekleri şirketler vasıtasile yapılması ve işletilmesi veya icara verilmesi veyahut imtiyazın devri İcra Vekilleri Heyeti kararına bağlıdır

Belediyeler dilerse inhisarı tazammun etmemek şartile bunların işletilmesine ruhsat dahi verebilir.

Hususî mahiyette elektrik tesisatı gibi işlerin yapılmasına ve umuma aid suların ihtiyaçtan fazlasının hususî istihsalâtta kullanılmasına ve beldenin muayyen mevkileri arasında yük başına ücret alan nakil vasıtalarının işletilmesine, inhisarı tazammun etmemek üzere, ruhsat vermek de belediyelere aiddir.

Madde 2 — 2571 numaralı kanun kaldırılmıştır.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4—Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memuldur.

7/7/1939

**İskân Kanununun 12 nci maddesini kısmen değiştiren ve
17 ve 23 üncü maddelerine birer fıkra ekleyen kanun**

KanunîNo: 3667

Kabul tarihi: 5/7/1939

Madde 1 — 2510 numaralı İskân Kanununun 12 nci maddesinin (A) ve (B) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

A) Türk soyu ve kültüründen olmayan hiç bir aşiretin ve ferdin bu mntakaya yeniden yerleşmesine izin verilemez.

B) Ötedenberi bu mmtakada bulunan aşiret ferdleriyle yine bu mntakanm yerli halkından olan veya her hangi bir suretle yerleşmek maksadile evvelce bu mntakaya gelmiş bulunan topraksız veya az topraklı çiftçiler İcra Vekilleri Heyeti karare ile Hâzineye aid topraklardan, İskân Kanunu hükümlerine göre, toprak verilmek suretile toprağa bağlandırılabilir.

Meccanî toprak verilmesi muvafık görülen yerlerde İcra Vekilleri Heyeti karare ile bunlara da parasız veya yarı bedelle toprak verilebilir.

Madde 2 — Mezkûr kanunun 17 inci maddesine bağlı

.....708.....

(Toprak tevzi cetveli) ne aşığıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

VI - Ancak bu mikdar dahilinde toprak verilmesine imkân bulunmayan yerlerle imkân bulunsa bile toprağın verim kabiliyeti fazla olan mahallerde ve mevkilerde yukarıdaki fıkralarda yazılı mikdarm mahallî idare heyeti kararıle yarisına kadar da verilmesi caiz olur.

Madde3—Mezkûr kanunun 23 üncü maddesine aşı –
ğıdaki fıkra eklenmiştir:

Bu suretle temlik edilmiş olan gayrimenkuller hakkında vukubulacak aynı davalarda hasım taraf yeni malik ile birlikte Hazinedir.

Temlik tarihinden itibaren bir sene geçtikten sonra müstehlikler tarafından ancak Hazine aleyhine vaziyet tarihindeki rayiç üzerinden bedel davası açılabilir

Aynı veya bedelin verilmesine hükmolunduğı takdirde mahkeme masrafları yalnız Hâzineye yükletilir.

Madde4—Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5—Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

7/7/1939

**Zeytinciliğın ıslahı ve yabanî zeytinliklerin aşılınması
hakkındaki 3573 sayılı kanunun 14 üncü maddesini
değıştiren kanun**

Kanun No: 3669

**Kabul tarihi: 5/7/1939
Neşir tarihi: 11/7/1939**

Madde1—Zeytinliklere her çeşit hayvan sokulması ve zeytin sahalalarında ağıl yapılması yasaktır.

Ancak Çift sürme ve nakliyatta kullanılan hayvanata ağızlık takılması şartile müsaade edilir.

Arazisi işlenmeyip imarı yalnız dib ve ağacına münhasır kalan dağ mmtakaları zeytinliklerinde sahibinin mu-

.....709.....

fakat! alınarak koyun, sığır ve beygirlerin otlatmasına zeytincilik mütehassısları tarafından izin verilebilir.

Bu hükme riayet etmeyenler; belediye veya köy ihtiyar heyetleri, zabıta memurları ve zeytin bakım teşkilâtına dahil memurlar tarafından tutulan zabıt varakası üzerine beş liradan altmış liraya kadar hafif para cezasına mah - kûm edilhler. Bu hususta tutulan zabıt varakaları hilafı sabit oluncaya kadar muteberdir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Dahiliye, İktisad ve Ziraat Vekilleri memurdur.

7/7/1939

Kanun No.	Başlığı	Düstur Tertib	Cild	Sahife	Resmî Gazete
					Sayı
3573	Zeytinciliğin ıslahı ve yabanelerinin aşlattırılması hakkındaki kanun	3	20		4126

İskân Kanununun bazı maddelerini değiştiren 2848 numaralı kanunun 3 üncü ve 2510 numaralı kanunun 31 inci maddelerini tadil eden kanun

Kanun No: 3657

Kabul tarihi: 30/6/1939

Neşir tarihi: 5/7/1939

Madde 1 — İskân Kanununun bazı maddelerini değiştiren 2843 sayılı kanunun üçüncü maddesine aşağıdaki hükümler eklenmiştir:

Türkiyede yerleşmek maksadile ve Hükümetten iskân yardımı istememek şartile dışarıdan gelmek isteyen Türk soyundan olan kimseler Hariciye, Dahiliye ve Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekilliklerince müştereken tesbit olunacak şekiller dahilinde konsoloslarımızın verecekleri muha-

.....710.....

cir vizesile Türkiye'ye gelirler ve serbest muhacir olarak kabul olunurlar. Bu yolda geleceklerin pasaportlarına muk-tazi meşruhat verilir.

İcra Vekilleri Heyeti bu madde hükümlerinin hangi yerler halkına tatbik olunacağını tayin ve tesbit eder.

Madde 2 — 2510 numaralı kanunun 31 inci maddesi a- şağıda yazılan şekilde değiştirilmiştir;

Bu kanunun hükümlerine göre alman muhacirlerle dışarıdan gelen mülteci ve aşiret fertlerinin birlikte getirdikleri aşağıda gösterilen kendi eşyaları, malları ve hayvanları gümrük resmile, bir defaya mahsus olmak üzere, sair bütün teklif ve resimlerden muafır.

1 - Bir aile için:

A) Zat ve ev eşyasıkâmil.

B) Meslek ve meşgale eşyası aşağıdaki kayidlerle:

Çiftçi ise; çift hayvanları, arabaları, araba ve koşum takımları, çiftçiliğe mahsus her türlü alât ve edevat ve makineleri, damızlık hayvanları, tohumluk ve yiyecek zahireleri ve aşıklıkları kâmil ve ötedenberi besledikleri büyük ve küçük hayvanlarla ziraî mahsullerinden değeri 6000 liraya kadar olan mikdarı.

San'at ve serbest meslek erbabından ise; her türlü san'at ve meslek alât ve edevatı ve makineleri, söküp getirecekleri fabrikaları alât ve edevatı kâmil ve san'at ve mesleklerine müteallik mamul ve gayri mamul maddelerden değeri 6000 liraya kadar olan mikdarları (trikotaj fabrikası makineleri ve kauçuk san'atları mamulatından bulunan ayakkabıları hariçtir. Ancak zata mahsus ve kullanılmış küçük trikotaj makineleri muafiyetten istifade eder.)

Tüccardan ise; ötedenberi satagelmekte oldukları ticaret mallarından değeri (12000) liraya kadar olan mikdarı (şeker, kahve, çay, benzin, petrol, koza, ipek ve ipekliler ve inhisara tâbi maddelerle trikotaj makineleri ve küçük sa-nayi masnuatından olan ayakkabıları hariçtir).

Bu üç sınıftan hariç ise: Kendi menkul ve gayrimenkul

len bedeli veya mevcut paraları mukabili satın alacakları mallardan veya kendi menkullerinden getirecekleri 12000 liralık mikdarı (şeker, kahve, çay, benzin, petrol, koza, ipek ve ipekliler ve inhisara tâbi maddelerle trikotaj makineleri ve kauçuk sanayi masnuatından olan ayakkabıları hariçtir),

2-Bh cemaat için (bir köy ve mahalle veya cemaate aid kullanılmış eşya).

A)Bütün mekteb eşyası;

B)Bütün cami eşyası;

C)Vakıflara aid eşya ve mahsuller;

Ç) Köy ve mahalle odası eşyası, hatıralar ve cemaate yadigâr eşya;

D)Köyün ve mahallenin orta malı olan boğalar, aygırlar, tekeler, koçlar ve damızlık bütün hayvanlar;

E)Köy veya mahallenin harman ve orak makinesi ve traktör gibi ortak ziraî makine ve aletleri, köy değirmeni ve un fabrikası gibi müşterek sanat fabrika ve makineleri.

3-Yukarıdaki bendlerde yazılı gümrük muafiyetlerinin tatbik şekilleri Sıhhat ve İçtimâî Muavenet ve Gümrük ve İnhisarlar Vekilliklerince müştereken tayin ve tesbit olunur.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti yürütür,

3/7/1939

Kanun No.	Başlığı	Düster			Resmî Gazete
		Tertib	Cild	Sahife	Sayı
2510	İşkân kanunu (Bu kanunun ormanlara mü- teallik ahkâmı 3116 sayılı	3	15	1156	2733

Kenun No.	Başlığı	Resmî Gazete			
		Düştur Tertib	Cild	Sahife	Sayı
	kanunun 134 üncü maddesi- le mülğadır.)				
2650	2510 sayılı kanunun 44 üncü maddesine bir fıkra ilâvesi- ne dair kanun				
2837	İşkân hakkındaki 2510 nu- maralı kanuna ek kanun	3	16	1659	3144
2848	İşkân Kanununun bazı mad- delerinin değiştirilmesine da- ir kanun	3	17	28	3162
2849	İşkân işlerinin Sıhhat ve İç- timai Muavenet Vekâletine devrine ve ayrı bir bütçe ile idare olunmasına dair kanun	3	17	31	3162
3123	İşkân Kanununun bazı mad- delerinin değiştirilmesine da- ir olan 2848 sayılı kanuna müzeyyel kanun	3	18	349	2537
Tefsir					
221	İşkân Kanununun 31 inci maddesinin 1 inci fıkrasının «B» kısmının tefsiri	3	18	192	3501
Kararname					
2/1177	İşkân muafiyetleri nizam- namesi	3	16	520	2898
2/3711	2849 sayılı kanunun 4 üncü maddesi mucibince 2490 sa- yıli Artırma, Eksiltme ve İ- hale Kanunu hükümleri ha- ricinde kalan göçmenlerin				

Kanun No.	Başlığı	Düştur Tertib	Cild	Sahife	Resmi Gazete Sayı
	yerleştirme ve beslenme ve tedavileri için acele tedariki iktiza eden malzeme ile bunların ne yolda tedariki lâzım geldiği hakkmdaki talimatname	2	17	112	3196

**İskân Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine
dair kanun**

Kanun No: 3683

**Kabul tarihi: 5/7/1939
Neşir jtarihi: 12/7/1939**

Madde 1—2510 sayılı ve 14/6/1934 tarihli İskân Kanununun 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

A) Hariçten gelecek muhacir ve mültecilerin pasaportları üzerine yapılacak vize muameleleri ile kendilerine verilecek eşya ve hayvan vesikaları her türlü resim ve harç-
lardan muaftır.

B) Muhacir ve mültecilerle bir yerde yurdlandırılan göçebeler ve bir mntakadan diğer mmtakaya Hükümetçe naklolunanların bu kanun hükmü dairesinde yapılacak iskân yardımı, gümrük ve vergi muafiyeti, tâbiyet, nüfusa ve tapuya tescil ve nakil muameleleri dolayısıyla gerek kendileri tarafından verilecek, gerek alâkadar dairelerce tanzim olunacak her türlü evrak ve bu hususta verecekleri arzuahaller damga resmile sair bilûmum resim ve harçlardan muaftır.

Madde 2—Aynı kanunun 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:
Muhacirler, mülteciler, bir yerde yerleştirilen göçebeler

.....714.....

ve bir mmtakadan diğerine Hükümetçe nakil ve iskân edilenler ve on ikinci maddenin B, C, D, E fıkralarında sayılanlar aşağıdaki muafiyetlerden istifade ederler:

1 - Vergi muafiyeti:

A)1 numaralı mmtakaya iskân edilenler beş ve 2 numaralı mmtakaya iskân edilenler üç yıl arazi, bina, kazanç, buhran, müvazene, hava kuvvetlerine yardım ve yol vergilerinden muaf tutulurlar.

Bu muafiyet müddeti Hükümetçe iskân edilenler de bu kanun hükümlerine göre iskân yardımlarının bittiği ve serbest iskâna tâbi olanlar da muhacir kâğıdının verildiği yılı takib eden yıldan başlar. Ancak, muhacirlerin huduttan girdiği, mültecilerin yerleşmek talebinde bulundukları, göçebelerin iskânına başlandığı ve naklolunanların nakilleri kendilerine tebliğ olduğu ve 1 numaralı mmtakaya yerleşmeyi isteyen yerlilerin o mmtakada yerleşmelerine müsaade verildiği tarihten muafiyet başlangıcına kadar geçecek zaman zarfında da mezkûr vergiler aranmaz.

Hükümetçe iskân mmtakaları veya yerleri değiştirilenler yeniden muafiyete mazhar olurlar. Şu kadar ki, nakil tarihinde eski muafiyeti hitama ermiş olanların naklin tebliğ tarihinden, yeni mahallerinde iskân yardımlarının bittiği tarihe kadar geçen zamana aid vergileri de aranmaz.

Hükümetçe iskân edilenler hangi mmtakada iskân edilmişlerse o mmtakanın ve serbest iskâna tâbi olanlar yurd tuttukları mmtakanın muafiyet müdetlerine tâbi olurlar.

Bu maddedeki yıl tarihi, taallük ettiği vergi kanunlarında mükellefiyete esas tutulmuş olan yılı ifade eder.

Eski iskân mevzuatına göre iskân hakkına malik olup da İskân Kanunu hükümlerine göre yerleştirilmeleri icab edenler[^] hakkında da yukarıki hükümler tatbik olunur.

B)Bu kanun hükümlerine göre Hükümetçe temlik edilen toprak ve yapılardan bu temlik dolayısıyla veraset ve intikal vergisi ve ferağ harcı ve resmi alınmaz.

C)Noterlerce yapılacak borçlanma senedleri pula, harca ve ücrete tâbi değildir

2 - Tapu muafiyeti:

Bu kanuna göre gerek parasız ve gerek borçlu ve gerek peşin paralı olarak verilen bütün yapı ve topraklar harçsız, pulsuz tapuya bağlanarak senedi verilir. Temlik ve teffiz, kıymet takdiri, borçlanma ve ipotek konup kaldırma muameleleri hiçbir harca, masrafa ve pula tâbi tutulmaz.

Madde 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4 — Bu kanun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

7/7/1939

**Mahpeyker. Türkân, Ali, Hana ve Hümeýranın Türkiye
avdet etmelerine dair kanun**

Kanun No: 3662)

Kabul tarihi: 5/7/1939

Neşir tarihi: 11/7/1939

Madde 1—Ölü general Enver çocukları Mahpeyker, Türkân ve Ali ile biraderi Kâmil kızı Rananın ve İsmail Hakkı kızı Hümeýranın Türk vatandaşlığına kabul ve Türkiyeye gelmelerine müsaade edilmiştir.

Madde 2—Bu kanunun meriyetinden evvel birinci maddede adları yazılı olanlar hakkında 431 sayılı kanunun hükümlerine göre yapılmış olan muameleler muteberdir.

Madde 3— Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde4—Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

7/7/1939

Kanun No	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Resmi Gazete	
				Sahife	Sayı
431	Hilâfetin ilgasına ve Hane- danı Osmaninin Türkiye Cümriuriyeti me.maliki ha- ricine çıkarılmasına dair ka- nun		3	5	668

Ordu mensuplarının evlenmelerine dair kanun

Kanun No: 3663

Kabul [tarihi: 5/7/1939

Neşir tarihi: 11/7/1939

Madde1—Muvazzaf sübaylar üsteğmen rütbesinde en az bir sene bulunmadıkça ve askerî memurlar yirmi beş yaşını ikmal etmedikçe ve kara, deniz, hava gedikli erbaşları başçavuş olmadıkça evlenemezler.

İhtiyat subaylığından askerî memurluğa intisab edenler bu maddede yazılı kayıttan müstesnadır.

Madde2—Askerî okullar talebelerinin evlenmelerine izin verilmez. Evlenmiş olanlar askerî okullara kabul edilmez.

Madde3—Bu kanunun, Medenî Kanunun evlenmeğe dair olan hükümlerine tesiri yoktur.

Madde4—Bilûmum muvazzaf subaylar ve askerî memurların yirmi beş yaşını ikmal etmeden evlenemeyeceklerine dair 1434 sayılı kanun ilga edilmiştir.

Madde5—Bu kanun neşri tarihinden altı ay sonra muteberdir.

Madde6—Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Millî Müdafaa ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

7/7/1939

Kanun No.	Başlığı	Düstur Tertib	Cild	Sahife	Resmî Gazete Sayı
734	Türk Kanunu Medenisi	3	7	479	339
1434	Bilûmum muvazzaf zabitler ve askerî memurların yirmi beş yaşını ikmal etmeden evlenemeyeceklerine dair kanun	3	10	869	1189

**Köy kanununu muaddil 2491 sayılı kanunun birinci
maddesinin değiştirilmesine 've mezkûr kanuna
bazı hükümler ilâvesine dan .kanun**

Kanun No: 3664

**Kabul tarihi: 5/7/1939
Neşir tarihi: 11/7/1939**

Madde1—2491 sayılı kanunun birinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Köy gelirleri, köy işlerini gören köyün aylıklı adamlarının aylık ve yıllıklarda köy sınırları içinde yapılacak mecburî köy işlerine yetmezse:

En yüksek haddi yirmi lirayı aşmamak üzere herkesin hal ve vaktine göre köy ihtiyar meclisi karare köyde oturanlara ve köyde maddî alâkası bulunanları salma salınır.

Madde2—Salma köyde oturanlar için hane başına tevzi edilir, Bir hanede oturanların kendilerine aid gelirleri olduğu takdirde bunlar dahi ayrı hane sahibi sayılırlar. Salma tevzi edilirken her hanenin tediye kudreti esas olarak gözönünde tutulur.

Köy haricinde oturup da köyde maddî alâkası bulunanların vergi mikdarı, o köydeki alâka ve istifadelerinin derecesi nisbetile ölçülür ve ona göre tayin olunur.

Madde3—Köyün aylıklı adamlarının ücretlerde mecburî işlerden başka hiçbir iş için ve hiçbir nam ve maksadla salma salınamaz, Bu suretle toplanan paralar bu işlerden maada hiçbir yere ve hizmete tahsis olunamaz.

Madde4—Köy ihtiyar meclisi salınacak salmanın nisbet, cins ve mikdarmı ikinci kânun ayı içinde tayin ve tevzi cetvellerini tanzim ederek on beş gün müddetle umumun görebileceği yerlere asmak suretile ilân ve hariçte bulunanlara tebliğ eder. Salman salmalarında kanun hükümlerine veya tebliğ müddetinin hitamından itibaren on gün içinde itirazlarını köy muhtarına söylerler veya yazile bildirirler ve müracaatlarını tutulacak deftere yazdırarak bir ilmühaber alırlar.

Köy ihtiyar meclisi bir hafta içinde itirazlara bakarak

.....718.....

kararını vermeğe ve itiraz edenlere bildirmeğe mecburdur. Bu kararlar aleyhine tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde merkez kazasında valiye, diğer kazalarda kaymakamlara müracaat edilebilir. Bunların verecekleri kararlar kat'î olup aleyhine Devlet Şûrasına müracaat edilemez.

Madde 5— Salma kararlarının köy karar defterine geçirilmesi ve tadilâtının işaret olunması mecburîdir.

Madde6—Salma mükellefiyetini aynen veya nakden ifa edemiyenler bedenene çalıştırılabilirler.

Madde 7— Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 8—Bu kanunun hükümlerini yürütmeğe Dahiliye Vekili memurdur.

7/7/1939

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Resmi		
			Cild	Sahife	Gazete Sayı
442	Köy kanunu	3	5	696	
634	Köy Kanununun 13 üncü maddesinin 29 uncu fıkrasının tadiline dair kanun	3	7	198	244
1256	Köy kanununun 71 inci maddesini muaddil kanun	3	9	845	894
2329	Köy Kanununun 20 ve 30 uncu maddelerinin değiştirilmesine dair kanun	3	14	1892	2549
2491	Köy Kanununun 16, 19, 21 inci maddelerini değiştiren kanun	3	15	1080	2720
Karar 555	Köy Kanununun 44 üncü maddesinin2 nci fıkrasının tefsirine mahal olmadığına dair	3	11	222	1464

Evlenme kâğıtları ve nüfus kütüklerine tescilleri hakkında kanun

Kanun No: 3686

Kabul tarihi: 5/7/1939

Neşir tarihi: 12/7/1939

Madde 1 — Evlenme işlerinde kullanılan isimleri merbut listede yazılı kâğıtlar, Maliye Vekâleti tarafından tabı ve izhar ettirilir ve Dahiliye Vekâleti tarafından belediyelere ve köylere parasız olacak verilir.

Bu kâğıdlar, damga resminden ve her türlü harçlardan muaftır.

Evlenme işlerinin bu resmî kâğıdlardan başkasına yazılması ve evlenenlerden her hangi bir şekilde masraf alınması yasaktır.

Madde 2 — Evlenme cüzdanları üç sınıf olup birinci sınıf cüzdanları üç lira ve ikinci sınıf cüzdanlar bir lira ve üçüncü sınıf cüzdanlar on kuruş bedele tâbi tutulur.

Madde3 — Evlenme akidleri, evlenme işleri memurları tarafından doğrudan doğruya nüfus idarelerine bildirilir ve bu bildirmeğe müsteniden nüfus kütüklerine tescil edilir.

Türkiye haricinde yapılan evlenme akidleri, konsoloslar tarafından Hariciye Vekâleti vasıtasile bildirilir. Ancak Türkiye haricinde konsolosluklardan başka makamlarca yapılan evlenme akidlerinin nüfus idarelerine bildirilmesi mecburiyeti kocaya aiddir.

Madde 4 — Nüfus Kanununun 26 ncı maddesi ile 2459 numaralı Tayyare Resmi Kanununun beşinci maddesindeki evlenme evrakına aid hükümler kaldırılmıştır.

Madde 5 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 6 — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Dahiliye, Hariciye ve Maliye Vekilleri memurdur.

7/7/1939

Liste

Beyan kâğıdı

İlân kâğıdı

.....720.....

İzin kâğıdı
Muvafakat kâğıdı
Kayıt ihraç kâğıdı
İhbarname kâğıdı
Bülten
İkametgâh ilmühaberi
Sıhhat raporu
İlân tezkeresi
Evlenme zarfı
Evlenme ilmühaberi

Kanun No.	Düstur Başlığı	Tertib	Cild	Resmi	
				Sahife	Gazete Sayı
2459	Nüfus Kanunu	2	6	1244	
	Tayyare resmi hakkında kan- un	3	15	618	2714

**Vergilerde ihbarnamelerin tebliğine ve itiraz ve temyiz
usullerine ve itiraz ve temyiz komisyonları teşkiline
dair kanun**

Kanun No: '3692

Kabul tarihi: 6/7/1939

Neşir tarihi: 13/7/1939

Kanunun mevzuu

Madde 1 — Bu kanunun hükümleri kazanç (asgarî mükellefiyet dahil), hayvanlar, veraset ve intikal, iktisadi buhran, muvazene, hava kuvvetlerine yardım, muamele, buğdayı koruma karşılığı, dahilî istihlâk (Şeker, glikoz, ham petrol ve müştakkatı), muhtelif maddelerden alman istihlâk, arazi ve bina vergilerine şamildir.

Tebliğat

Madde 2 — Tebliğat, mükellefin şahsına ve hizmet erbabı vergileri dolayısıyla yapılacak tebliğler bunları istihdam

edenlere yapılır. Velayet veya vesayet altında olanlarla kendisine kayyım tayin edilmiş bulunanlara yapılacak tebligat, veli, vasi ve kayyımlarına yapılır. Ana ve babanın velayeti müştereken devam ettikçe tebligatın bunlardan birine yapılması kâfidir.

Kendisine birden ziyade vasi edilmiş olan kimseye yapılacak tebligat, eğer vasiler vesayeti müştereken icra etmekte iseler bunlardan birine ve eğer her biri ayrı ayrı vazifeleri görmek üzere tayin edilmiş iseler bu takdirde vergi tarhını icab ettiren işleri idare eden vasiye yapılır.

Hükmî şahıslara yapılacak tebliğ, bunların müdürlerine veya kanunî mümessillerine yapılır. Hükmî şahısların müteaddid mümessilleri veya müdürleri varsa tebliğin bunlardan birine yapılması kâfidir.

Sinaî veya ticarî müesseselere yapılacak tebligat, bu müesseselerde işleri tedvir edenlere de yapılabilir.

Kara, deniz ve hava erlerine ve onbaşılarla erbaşlara yapılacak tebliğler kıt'a komutanı veya müessese âmiri gibi en yakın mafevkine yapılır, Ticarî gemilerin tayfa ve müstahdemlerine yapılacak tebliğler o geminin süvarisine ve süvari bulunmadığı takdirde nöbette bulunan en büyük âmire yapılır. Mekteb, hastahane, ceza evi gibi umumî müesseselerde bulunanlara yapılacak tebliğler, bu müesseseler} idare edenlere yapılır, Bunlar tebliğ olunan evrakı derhal tebliğ olunacak şahsa vermedikleri takdirde bu yüzden o şahsa gelebilecek zararı tazmin ile mükellef tutulurlar.

Madde 3 — Umumî muvazeneye dahil dairelere yapılacak tebligat, bina ve arazi vergilerine müteallik ise vilâyetlerde millî emlâk müdür veya muavinine ve millî emlâk teşkilâtı bulunmayan yerlerde varidat müdür veya muavinlerine, kazalarda en büyük maliye memuruna yapılır. Bunun haricindeki vergilere müteallik tebligat, aid olduğu dairenin veya müessesenin en büyük âmirine veya muavinine yapılır.

Mülhak bütçeli dairelere yapılacak her türlü tebligat bu dairelerin en büyük âmirine veya muavinine, mülhak

vakıflarda, mütevellilerine veya müteveli kaymakamlarına yapılır.

Vilâyet hususî idarelerine yapılacak tebligat, vilâyetlerde hususî muhasebe müdür veya muavinine, kazalarda hususî muhasebe memuruna, bulunmazsa kaza kaymakamına yapılır.

Belediyelere yapılacak tebligat, belediye reis veya muavinine yapılır.

Tebliğ, mülhak bütçeli idarelerle vilâyet hususî idarelerine ve belediyelere bağlı müesseselere taallûk ettiği takdirde bu müesseselerin en büyük âmirine veya muavinine yapılır.

Madde 4 — Bina, arazi, hayvanlar, veraset ve intikal vergilerine aid tebligatta ikametgâh, diğer vergilere aid tebligatta ticaretgâh esastır. Ancak cemiyetlere her türlü tebliğler, idare merkezinde ve eğer idare merkezi başka bir kaza dahilinde ise tebligatın yapılacağı mahaldeki şubesinde icra olunur.

İkametgâhta yapılacak tebliğlerde, tebliğ yapılacak şahıs ikametgâhında bulunmazsa tebliğ, kendisile oturan ailesi efradından veya hizmetçilerinden mümeyyiz olan birine yapılır. Bu şahıslardan biri bulunmadığı takdirde o hanede ikamet eden mucir gibi kimselere ve tebliğ yapılacak şahıs otel veya pansiyonda oturur ise, bu mahalleri idare edenlere kabul etmeleri şartile tebligat yapılabilir. Apartı - inanların vergisine aid tebligat apartıman kapıcısına dahi yapılabilir.

Madde 5 — Şahsına veya ikametgâhına veyahut ticâret- hânesine usulü dairesinde bir kere tebliğ yapılmış olan kimse bu mahalli değiştirir ise keyfiyetten varidat idaresini yazı ile haberdar etmeğe ve eğer varidat mıntaka dahilinde tebligatı kabule salâhiyetli bir kimse göstermeğe mecburdur. Ancak şube teşkilâtı olan yerlerde bu yerin belediye hudutları içinde bir semtten diğerine vâki nakillerde şube mıntakası değişmiş olsa bile eski şube mmtakasında tebellûğa salâhiyetli bir kimsenin gösterilmesi mecburî değildir

Tebliğe memur olan kimse, mükellefin ikametgâhını veya ticarethanesini değiştirmiş olduğunu anlarsa, komşularından ve civarda kendisini tanıyanlardan yeni ikametgâh veya ticarethanesi adresini tahkik eder. Bu tahkikat neticesinde mükellefin yeni ikametgâh veya ticarethanesinin açık adresini öğrenebildiği takdirde tebliğ orada yapılır. Öğrenmediği takdirde keyfiyeti bir zabıt varakasile tesbit ederek tebliğ olunacak evrakı zabıt varakasile birlikte, varidat dairesine iade eder. Varidat dairesi dosyasını tetkik ederek mükellefin yeni mahalli bildirildiğini veya tebellûga salâhiyetli bir kimseyi göstermediğini anlarsa, keyfiyeti evraka şerheyler, bu takdirde mükellef tarafından bu madde hükmü yerine getirilinceye kadar kendisine yapılacak tebliğler ilân yolile yapılır.

Madde 6 — Tebliğ, muayyen bir mahalde san'atın icra edenlerin şahsına yapılmazsa o mahaldeki müstahdemlerinden birine yapılabilir.

Hükmî şahıslar namına kendilerine tebliğ yapılacak olanlar iş saatlerinde yerlerinde bulunmazlar veya evrakı bizzat kabul edecek halde olmazlarsa tebliğ, müdür muavini, muhasib veya muavinine yapılır, bunlar da bulunmadığı takdirde tebliğ, evrakın orada bulunan memur veya müstahdemlerden birine bırakmak suretile yapılır ve bu takdirde keyfiyet bir zabıt varakasile tesbit olunur.

Madde 7 — Bir kimse, birden ziyade kimselerin vekili veya mümessili ise, bu kimselere ait evrakın kâffesi bu şahsa tebliğ olunabilir.

Madde 8 — Tebellûğden imtina halinde tebliğ olunacak evraklar, tebellûga salâhiyetli kimsenin önüne bırakılır ve keyfiyet bir zabıt varakasile tesbit olunur. Zabıt varakası o mahalde tanınmış bir şahsa veya zabıta memurlarından birine de imza ettirilir.

İkametgâh veya iş yerinde tebliğ yapılacak bir kimse bulunmadığı takdirde, evrak mahallî polis komiser veya muavinine ve polis teşkilâtı bulunmayan yerlerde jandarma merkez komutanlığına ve köylerde muhtar veya ihtiyar he-

yeti azasından birine bırakılır ve evrakın bunlardan hangisine bırakıldığını mübeyyin ve bırakılan kimsenin adresini muhtevi bir varaka ikametgâh veya iş yerinin kapısına yapıştırılır ve keyfiyetin tebliğ yapılacak şahsa bildirilmesi en yakın komşusuna tenbih olunur.

Muvakkaten başka bir mahalle gitmiş olan kimseye yu- karıkı fıkra yazılı şekilde tebligat yapılmış ve avdeti tarihinde itiraz veya temyiz müddeti bitmiş olduğu takdirde ikametgâh veya ticarethanesine avdetinden başlamak üzere, itiraz veya temyiz için mahallin en büyük maliye memuru tarafından münasib bir mehil verilir. Bu mehil itiraz için on beş günden az ve aydan fazla ve temyiz de beş günden az ve on beş günden fazla olamaz.

Madde 9 — Yabancı memleketlerde bulunanlara tebliğ, o memleketin salâhiyetti makamı veya o mahal Türkiye konsolosu veyahut siyasî memuru vasıtasile yapılır.

Yabancı bir memlekette resmî bir vazife ile bulunan Türk memurlarına tebliğ, o mahal Türkiye konsolosu veya siyasî memuru vasıtasile yapılır.

Madde 10 — İkametgâh veya meskeni meçhul bulunan ve ikametgâhını veya ticarethanesini değiştirdiği halde beşinci madde mucibince bundan varidat dairesini haberdar etmemiş veya tebellûga salâhiyetti bir kimseyi göstermemiş olanlara tebliğ, ilân yolile yapılır.

Yabancı memleketlerde 9 ucu madde hükmüne göre tebligat yapılması mümkün olmadığı takdirde tebliğ, ilân yolile yapılır. Bu takdirde tebliğ olunacak evrakın tasdikli birer sureti, taahhüdlü olarak posta ile tebliğ yapılacak şahsın adresine gönderilir ve posta ilmühaberi dosyasına raptolunur.

Madde 11 — İlân yolile tebliğ aşağıdaki şekilde yapılır:

1) Mükellefin adını ve soyadını, sanat veya mesleğini, verginin matrahını, bina ve arazide takdir olunan gayri safi irad ve kıymetin mikdarmı, verginin misil ve ceza zamlarının mikdarmı, taallük ettiği seneyi, nevini, ve ilân daveti mutazamm ise nerede, ne için hangi gün ve saatte bulun-

ması lâzım geldiğini gösterecek surette tanzim olunacak bir ilân o mahalde çıkan ve resmî ilânları kabul eden gazetelerden birisile neşrolunur.

2) Gazete intişar etmeyen yerlerde ilân yolile yapılacak tebliğler şehir ve kasabalarda belediye dairesine ve köylerde köy odalarına asılmak suretile yapılır ve ehemmiyetli hallerde İstanbul ve Ankarada münteşir gazetelerden birer tanesinde neşrolunur.

3) Tebliğ yapılacak şahsın muayyen ikametgâhı varsa, ilânın bir sureti taahhüdlü mektubla ikametgâhına da gönderilir.

İlân yolile yapılan tebliğe muttali olan mükellefe, müracaatında, tebliğ olunacak evrak derhal tevdi edilir.

Madde 12 — İlân yolile yapılan tebliğin müddeti gazetede ilânın intişar ettiği veya talikin yapıldığı günün ertesinden başlar.

Madde 13 — Bu kanun hükmüne muhalif olarak yapılmış olan tebliğler, tebliğ yapılmış olan şahsın muttali olduğunu beyan ettiği tarihten itibaren muteber addolunur.

Madde 14 — Vergi tarhiyatma aid ihbarnamelerde mükellefin adı, soyadı, veraset ve intikal, arazi bina ve hayvanlar vergilerinde ikametgâh ve diğer vergilerde iş yerinin adresi, verginin taallûk ettiği malî yıl ve kistelyevm ise müddeti, matrahı, verginin misil veya yüzde zamlarının nisbeti, mikdarı, adiyen, ikmalen veya resen yapıldığı, misil ve yüzde zamlarının sebebi, bina ve arazi vergilerinde bina ve arazinin mevkii, kapı veya mevki numarası, nevi (apartıman, ev. dükkân, tarla, bağ, bahçe gibi), arazide vüs'ati ve takdir olunan kıymet ve binalarda gayri safî irad ve bu irada göre bulunan safî irad ve vergi mikdarları ve zamları ile nisbetleri, itiraz ve temyiz müddetleri gösterilir. Resen tarholunan vergilere aid ihbarnamelere, resen takdir komisyonu kararının bir sureti bağlanır, Muhtelif senelere aid vergilerin her biri hakkında ayrı ayrı ihbarname tanzim olunur. Bina ve arazi vergilerinde bir kimsenin müteaddit bi-

.....726.....

na ve arazisinden her birine aid malûmat ayrı ayrı gösterilmek üzere hepsi için bir ihbarname tanzim olunabilir. İhbarnamelere derci icap ettiği halde eksik yazılan malûmat esasa müessir olmadıkça yapılan tebliğ muteber sayılır.

İtiraz ve temyiz üzerine komisyonlarca verilecek kararların tebliğine mahsus ihbarnamelerde yukarıda yazılanlara ilâveten itiraz veya temyiz komisyonları kararma göre taayyün eden verginin ve zamlarının matrah, nisbet ve mikdarları gösterilir. Bu ihbarnamelere itiraz ve temyiz komisyonu kararlarının birer sureti bağlanır.

İhbarnameler, vergiyi tahakkuk ettiren memur ile şube teşkilâtı olan yerlerde şube şefinin ve diğer yerlerde varidat veya hususî muhasebe müdür veya memurunun imza ve resmî mühürünü ihtiva eder.

Madde 15 — İhbarnameler, tebliğe memur olan tarafından üzerine tebliğ edildiği tarih işaret ve kendisi tarafından da imza edilerek tebellüğ edecek şahsa verilir ve mezkûr şahsa da suretleri, yine tarih konulmak suretile, imza ettirilir. Tebellüğ edecek şahıs yazı bilmediği takdirde parmağı bastırılır ve keyfiyet o mahalde yazı bilen, tanınmış bir şahsa da imza ettirilmek suretile bir zabıt varakasile tevsik ve zabıt, ihbarname dip koçanına raptolunur.

Madde 16 — Vergi işlerine aid tebligat vilâyetlerde varidat müdürünün ve kazalarda malmüdürünün, bina ve arazi vergilerinde hususî muhasebe müdür veya memurunun tensib edeceği memurlardan biri ve köylerde tahsildarlar marifetile yaptırılır.

Müddetlerin hesabı

Madde 17 — Gerek bu kanunda, gerekse alelûmum vergi ve resme müteallik kanunlarda yazılı müddetler aşağıdaki şekilde hesap olunur:

1 - Müddet gün olarak tayin edilmişse tebliğin yapıldığı gün hesaba katılmaz ve son günü tatil saatinde biter.

2 - Müddet hafta olarak tayin edilmişse başladığı güne ertesi haftada tekabül eden günün tatil saatinde biter.

3 - Müddet ay olarak tayin edilmişse başladığı güne son ayda tekabül eden günün tatil saatinde biter. Müddet ayın nihayetine doğru başlamış olup ta son ayda buna tekabül eden gün yoksa müddet son ayın/sonuncu günü tatil saatinde biter.

4 - Tatil günleri müddetin hesabına dahildir. Şu kadar ki, müddetin son günü resmî tatile tesadüf ederse tatili takib eden ilk iş günü akşamı tatil saatinde biter.

İtiraz ve temyiz müddetleri

Madde 18 — Bu kanunun birinci maddesinde sayılan vergilere aid kanunlarda; itiraz hakkı verilmiş olan muamelelere karşı yapılacak itirazların müddeti 30 gündür.

Bu müddet, mükellefler için, tebliğ tarihinin ertesi gününden ve maliye ve hususî idare varidat daireleri için se kararların veya tahrir ve tahmin cetvellerinin itiraza salâhiyeti memurlara zimmetle teslim tarihinin ertesi gününden ve karar veya cedveller posta ile gönderilmiş olduğu takdirde yine aynı memurlara teslim tarihinin ertesi gününden başlar. Bu evrakın itiraza salâhiyetli memurlara azamî on beş gün içinde verilmesi mecburîdir.

Gündelik gayri safi kazanç üzerinden kazanç ve buhran vergisine tâbi olan mükellefler için itiraz müddetinin başlangıcı, ilk taksiti ödedikleri günün ertesi gündür.

Madde 19 — Bu kanunun 29 uncu maddesi mucbince kabil olan hallerde itiraz komisyonu kararlarına karşı yapılacak temyiz taleblerinin müddeti 15 gündür. Temyiz müddeti içinde altı günden fazla resmî tatil günü tesadüf ettiği takdirde bu günler müddetin hesabında nazarı itibare alınmaz. Bu müddet, mükellefler için itiraz komisyonu kararlarının tebliğ ve maliye ve hususî idare varidat daireleri için de kararların teslimi tarihinden itibaren bu kanunun 17 ncı maddesine göre hesap edilir. Bu kararların temyize salâhi-

yetli memurlara azamî on beş gün içinde verilmesi mecburîdir. Temyiz talebi icrayı durdurmaz.

Madde 20 — İdare namına yapılan itiraz ve temyiz taleplerine karşı mükelleflerin yapacakları müdafaaların müd deti bunların tebliğ tarihinden itibaren on beş gündür.

İtiraz ve temyiz talebierinin şekli ve verileceği yerler

Madde 21 — Mükelleflerin itiraz ve temyiz talepleri istida ile yapılır. Bu istidalar en büyük maliye veya hususi idare memurlarına ve İstanbulda Tahakkuk Şubesi Şeflerine pulsuz bir makbuz mukabilinde verilir. Taahhüdlü olmak şartile posta ile aynı makamlara gönderilmesi de caizdir. Bu takdirde postaya teslim tarihi bu makamlara teslim tarihi addolunur.

İdare nâmına yapılacak itirazların müddetinde verilir veriliğinin tayinine itiraz veya temyiz yazısının idare nâmına itiraz ve temyiz hakkını kullanacak makamın sadıra defterine mukayyed tarihi esas olur. Bu yazılar hiçbir resme ve harca tâbi değildir.

İdare nâmına yapılan itiraz ve temyiz bir nüshası mükellefe tebliğ olunur. Mükellerlerin bunlara karşı verecekleri müdafaanameler de, yukarıki usul dairesinde ve aynı mercilere verilir.

İdare nâmına itiraz ve temyiz hakkını haiz olanlar

Madde 22 — İdare nâmına itiraz ve temyiz hakkı:

A)Bina ve arazi vergilerinde:

1 -Vilâyetlerde hususî muhasebe varidat müdürü, olmayan yerlerde varidat memuru,

2 - azalar da hususî muhasebe varidat memurları,

3- İstanbulda Hususî İdare Tahakkuk Şubesi Başmemuru.

B)Diğer vergilerde:

1- Vilâyetlerde varidat müdürleri:

2- Kazalarda malmüdürleri;

3- İstanbulda Tahakkuk Şube Şefleri tarafından kullanılır.

İtirazların komisyonlara şevki

Madde 23 — Mükellefler tarafından verilen itiraz ve temyiz istidaları alâkalı varidat memurları tarafından on beş gün içinde, vilâyetlerde varidat veya hususî muhasebe müdürlerine ve kazalarda malmüdüğü veya hususî muhasebe memuruna ve İstanbulda Tahakkuk Şube Şeflerine mütaleası ilâve edilmek suretile ve dosyasile birlikte tevdi olunur.

İtiraz arzuallerini alan memurlar itirazın aşağıdaki maddî hatalardan mütevellid olduğunu gördükleri takdirde düzeltilmesini vergiyi tahakkuk ettirmiş olan memura yazı ile emreder ve neticesini mükellefe tebliğ eylerler.

1 - Verginin veya vergi matrahının veyahud misil ve yüzde zamlarının yanlış hesap edilmesi,

2 - Verginin mükerrer olması,

3 - Verginin hakikî mükelleften gayri bir şahıs namına tarhedilmesi,

4 - Kanunî tenzilâtın eksik yapılması veya hiç yapılması,

5 - Bir kimseye mükellefiyet devresinden az veya çok bir devre için vergi tarh olunması,

6 - Tarhiyatta yanlış nisbet tatbik edilmesi.

Bu noktaların haricinde kalan hususlara müteallik itirazlara aid evrakı alâkalı komisyona gönderirler.

İstanbulda dahi yukarıki fıkrada yazılı yanlışların düzeltilmesini emretmek salâhiyeti varidat veya malmüdürlere hususî muhasebe müdür veya memurlarına aid olup tahakkuk şube şefleri bu kabil hallerde itiraz arzularile dosyasını bunlara tevdi ederler.

Maddî hatalar

Madde 24 — Mükelleflere itiraz hakkı verilmemiş olan tarhiyatta yukarıki maddede yazılı maddî hatalardan birinin vukuu halinde mükellefler bu hatanın düzeltilmesini,

.....730.....

bir istida ile istemek hakkını haizdirler. Bu istidalar 21 inci maddede yazılı makamlara verilir.

Yapılacak tedkikler neticesinde tarhiyatta hata yapıldığı tebeyyün ederse bu hata 23 üncü maddede yazılı şekilde düzeltilir ve neticesi mükellef yazı ile bildirilir.

Madde 25 — Mükelleflere itiraz hakkı verilmiş olan muamelelerde, 23 üncü maddede yazılı neviden bir hata vukua getirilmiş olduğu itiraz müddetinin bitmesinden sonra gerek mükellefin müracaatı, gerek tetkik ve teftiş neticesinde anlaşıldığı takdirde, tarhiyat itiraz veya temyiz komisyonları kararla katılmış olmamak veya komisyonlarca esastan tetkik edilmeksizin müruru müddet sebebiyle reddedilmiş bulunmak şartile, itiraz müddeti geçtikten sonra da 23 üncü maddedeki usul dairesinde düzeltilebilir.

Komisyon kararına iktiran etmiş olan vergilerde 23 üncü maddede sayılan maddî hatalar bulunduğu takdirde, bunlar hakkında komisyonlarca bir karar verilmemiş olmak şartile bu hatalar karar katılmış olsa bile düzeltilebilir. 23 üncü maddede yazılı nevinden idare aleyhine vâki hatalar dahi bu maddede yazılı şartlar dairesinde düzeltilebilir. Ancak bu takdirde, ikmalen tarholunacak vergilerin mükellefe tebliği şarttır. Mükellef bu „arhiyata karşı, 18, 19 ve 21 nci maddelerde yazılı şekilde itiraz ve temyiz talebinde bulunmak hakkını haizdir.

Madde 26 — 24 ve 25 inci maddelerde vazih düzeltmeler, vergide tahakkuk müruru zamanı hadis olduktan sonra yapılamaz.

İtiraz tetkikleri

Madde 27 — İtiraz komisyonlarının tetkikleri itiraz o- lunan noktalara münhasırdır Ancak tetkik sırasında, itiraz arzuhalinde dermeyan edilmekle beraber 23 üncü maddede sayılan maddî hatalardan birine tesadüf edildiği takdirde bunlar hakkında da karar verilebilir. İtiraz, arazi ve binalara takdir edilen kıymet ve irad mikdarına, resen tarhiyatta, resen takdir olunan matraha tallük eder ve ko-

misyon da yaptığı tetkikatta bu mikdarlarm az veya çok olduğu neticesine varır ise bu mikdarları kendisi tayin ve takdir eder.

Komisyenlar tetkiklerini itirazlara, memurun mütalea- sma, tarhiyatın dayandığı evrak, zabıt ve vesikalara vesair delillere ve lüzum gördüğü takdirde resmî ve hususî bilü- mum teşekküllerden alacağı malûmata istinaden yaparlar. »

Muterizler, şifahî izahat vermediği, itiraz hakkında komisyonca bir karar verilmeden evvel yazı ile isterlerse komisyonca dinlenmeleri mecburîdir. Bu izahat bizzat muteriz veya vekâletname ile musaddak vekili tarafından verilebilir. Mükellefin tanınmış imzasını havi bir istida ile göndereceği usul ve fîruu ile ikinci dereceye kadar civar hısımları ve karı veya kocası ve mikdarı 30 liraya kadar olan vergiler hakkında mükellefin daimî müstahdemi tarafından da komisyona izahat verilebilir. Komisyonun tayin ve tebliğ ettiği günde hazır bulunmayanların dinlenme hakları düşer.

Komisyon, lüzum görürse veya muteriz tarafından yukarıki şekilde istenilmiş olursa, azası arasından tayin edeceği bir zatin nezaret ve mes'uliyeti altında yeminli vukuf ehli marifetile arazi ve binaları gözden geçirmek, mükellefin defter ve vesikalarını tetkik etmek, mükellefleri vesair lüzum gördüğü kimseleri davet edip izahat almak suretile tetkiklerini genişleterek varacağı neticeye göre kararını verir.

Komisyon kararlarının mucib sebeplere dayanması şarttır.

Komisyonca mükellefin haksızlığına karar verilen hallerde itirazın münhasıran verginin tahsilini tehir maksadi- le yapıldığı kanaati hâsıl olursa verginin aslına yüzde ona kadar zam yapılması karar altına alınır. Bu fıkra hükmü bina ve arazi itirazlarına şamil değildir.

İtiraz komisyonu kararları

Madde 28 — İtiraz komisyonunca verilen kararlar üç nüsha olarak tanzim ve iki nüshası işe aid dosya ile birlikte vilâyetlerde varidat veya hususî muhasebe müdürlüğüne

ve kazalarda mal müdürlüğüne veya hususî muhasebe memurluğuna İstanbulda tahakkuk şubesi şefliklerine, teslim tarihi gösterilmek suretile, imza mukabilinde teslim olunur. Bu kararların bir nüshası mükellefin dosyasına konularak diğer nüshası ihbarname ile birlikte muterize tebliğ edilir. Üçüncü nüshası komisyonda saklanır.

Kararların komisyonda kalan nüshası reis ve aza tarafından imzalanır. Diğer nüshaları komisyonun resmî mühürü ile mühürlenecek reis tarafından imzalanır.

Kat'î olan komisyon kararları

Madde 29 — Aşağıdaki hallerde itiraz komisyonu kararı kat'î olup temyiz edilemez.

1 - Gündelik gayri safi kazançları üzerinden vergiye tâbi mükellefler tarafından sınıf ve derecelerine ve mükelleflerle idare tarafından gündelik gayri safi kazanç mikdarlarına karşı yapılan itirazlar.

2 - Bina ve arazi vergilerinde 25 lira ve daha aşağı mikdarlardaki gayri safi irad veya kıymete karşı yapılan itirazlar.

3 - Muamele, istihlâk ve buğdayı koruma karşılığı vergilerinde aslî miktarı 100 ve hayvanlar vergisi hariç olmak üzere diğer vergilerde 25 lirayı geçmeyen tarhiyata karşı yapılan itirazlar.

19 uncu maddede yazılı müddet içinde temyiz edilmeyen itiraz komisyonu kararları kat'îleşir. Şu kadar ki, taraflardan biri müddeti içinde temyiz eylediği takdirde diğer taraf müddeti geçmiş olsa da, temyiz komisyonunca ilk defa karar verilinceye kadar, temyiz talebinde bulunulabilir.

Temyiz

Madde 30 — Temyiz tetkikatı evrak üzerinde icra olunur. Temyiz komisyonunun salâhiyeti temyizen itiraz olunan noktalara maksur olup bidayeten itiraz komisyonuna dermeyan olunmayan iddialar temyiz komisyonuna dermeyan olunamaz. Ancak tetkik sırasında temyiz arzuhalinde

dermeyan edilmemekle beraber 23 üncü maddede sayılan maddî hatalardan birine tesadüf edildiği takdirde bunları hakkında da karar verilebilir. Temyiz komisyonu aşağıda beyan olunan sebeplerden dolayı itiraz komisyonu kararın] nakzeder:

- A) Vazife ve salâhiyet dışında bir işe bakılmış olması,
- B) Kanun ve nizamnameler hükümlerine aykırı karar verilmesi,
- C) İki taraftan birinin iddiasını isbat için serdettiği delillerin kanunî sebebe müstenid olmıyarak kabul edilmemesi,

D) Usule müteallik hüküm ve kaidelere riayet edilmemiş bulunması.

İtiraz komisyonu kararının usule riayetsizlikten dolayı bozulabilmesi işbu noksan ve hatanın hükmü tağyir edecek derecede bulunmasına bağlıdır.

Bina ve arazi vergilerinde tahmin olunan kıymete itiraf edilmiş sormak suretile elde edeceği malûmattan hâsıl olacak vesikalardan gerek mahallinden sormak suretile elde edeceği malûmattan hâsıl olacak kanaatlere göre tahmin edilen irad veya kıymetin hakikate uygun bulunup bulunmadığını da araştırmağa salâhiyetlidir.

Madde 31 — Komisyona gelen evrak alâkadar daireye verilir. Daire reisi için ehemmiyetine göre evrakı, azadan veya raportörlerden birine havale eder. Havale olunan 'zai nihayet üç gün içinde iki tarafın liddia, müdafaa ve delillerini ve temyizen tetkiki istenilen hükmün neden ibaret olduğunu ve hükmün müstenid bulunduğu esbabı mucibeyi hülâsaten beyan ettikten soma müdellel mütaleasım havi imzası altında bir tahrir tanzim ederek reise verir. Temyiz komisyonu yapacağı tetkik neticesinde itiraz komisyonu kararının usul ve kanuna uygun olduğunu görürse kararı tasdik ve aksi halde nakzeder.

İtiraz komisyonları temyizin bozma kararma karşı ısrar edebilirler.

Temyiz komisyonu, kanuna ve usule uygun görmediği hallerde, resen nihai karar da verebilir.

Madde 32 — Temyiz komisyonu kararları üç nüsha olarak tanzim ve bir komisyonda saklanarak iki nüshası işe aid dosya ile birlikte vilâyetlerde varidat veya hususi muhasebe müdürlüğüne, kazalarda malmüdürlüğüne veya hususi muhasebe memurluğuna ve İstanbulda Tahakkuk Şubesi Şefliğine gönderilir. Bu makamlar kararların birer nüshasını mükellefe tebliğ ederler. Diğer nüshasını dairede saklarlar. Kararların temyiz komisyonunda kalan nüshası daire reisile ara tarafından imza olunur. Diğer nüshaları komisyonun resmî mühürlere mühürlenir ve birinci reis veya ikinci reislerden biri tarafından imza edilir.

Temyiz kararı, itiraz komisyonu kararının bozulmasını mutazammın bulunduğu takdirde bu kararın bir nüshası mükellefe tebliğini müteakip dosyasile birlikte itiraz komisyonuna gönderilir. Taraflar nakız kararına karşı bir diyecekleri varsa, mükellefler tebliğ tarihinden ve idare nâmına itiraza salâhiyetli olanlar da kararların daireye vürudu tarihinden itibaren on gün içinde yazı ile itiraz komisyonun, bildirirler. Temyizin bozma kararları üzerine itiraz komisyonunca bozma kararında gösterilen esaslar dairesinde tetkikat yapılarak karar verilir ve 28 inci madde mucibince mükelleflere tebliğ edilmek üzere alâkadar daireye gönderilir. Bu kararlara karşı taraflar 19 uncu maddede yazılı müddet içinde temyiz talebinde bulunabilirler. Temyiz edilmeyen kararlar kat'ileşir.

Madde 33 — Temyiz komisyonu itiraz komisyonlarınca verilmiş olan kararların icrasını, temyiz istidasında istenilmiş olmak şartile, tehire karar verebilir.

Temyizce icranın tehirine karar verilebilmesi için tehir islenilen vergi ve varsa misil ve yüzde zamları mîkdarınca teminat gösterilmiş olması şarttır. Teminat, para, Hazine bono veya tahvilâtı ve banka teminat mektubu olabilir. Tehiri icra taleblerin.de teminat olarak verilecek şeylerin evvel emirde mal sandığına teslim edilerek makbuzunun temyii arzuhaline bağlanması icap eder. Teminat makbuzu bağlı olmayan tehiri icra talepleri reddolunur.

Tehiri icra talepleri her işe tercihan karara bağlanır Yukarıki şartlar dairesinde tehiri icra talebinde bulunan mükelleflere bu kararı getirmek üzere yirmi gün mühlet ve rilir.

Madde 34— Bu kanunun birinci maddesinde yazılı vergilerde mükellefiyet, muafiyet şekli, kanunda nisbeti gösterilmeyen iş ve teşebbüslerin nisbeti yazılı olanlara temsili muamelelerinden dolayı hâsıl olacak ihtilâflar hakkında itiraz ve temyiz komisyonlarına müracaat olunmadan evvel Devlet Şûrasına gidilemez.

İtiraz komisyonları

Madde 35 — İtiraz komisyonları iki kısımdır. Biri münhasıran bina ve arazi vergilerine, diğeri bunlar haricinde kalan ve bu kanunun birinci maddesinde yazılı bulunan vergilerine, diğeri bunlar haricinde kalan ve bu kanunun birinci maddesinde yazılı bulunan vergilere aid itirazların tedkikile iştilal ederler. Bina ve arazi vergileri için İstanbulda ve Maliye Vekâletinin lüzum göreceği diğeri vilâyet merkezlerinde ve bunlar haricindeki vergiler için de Ankara, İstanbul ve İzmir şehirlerinde ve Maliye Vekâletinin lüzum göreceği diğeri vilâyet merkezlerinde muvazzaf itiraz komisyonları teşkil olunur.

İtiraz komisyonları bir reis ve iki azadan tereküp eder.

Bu komisyonların reisleri, adliye, maliye, ticaret ve bina ve arazi komisyonları için Adliye, Maliye ve Dahiliye Vekâletlerince gösterilecek birer namzet arasından İcra Vekilleri Heyetince intihab ve tayin olunur. Namzed gösterilecek kimselerin hukuk veya iktisad fakültelerinden veya siyasi Bilgiler Okulundan veya Ticaret mektebinin yüksek kısmından veyahut bu mekteblere muadil mekteplerinden mezun bulunmaları ve 3656 sayılı kanun mucibince en az beşinci dereceyi ihraz etmiş olmaları şarttır.

Komisyonların bir azası ticaret odası ve diğeri belediyece kendi azaları arasından veya hariçten gösterilecek nam- zedler meyanmda Maliye Vekâletince intihab ve tayin olu-

nur, Ticaret odası azasının yukarıda yazılı yüksek mekteblerin birinden mezun bulunması şarttır.

Muvazzaf komisyonların reis ve azası ile raportörleri muallimlik de dahil olduğu halde komisyondaki vazifelerinden başka bir iş deruhte edemezler. Komisyon raportörleri Maliye Vekâletince ve diğer memur ve müstahdemleri de komisyon reisinin inhisale vilâyetçe tayin olunur.

Lüzum ve ihtiyaç görülen yerlerde muvazzaf itiraz komisyonlarının taaddüd ettirilmesine Maliye Vekâleti salâhiyetlidir.

Muvazzaf itiraz komisyonu kurulan vilâyet merkezleri haricinde kalan vilâyet ve kaza merkezlerinde itiraz komisyonu, mahallinin en büyük mülkiye memurunun reisliği altında, en büyük maliye memuru, bina ve arazi vergileri için en büyük hususî muhasebe memuru ve ticaret odasının, bulunmayan yerlerde belediyece kendi azaları arasında veya hariçten seçilecek bir zattan tereküp eder.

En büyük mülkiye memurları ve bunların mazeretleri halinde tevkil edecekleri zatlar işbulundukça, haftada en az üç defa komisyonu toplamağa ve kendileri de komisyonda bizzat bulunmağa mecburdur.

Vilâyet itiraz komisyonları bulundukları vilâyet merkez kazasına ve kaza komisyonları da bulundukları kazaya ve bu mahallere bağlı köylere aittir vergi itirazlarını tetkike salâhiyeti! olup bu yerler haricindeki kaza ve vilâyetlerde tarholunan vergileri tetkik edemezler. Ancak Maliye Vekâleti, bir vilâyetin kazalarına aittir itiraz işlerinin tedkikatını muvakkaten veya daimî şekilde vilâyet merkezlerinde kurulu olan komisyona tevdi edebilir. İtiraz işleri, daimî şekilde vilâyet komisyonuna tevdi olunan kazalarda komisyon kurulmaz.

Temyiz komisyonu

Madde 36 — Temyiz komisyonunun merkezi Ankaradır. Temyiz komisyonu bir birinci reisle iki daire reisi ve dokuz azadan müteşekkil ve üç daireden mürekkebtir. Birinci reis

aynı zamanda dairelerden birinin reisidir. Temyiz dairelerinden birisi münhasıran bina ve arazi ve bina buhran vergilerle iştigal eder. Bunlar haricinde kalan vergilere aid işlerin iki daire arasında taksimi Maliye Vekâletne aiddir.

Temyiz daireleri birer reis ve ikişer azadan terekkeb eder. Daireler haricinde kalan aza evrakın tedkik ve ihzarında yardım etmek üzere birinci reis tarafından bir daireye memur edilir. Temyiz komisyonu reis ve azaları Adliye, Maliye, Dahiliye ve Ticaret Vekâletlerince gösterilecek altışar namzed arasından İcra Vekilleri Heyetince intihab ve tayin olunurlar. Münhal vukuunda münhal adedinin iki misli namzed gösterilir.

Namzed gösterilecek kimselerin hukuk veya iktisad fakültelerinden veya Siyasal Bilgiler Okulundan veya Ticaret Mektebininyüksek kısmından ve yahud bu mekteblere muadil ecnebi mekteblerinden mezun bulunmaları ve reis seçilmek için 3656 sayılı kanun mucibince en az üçüncü ve aza seçilmek için de en az beşinci dereceyi ihraz etmiş olmaları şarttır.

Komisyon raportörleri doğrudan doğruya ve bunlardan maada memurlar birinci reisin inhası üzerine Maliye Vekâletince tayin olunur.

Temyiz komisyonu reis ve azaları ile raportörleri hariçte muallimlik de dahil olmak üzere başka hiç bir iş deruhde edemezler.

Madde 37 — Temyiz komisyonunun dahili mesaisini tanzim ve tevzi salâhiyeti birinci reise aittir.

Madde 38 — Temyiz komisyonu umumî heyeti birinci reisin reisliği altında üç dairenin birleşmesile teşekkül eder. Birinci reisin bulunmadığı zamanlarda umumî heyete daire reislerinden en kıdemlisi reislik eden

Umum4 heyet aşağıda yazılı işleri tedkik ve karara rapteder:

1 - Birinci reisin umumî heyette müzakeresine lüzum gösterdiği işler,

.....738.....

2 - Dairelerce yekdiğerine mübayin olarak verilen Kararların birleştirilmesi ve tenakuzun kaldırılması talepleri.

3 - Dairelerden biri tarafından bozulmuş olan karar üzenne mahallî itiraz komisyonunca eski kararda israrın karar verilmesi halinde bu kararlar.

4 — Umumî heyet tarafından verilen kararlara gerek temyiz daireleri gerek itiraz komisyonları ittibaa mecburdur.

Müşterek hükümler

Madde 39 — İtiraz ve temyiz komisyonları, azasının tamamı ile içtima eder. Kararlar ekseriyetle verilir. Temyiz umumî heyeti kararları azanın yarısından bir fazlasının reyile verilir. Şu kadar ki, karar nisabı yediden aşağı olamaz.

Madde 40 — İtiraz ve temyiz komisyonları kendilerine gelen işleri, en geç üç ay içinde karara bağlamağa mecburdurlar.

Madde 41 — İtiraz ve temyiz komisyonları, bu kanunda yazılı vergilerden maada mülga vergilere müteallik itiraz ve temyiz tedkiklerini de hususî kanunlarında yazılı esas hükümlere ve bu kanunda muayyen usul ve merasime göre ifa ve karar ittihaz ederler.

Madde 42 — Mükellefler, kornişon kararı kendilerine tebliğ edilmeyen ve idare namına itiraza salahiyetli olanlar da tevdi edilmeden evvel birinci arzuhallerine ilâveten 21 inci maddede yazılı usul dairesinde itiraz ve temyiz komisyonlarına mütemmim arzuhaller verebilirler. Bu arzuhallerin de tedkiki mecburîdir. Ancak arzuhaller komisyonlara karar verdikten sonra vürud ettiği takdirde nazarı dikkate alınmaz.

Madde 43 — İtiraz ve temyiz komisyonları reis ve azalan, usul ve furile ikinci dereceye kadar civar hısımlarına ve karı veya kocaya taallük eden işlerin müzakeresinde ve karara bağlanmasında bulunamazlar. Bu takdirde itiraz komisyonlarında mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından seçilecek bir zat o işe aid müzakere ve kararda azalık

eder. Temyiz kornişonunda iş, birinci reis tarafından diğer dairelerden birine tevdi olunur.

Madde 44 — Gayri muvazzaf itiraz komisyonlarının müntehab azası mazeretsiz biri biri ardınca üç içtimaa gelmedikleri takdirde istifa etmiş sayılırlar. Muvazzaf itiraz komisonlarile temiz komisyonu reis ve azasından mazeretsiz vazifeye gelmeyenlerin aylıklarından gelmedikleri her gün için iki günlük kesilir. Bir senede fasılalı olarak on veya fasılasız olarak on beş gün kabule lâıyk mazereti olmaksızın gelmeyenler vazifelerinden affolunur.

Muayyen çalışma zamanında gelmemek te devamsızlık sayılır. Maaş kesmek cezası doğrudan doğruya Maliye Vekili tarafından tatbik olunur.

Madde 45 — Muvazzaf itiraz komisyonlarile temyiz komisyonunun reis ve azalarından mazeret dolayısıyla gelemeyecekleri anlaşılır ve bu suretle heyet teşekkül edemezse yerlerine Maliye Vekâletinin tensib edeceği zat vekâlet eder,

Madde 46 — Ticaret odalarile belediyeler, muvazzaf komisyon kurulan yerlerde Maliye Vekâletinin ve diğer yerlerde mahallin en büyük mülkiye âmirinin talebi üzerine itiraz komisyonunda bulunacak azayı en geç on beş gün içinde in- tihab ederek bildirmeğe mecburdurlar. Bu azaların müddetleri muvazzaf komisyonlarda daimî ve diğer komisyonlarda üç sene olup hitamında yeniden seçilmeleri caizdir.

Madde 47 — Bina ve arazi vergileri için kurulacak muvazzaf itiraz komisyonları reis ve azasile raportör ve diğer müstahdemlerinin maaş ve ücretleri ve müntehab azanın huzur hakları ve komisyonların diğer masrafları, kuruldukları vilâyetin hususî idare bütçesinden ödenir. Bu komisyonların kadroları duruldukları vilâyet hususî idarelerinin barem cetvellerine İcra Vekilleri Heyetince ilâve olunur.

Madde 48 — 3656 sayılı kanuna bağlı (1) numaralı cetvelde Maliye Vekâletince aid kadroların temyiz ve itiraz komisyonları başlıklı kısmı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

.....740.....			
Derece	Aded	Maaş	Memuriyet unvanı

Temyiz Komisyonu			
2	1	125	Temyiz Komisyonu Reisi (İhtisas Mevkii)
3	2	100	Temyiz Komisyonu Daire Reisi (İhtisas Mevkii)
4	3	90	Temyiz Komisyonu Azası (İhtisas Mevkii)
5	6	80	Temyiz Komisyonu Azası (İhtisas Mevkii)
6	6	70	Temyiz Komisyonu Raportörü
7	8	60	Temyiz Komisyonu Raportörü
8	12	50	Temyiz Komisyonu Raportörü
9	3	40	Kalem Şefi
10	3	35	Birinci Mümeyyiz
11	4	30	İkinci Mümeyyiz
12	5	25	Memur

Muvazzaf itiraz komisyonları			
4	3	90	İtiraz Komisyonu Reisi (İhtisas Mevkii)
5	9	80	İtiraz Komisyonu Reisi (İhtisas Mevkii)
6	24	70	İtiraz Komisyonu Azası (İhtisas Mevkii)
7	14	60	İtiraz Komisyonu Raportörü
8	18	50	İtiraz Komisyonu Raportörü
9	7	40	Kalem Şefi
10	12	35	Birinci Mümeyyiz
11	18	30	İkinci Mümeyyiz
12	12	25	Kâtib

Madde 49 — Bu kanunla hususî muhasebe müdür ve memurlarına mevdu vazife ve salâhiyetler bina ve arazi vergilerine münhasırdır.

Madde 50 — Bu kanunun birinci maddesinde yazılı vergilere aid kanunlarla diğer kanunların bu kanuna muhalif hükümleri kaldırılmıştır.

Muvakkat madde 1 — Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihte evvelki hükümlere göre teşekkül etmiş olan itiraz ve

temyiz komisyonlarının vazife ve salâhiyetleri yeni komisyon kuruluncaya kadar devam eder.

Muvakkat madde 2 — Hâlen mevcut temyiz ve muvazzaf itiraz komisyonları reis ve azalarından bu kanunda yazılı tahsil şartlarını haiz bulunanlar yeni komisyonlara 3656 sayılı kanun mucibince girebilecekleri derecelerle tayin olunabilirler. Bunlardan ücretle müstahdem bulunanların mezkûr kanunun muvakkat 19 uncu maddesile kabul edilen mükteseb hakları mahfuzdur.

Muvakkat madde 3 — Bina vergisi istihdaf komisyonlarında mevcut olup henüz karara bağlanmamış olan itiraz evrakı, bu kanun mucibince teşkil olunacak bina ve arazi itiraz komisyonlarına devrolunur.

Muvakkat madde 4 — Bu kanunun merfiyete girdiği tarihte beşinci maddede yazılı hükmü yerine getirmek mecburiyetinde olanlara mezkûr tarihten itibaren 1 aylık müddet verilmiştir. Bu gibiler hakkında beşinci maddenin son fıkrası hükmü, bu müddetin bitmesinden sonra tatbik olunur.

Madde 51 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 52 — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.
10/7/1939

Kanun No.	Başlığı	Düstur Tertib	Cild	Resmî Gazete	
				Sahife	Sayı
3656	Devlet memurları aylıkları- nın tevhid ve teadülüne dair kanun	3	20		4253

Umumî Nüfus Sayımı hakkında kanun

Kanun No: 3700

Kabul tarihi: 6/7/6939
Neşir tarihi: 13/7/1939

Madde 1 — 1940 senesinde Türkiye Cumhuriyetinde umumî nüfus sayımı yapılacaktır.

.....742.....

Madde 2 — Nüfus sayımı ameliyesi, İcra Vekilleri Heyeti karârile memleketin zirai, sınaî, ticarî faaliyeti hakkında malûmat cem'ine de teşmil olunabilir.

Madde 3 — 1939 (senesinde nüfus sayımı tahsisatından tecrübe sayımları yapılabilir.

Madde 4 — Halkın cevap vermeğe mecbur oldukları sualleri binalara numara konulması gibi nüfus sayımının neticesini temine matuf bütün tedbirler ve esaslar İstatistik (Umum Müdrürlüğü ile Dahiliye Vekâletince tesbit ve tayin olunur.

Madde 5 — Nüfus sayımı işini yapmak üzere memlekette okur yazar her şahıs; vali, kaymakam ve nahiye müdürleri tarafından kendilerine verilecek sayım ve kontrol memurluğu vazifesini kabule ve gösterilecek usuller dairesinde bu işi yapmağa mecburdurlar.

Sayım işlerinin temini için icab ederse bir haftayı geçmemek üzere mektebler tatil olunabilir.

Memleketin asayiş ve inzibat işleriyle adlî takibatın yapılabilmesi ive sıhhi ve umumî hizmetlerle yüksek İktisadî işlerin bozulmaması için nüfus sayımı memurluğundan istisnası icab eden hâkim, memur vesair eşhas İcra Vekilleri Heyetinin kararlaştıracağı esaslar dairesinde valiler tarafından tesbit ve tayin olunur.

Madde 6 — Sayım memurluğu vazifesini makbul bir mazerete müstenid olmıyarak kabul etmiyenlerle sayım işleri hakkındaki talimatname hükmüne mugayir harekette bulunanlardan (5) liradan (25) liraya kadar ve sayım memurluğuna tayin olunanların bu vazifeyi kabul etmelerine mâni olanlardan (10) liradan (50) liraya kadar hafif para cezası alınır. Bu cezalar sayım yapılan yerin en büyük mülkiye memurları tarafından tertip olunur.

Bu cezalar aleyhine itiraz ve temyiz (Olunamaz.

Madde 7 — 6 ncı madde mucibince tertib edilen para cezasını vermıyenler hakkında en büyük mülkiye memurları tarafından Cumhuriyet müddeiumumîliğine yazılacak müzekkere üzerine sulh mahkemelerince, ceza görenlerin

.....743.....

kendileri celbedilmeksizin, her bir lira için bir gün hapsedilmelerine karar verilir.

Hapis müddeti bir ayı geçemez ve bu kararlar temyize tâbi değildir. Hapsin infazında Türk Ceza Kanununun (19) uncu maddesi tatbik olunur.

Madde 8 —(Nüfus sayımı tahsisatı İstatistik Umum Müdürlüğü bütçesine konur, Bu tahsisatın tevzi ve sarfı ve icabında muvazzaf memurlara da ücret veya zarurî masraf olarak itası Umum Müdürlüğe aittir.

3-10 uncu derecelerdeki Umum Müdürlük memurlarından olup numarotaj ve sayım işleri münasebetile hariçte vazife alacaklardan 10 ve 8 uncu derecedekilere ikişer ve daha yüksek derecedeki memurlara birer maaşın tutarını geçmemek üzere İcra Vekilleri Heyeti kararla ikramiye verilebilir.

Madde 9 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 10 — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

8/7/1939

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Sahife	Rcsnıj Gazete Sayı
765	Türk Ceza Kanunu	3	7	850	320

**Tiyatro ve sinemalarla konserlerden Devlet ve belediyelerce
alınmakta olan damga, tayyare ve belediye resimleriyle
Darülaceze hissesinin mikdarına ıve (sureti
istifasına dair kanun**

Kanun No: '3702

**Kabul (tarihi: 6/7/1939
Neşir tarihi: 14/7/1939**

Madde 1 — Tiyatro ve sinemalarla konserlerin bilet bedelleri üzerinden damga, tayyare ve belediye resimleriyle Darülaceze hissesi olarak bir kuruştan aşağı olmamak üzere

.....744.....

yüzde on resim alınır. Resmin hesabında yirmi paradan aşağı kesirler yirmi paraya iblâğ [olunur.

Bilet bedelinden maksad, bu vergi haricinde duhuliye ücreti olarak bu mahalleri işletenler tarafından alınan paranın tamamıdır.

Madde 2 — Orduvelelerinde münhasıran subaylara ve askerî memurlarla aileleri efradına gösterilen sinemalardan resim alınmaz.

Bu sinemalara hariçten ücretle sivillerin kabulü memnudur.

Hayır cemiyetlerde spor klüpleri, mektepler ve halkevleri tarafından tamamen parasız olarak halka verilen konser ve temsiller ve [gösterilen filimler resme tâbi değildir.

Madde 3 — Bu resim biletler üzerine, Maliye Vekâletince bastırılacak hususî pulların yapıştırılması suretile istifa olunur. Pullar damga resmi kanunu hükmü dairesinde iptal edilir. Maliye Vekâletince tayin olunacak yerlerde resmin biletlere matbu damga vaz'ı suretile istifası mecburîdir. Resmin tahsil ve kontrolü Maliye memurları tarafından icra edilir.

Madde 4 — Bu kanunun birinci maddesinde yazılı yerlerde bilet kullanılması ve biletler üzerinde bedelinin gösterilmesi mecburîdir.

İnzibat ve kontrol için alâkadar makamlarca memur edilenler hariç olmak üzere birinci [maddede yazılı yerlere bedava olarak veya tenzilâtı ücretle girenlere, oturdukları mevkiin bilet bedeline göre alınması lâzım gelen vergi miktarında pulu veya matbu damgayı havi bilet verilmesi mecburîdir.

Birinci maddede yazılı yerlerde:

1) Bilet kullanılmaması veya bilet kullanıldığı halde üzerine üçüncü maddede yazılı pulların yapıştırılmaması veya matbu damga vurdurulmaması halinde bu mahalleri işletenlerden her oyun veya donser devresi için bu mahallerin alabileceği müşteri sayısı kadar yerine her biri iki lira hesabı resim ve bunun beş misli ceza alınır.

2) Duhuliye ücreti alındığı halde bilet yeriimemesi veya satılan biletlerin müşteriden alınarak yeniden satışa çıkarılması hallerinde, verilmeyen veya mükerrer satılan her bilet için tahakkuk ettirilecek resim; ve alman ücretten eksik bedelde bilet verilmesi halinde, alman ücrete göre noksan ifa olunan resim, bilet başına beş liradan aşağı olmamak üzere beş kat cezasile birlikte tahsil olunur.

3) Biletlere duhuliye ücretine nazaran yapıştırılması lâzım gelen puldan noksan pul yapıştırılmış olduğu takdirde, noksana aid resim, 25 kuruştan aşağı olmamak üzere beş misli cezasile birlikte tahsil olunur.

4) Biletlere yapıştırılan pulların iptal muamelesi kanuna muhalif bulunduğu takdirde bir kat resim mikdarında ceza alınır.

Madde 5 — Bu kanun mucibince alınacak resim bilet bedeline dahil edilemez ve biletler üzerinde gösterilemez. Buna riayet edilmemesi veya birinci maddede yazılı yerlere bedava veyahut tenzilâtı ücretle girenlere oturdıkları mevkie göre pul veya matbu damgayı havi bilet verilmemesi halinde 6 ncı maddede yazılı cezalar tatbik olunur.

Madde 6 — Tiyatro, sinema ve konserlerden mevki itibaride alınacak duhuliye ücreti belediye daimî encümenlerince tayin olunur. Köylerde sinema ücretleri bütün resimlerden muaftır. Maliye veya Dahiliye Vekâletlerince yaptırılacak tetkikat heticesinde, bu ücretlerin yüksek tayin edildiği anlaşılırsa ücretlerin münasib hadde indirilmesi Dahiliye Vekâletince belediyelere tebliğ olunur. Tetkikin istinad ettiği hesap unsurlarına belediyelerin itirazı bulunduğu takdirde ikinci bir tetkik icrası için müracaatta bulunabilir- ler. Bu ikinci tetkik netcesine göre bulunacak mktarlara belediyelerce ittiba mecburîdir.

Belediyelerce tayin olunan bedel fevkinde duhuliye ücreti alanlardan birinci defası için 100 İha ceza alınır. Tekerrüründe bu ceza beş misline çıkarılır.

Madde 7 — Bu resim tahsilâtından:

% 20 si damga resmi,

.....746.....

% 39 u tayyare resmi,
% 20 si belediye hissesi,
% 30 u Darülaceze hissesi.

Olarak tefrik ve damga ve tayyare resimleri aid olduğu fasla irad kaydolunur. Daülâceze bulunan yerlerde Darülaceze hissesi bu müesseseye ve belediye hissesi de belediyelere, tahsil edildiği ayı takib dn aym on beşinci günü akşamına kadar tediye edilir. Darülaceze bulunmayan yerlerde belde halkından fakir ve yardıma muhtaç olanlara yapılacak yardımlara sarfedilmek üzere Darülaceze hissesi dahi belediyelere verilir.

Bu resim tahsil ve kontrolünden dolayı belediye ve Darülacezelerden hiç bir masraf alınmaz.

Madde 8 — Bu kanun mucibince alınacak cezaların takib ve tahsilinde Damga Resmi Kanununun 11 ve 12 inci fasıllarında yazılı hükümler tatbik olunur.

Madde 9 — Türkiyeye hariçten idhal adilecek olan filimlerin gümrük resminde, icabında tadilat yapmağa İcra Vekilleri Heyeti salchiyetlidir. Yapılan tadilat bir ay içinde Büyük Millet Meclisinin tasdikine arz olunur.

Madde 10 — 1324 numaralı ve 23/5/1928 tarihli damga resmi ve 2459 numaralı ve 28/5/1934 tarihli tayyare resmi kanunlarile 423 numaralı ve 26 şubat 1340 tarihli Belediye Vergi ve resimleri kanununun ve 12 nisan 1332 tarihli Darülaceze Nizamnamesinin bu kanuna uymayan hükümleri ve'3539 numaralı ve 29/6/1938 tarihli kanun kaldırılmıştır.

Madde 11 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 12 — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.
10/7/1939

Kanun No.	Başlığı	Dustur Tertib	Cild	Resmî Gazete	
				Sahife	Sayı
				T. V. 2511	
	Darülâceze nizamnamesi	2	8	901	2522

Kanun No.	Başlığı	Resmi		Düster Tertib	Cild	Sahife	Gazete Sayı
423	Belediye vergi ve resimleri						
3 5	642 63						
3 9	1027 901						
3 15	618 2714						
	kanunu						
1324	Damga Resmi Kanunu						
2459	Tayyare Resmi Kanunu						
3539	Tiyatro ve sinemalardan Devlet ve belediyelerde alınmakta olan damga, tayyare ve belediye resimlerde Darülaceze hissesinin miktarına ve sureti istifasına dair kanun						

Köy eğitmen Jürislarile köy öğretmen okullarının idaresine dair kanun

Kanun No: 3704

Kabul tarihi: 7/7/1939

Neşir tarihi: 14/7/1939

Madde 1 — Öğretmen yetiştirilmek üzere Maarif Vekilliğince köylerde açılmış ve açılacak öğretmen okullarile Maarif ve Ziraat Vekilliklerince köy eğitmeni yetiştirilmek maksadile 3238 sayılı kanuna göre açılan eğitmen kursları ihtiyaçlarına kifayet edecek miktarda Maarif Vekilini talebi üzerine tahsis edilecek Devlete aid tarla, çiftlik, bağ ve bahçe vesaire gibi arazi İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılacak esaslar dairesinde tefrik ve tesbit olunur.

Madde 2 — Köy öğretmen okullarile eğitmen kurslarının her biri için Maarif Vekâleti bütçesinden 20,000 liraya kadar mütedavil sermaye verilebilir. Bu işler için cab eden vasıtalar da bu sermayeden temin edilir.

Madde 3 — Bu öğretmen okullarile eğitmen kurslarının mütedavil sermayeden yapacakları alım ve satım işleri 2490 sayılı Arttırma, Eksiltme ve İhale Kanunu hükümlerine tâ-

.....748.....

bi olmadığı gibi Divanı Muhasebatın vizesinden de müstesnadır. Ancak mütedavil sermaye muhasibi Divanı Muhasebata hesap vermekle mükelleftir. Mütedavil sermayenin işletilmesinden elde edilecek varidat fazlası malsandığma yatırılır.

Muvakkat Madde — Köy öğretmen okullarile eğitmen kurslarından Ziraat Vekâletine aid işe ve ibateye müteallik her türlü eşya ve malzeme ile ziraat işlerinde kullanılan hayvan, alet ve her türlü 'ziraat vasıtaları Maarif Vekâletine devir ve mevcut kıymetlerde mütedavil sermayeye ilâve edilir. İkinci madde mucibince 1939 senesinde mütedavil sermaye hesabına verilecek paralar Maarif Vekâleti bütçesinin 667 nci faslının birinci maddesinden verilir.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

10/7/1939

Resmi Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Sahife	Gazete Sayı
2490	Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu	3	15	1057	2723
3238	Köy Öğitmenleri Kanunu	3	18	1316	3639

Nüfus yazımı deneme kanunu

Kanun No: '3705

Kabul tarihi: 7/7/1939

Neşir tarihi: 14/7/1939

Madde 1 — Memleketin muhtelif kısımlarında nüfus yazımı denemeleri yaptıрмаğa Dahiliye Vekâleti mezundur.

Madde 2 — Vali, kaymakam ve nahiye müdürleri okur, yazar şahıslardan münasib gördüklerini yazım işlerinin her safhasında istihdam edebilir.

Bu işe memur edilenler tercihan resmî müesseselerden iintihab olunurlar. Bunlar bu vazifeleri ifa ile mükelleftirler.

Madde 3 — Yazım işlerinde istihdam edilecek memurların vazife ve salâhiyetleri ile yazım hazırlıkları, yazımın suret ve zamanı icrası, yazım zabıtlarının şekli, bunların neleri ihtiva edeceği ve ne suretle doldurulacağı ve yazımın icab ettirdiği tedbirlerin alınması hususunda Dahiliye Vekâletince salâhiyet verilmiştir.

Madde 4 — a) Yerli, yabancı, misafir, herkes kendini ve ailesi efradım, velâyet, vesayeti altında veya kendi hizmetinde bulunanları;

b) Otelciler, hancılar, pansiyoncular, misafir ve kira-cılarını;

c) Resmî, hususî müesseseler, müesseselerinde ibate ettikleri memur, müstahdem ve işçilerini;

d) Ordu, jandarma, gümrük ve orman muhafaza komutanlıklarıle polis kıt'a ve müesseselerinin âmir veya müdürleri maiyetlerinde bulunanları;

Şahsî hallerini zabıtlara yazmağa ve yazdırmağa, istenilen malûmat ve vesaiki vermeğe ve göstermeğe mecburdurlar.

Madde 5 — Makbul mazereti olmaksızın teklif edilen yazma işlerini kabul ve ifa etmeyenlerden beş liradan yirmi beş liraya kadar,

Yazım memurlarının İsteddiği malûmatı vermeyenler veya hakikat hilâfi beyanatta bulunanlar veya gayri sabih vesaik gösterenlerle kanunun tayin ettiği mükellefiyet ve mecburiyetleri ifa etmeyenlerden ve ettirmeyenlerden bir liradan beş liraya kadar;

Hafif para cezası alınır.

Bu cezaya .mahallî idare heyeti karar verir. Bu karara alâkalı, tebliğ tarihinden itibaren bir hafta zarfında sulh mahkemesi nezdinde itiraz edebilir.

Katileşen para cezasının ödenmemesi halinde mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından yazılacak müzekke-

.....750.....

re üzerine Cumhuriyet müddeiumumiliğine alâkadarlar hakkında Türk Ceza Kanununun 19 ve 24 üncü maddeleri mucibince muamele yapılır.

Madde 6 — Yazım deneme masrafları Dahiliye bütçesine konacak tahsisatla temin olunur.

Madde 7 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde8— Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.
10/7/1939

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Resmi	
				Sahife	Gazete Sayı
765	Türk Ceza Kanunu	3	7	850	320

**Tunceli Vilâyetinin idaresi hakkındaki 2884 sayılı
kanun hükmünün uzatılmasına dair kanun**

Kanun No: 3706

Kabul tarihi: 7/7/1939

Madde 1 — Tunceli Vilâyetinin idaresi hakkındaki 2884 sayılı kanunun hükmü 31 birincikânun 1942 tarihine kadar uzatılmıştır.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

10/7/1939

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Resmi	
				Sahife	Gazete Sayı
2884	Tunceli Vilâyetinin idaresi hakkında kanun	3	17	165	3195

.....751.....

**Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğünün Adliye
Vekâletine bağlanmasına dair kanun**

Kanun No: 3707

**Kabul'tarihi: 7/7/1939
Neşir tarihi: 14/7/1939**

Madde 1 — Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü, Adliye Vekâletine bağlanmıştır.

Umum Müdürlüğün Mâliyeye bağlı olması dolayısıyla Ta pu Umum Müdürlüğü teşkilât ve vazifeleri hakkındaki 2997 sayılı kanunla sair kanunlar mucibince Maliye Vekâletine tanınmış olan vazife ve salâhiyetler Adliye Vekâletine intikal etmiştir.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

10/7/1939

Kanun No.	Başlığı	Resmi Gazete			
		Düster Tertib	Cild	Sahife	Sayı
2997	Tapu ve Kadastro Teşkilâtı Kanunu	3	17	1053	3322

**Mukataah binaların kıymetlerinin takdiri hakkındaki 3450
numaralı kanun hükümlerinin vergiden müstesna tutulan
arazi ve arsalar hakkında da tatbikına dair kanun**

Kanun No: 3709

**Kabul tarihi: 7/7/1939
Neşir tarihi: 14/7/1939**

Madde 1 — 3450 numaralı kanun hükümleri, Devlete, mülhak ve hususî bütçelerle idare edilen teşekküllere ve belediyelere aid olup da 1833 sayılı Arazi Vergisi Kanununun 2 nci maddesi mucibince vergiden müstesna tutulmuş olan mukataalı arazi ve arsalar hakkında da tatbik olunur.

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

..... 752

Madde 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memuldur.

10/7/1939

Kanun No.	Başlığı	Düster Tertib	Cild	Resmi	
				Gazete Sahife	Sayı
3450	Devlet, mülhak ve hususî büt- çelerle idare edilen teşekkül- lere ve belediyelere aid mu- kataalı binaların kıymet- lerinin takdirine dair kanun	3	19	1266	3945
1833	Arazi Vergisi Kanunu	3	12	581	1841

Belediye istimlâk kanunu

Kanun No: 3710

Kabul tarihi: 7/7/1939

Neşir tarihi: 13/7/1939

Madde 1 — Belediye Kanununda yazılı, beldenin ve belde sakinlerinin medenî, sıhhî ve bedîî ihtiyaçlarının tanzimi ve tesviyesi ve tehlikeden korunması için tesisat yapmak maksadile binalı ve binasız gayrimenkulleri, bu kanunda yazılı usuller dairesinde değer bahası peşin verilmek şartile istimlâke belediyeler salâhiyetlidir.

Kanupu Medenin kaynaklar hakkındaki hükümlerine riayet edilmek şartile belde dışından getirilecek suların kaynağı ve kaynaktan beldeye kadar geçeceği yerleri dahi lüzum görürse belediyeler istimlâk edebilir. Kanunu Medenin (668 ve 669) uncu maddeleri hükmü mahfuzdur.

Madde 2 — Bir yolun veya bir meydanın genişletilmesine veya yeniden açılmasına karar verildikte yolun veya meydanın genişliğinden fazla olarak taraflarından yirmişer metreye kadar binalı veya binasız yerleri istimlâke belediyeler salâhiyetlidir.

Yeniden açılacak veya genişletilecek yol, meydan, umumî bahçe ve yeşil sahalara lâzım olan yerlerden başka, bunların etrafında tasdikli imar plânına göre yapılacak binala-

rm arsa derinliklerine kadar olan mahallerini de istimlâke belediyeler salâhiyetlidir.

Tasdikli plâna göre bir hizada bulunması lâzım gelen binalardan hiza dışına çıkmış olan kısımlar dahi istimlâke tâbidir.

Madde 3 — Tasdikli imar plânlarının tatbiki için:

A) Mevcud binaların plâna göre fazla olan katlarını,

B) Yolların genişletilmesi için binaların zemin ve bodrum katarının lüzumlu olan kısımlarını istimlâke belediyeler salâhiyetlidir.

Fazla katların kaldırılan binaların üstünü derhal örtmek ve eski evsafı dairesinde ikmal etmek belediyelere aiddir.

Yola kalbedilen zemin ve bodrum katlarının duvarlarını yıkmak ve bunların üstündeki bina kısmının eski metanetini temin edecek kadar kuvvetli mesnedler tesis etmek ve cephelerini eski vasıfları dairesinde yaptırmak belediyenin borcudur.

Uyushulduğu takdirde keşif dahilinde kararlaştırılacak bedeli verilmek suretile bunların sahipleri tarafından yaptırılması da caizdir.

Madde 4 — İstimlâk beledi karşılığı temin edilmiş imar mmtakalarında başlanan işler tamamlandııkça, karşılığı temin edilmemiş diğier mmtakalarda istimlâk yapılamaz.

Madde 5 — İkinci maddede yazılı tasdikli imar plânına müstenid istimlâklerden elde edilecek yerleri birleştirmeye ve plâna göre ifraz muameleleri yapıldıktan sonra plâna uygun tesisat vücade getirmek şartile müzayedeye koyarak satmağa belediyeler salâhiyetlidir.

Madde 6 — İmar plânı tatbik edilen mmtakalarda açılan yolların, meydanların, umumî bahçe ve yeşil sahaların etrafındaki adalarda, inşaata izin verildiğini ilânı tarihin - den itibaren bir sene içinde yapılmaya başlanıp da 'ki sene zarfında bitirilen binalar 10 sene müddetle bina vergisinden muaf tutulur.

Bu gibi yerlerde evvelden mevcut olup ta üç sene zarfında plâna uygun şekle kalbedilen binalar için muafiyet müddeti beş senedir.

Madde 7 — Belediye namına istimlâk olunacak yerlerin mesaha ve cins ve hududunu gösterir mufassal bir haritası belediye mühendisi ve bulunmayan yerlerde Nafia mühendisi ve bunların bulunmadığı yerlerde mimar ve fen memuru ve bunlar da yoksa belediye kalfası tarafından yapılarak Belediye Encümenine tevdi olunur.

Encümence istimlâke lüzum görüldüğü takdirde, istimlâk sebeplerini bildirir bir mazbata yapılarak mahallin en büyük mülkiye âmirine gönderilir.

En büyük mülkiye âmiri evrakın gelmesinden itibaren 15 gün içinde, yapılacak istimlâkin âmme menfaatlerine uygun olup olmadığına karar vererek belediyeye bildirir. İstimlâkin âmme menfaatlerine uygun olduğu hakkındaki kararlar kat'îdir.

İstimlâkin âmme menfaatlerine uygun olmadığına dair verilecek kararlara karşı, belediye encümenlerinin kararları, kaza merkezi olmayan kasaba belediyeleri, bağlı bulundukları kaza kaymakamına ve kaza belediyeleri valiye ve vilâyet belediyeleri de Dahiliye Vekâletine itirazda bulunabilirler. İtiraz üzerine verilecek kararlar kat'îdir.

Belediye reisliği en büyük mülkiye âmirinin uhdesinde bulunan yerlerde istimlâkin âmme menfaatlerine uygun olup olmadığı hakkındaki kararlar, kaza belediyeleri için bağlı oldukları vilâyetin valisi ve vilâyet belediyelerine aid olanlar hakkında da Dahiliye Vekili tarafından kat'î olarak ittihaz olunur.

Âmme menfaatleri hakkındaki kat'î kararlar aleyhine Devlet Şûrasına müracaat olunamaz.

Madde 8 — İstimlâk edilecek binalar ve arsalar ile binalı ve binasız arazi ve bahçeler için belediye meclisince, meclis azasından bir ve belediye mıntıkasındaki emlâk sahiplerinden bir ve belediyede vazife sahibi olmayan bir mühendis veya bir mimar ve bunların bulunmadığı yerlerde

bir fen memuru ve bunun da bulunmadığı yerde bir ebniye kalfası veya yapı işlerini anlayan bir zattan mürekkebe üç kişilik komisyonlar teşkil edilir. Bu komisyon marifetile ve gayrimenkulün istimlâk tarihindeki vaziyetine ve emsalinin alım satım rayicine göre kıymet takdir edilir.

Madde 9 — Kısmî istimlâklerde evvelâ gayrimenkulün tamamının hali hazır kıymeti takdir olunur. Bundan başka sahibi uhdesinde kalacak olan parçanın istimlâkten sonraki değişiklik dolayısıyla taayyün eden kıymeti de ayrıca takdir edilir. Bu kıymetin yarısı, tamam kıymetten tenzil edildikten sonra geri kalacak miktar, istimlâk edilecek yerin değer bahası sayılır. Geri kalan kısım müstakbel kıymeti, halihazır kıymetinden aşağı olduğu takdirde aradaki fark da istimlâk bedeline ilâve olunur.

Madde 10 — İstimlâk edilecek gayrimenkulün haritası belediye tarafından 10 gün müddetle istimlâk olunacak yere ve ilân için belediye dairesinde muayyen mahalle asılır.

İstimlâk edilecek gayrimenkulün sahipleriyle alâkalıların hüviyet ve ikametgâhları tesbit edilemez veyahut bunlar gösterilen yerde bulunmazsa tebliğ olunacak evrak, istimlâki kararlaştırılan yerin münasib bir noktasına ve belediye dairesine ve o semtin umuma mahsus mahallerinden birine, tapu kaydine göre taayyün eden sahiplerinin ve alâkalıların isimlerini muhtevi olduğu halde 20 gün müddetle asılır. Gazete bulunan yerlerde evrakın hülâsaları gazete ile de ilân olunur.

Talik muamelesi, usulü dairesinde tanzim edilmiş bir zabıta tevsik olunur.

Madde 11 — İstimlâki kararlaştırılan yerlerin sahipleriyle alâkalılara o yerin noteri marifetile istimlâk keyfiyeti ve ikinci maddede yazılı haritanın bir sureti ve kıymeti, Hukuk Usulü Muhakemeleri ve yukarıki madde hükümleri dairesinde tebliğ ettirilir.

Noterler her tebliğ için mübaşirin zarurî masrafından başka 20 kuruş maktu ücret alırlar. Ayrıca harç ve resim alınmaz.

Noterlik teşkilâtı olmayan yerlerde tebligat, belediye tarafından yapılır.

Madde 12 — İstimlâk olunacak gayrimenkul sahipleri ve alâkalıları veya belediye, 19 ve 11 inci maddeler mucibince yapılan tebligat tarihinden itibaren on beş gün içinde, o gayrimenkule takdir edilen bedel hakkında asliye hukuk mahkemesine müracaat ederek dava açabilirler.

Madde 13 — Dava arzuhalinin mahkemeye kaydedildiği günden itibaren 8 gün zarfında diğer davalara tercihan taraflar mahkemeye davet edilir. Bu davalar basit muhakeme usulüne tâbidir.

Madde 14 — Vilâyet umumî meclisleri her sene toplantılarına ilk haftasında mülk sahihlerinden ve mühendis ve mimar ve yapı işlerinden anlayanlardan vilâyetler için 30 dan aşağı ve 40 dan yukarı ve kazalarla belediye teşkilâtı olan nahiyeler için 10 dan aşağı ve 15 den yukarı olmamak üzere ehlivukuf seçerler. Bunların isimlerini hazi bir liste mahallî asliye hukuk mahkemesine gönderilir.

Madde 15 — Asliye Hukuk Mahkemesi; yukarıdaki maddede gösterilen listeye dahil veya hariç üçten az ve beşten fazla olmamak üzere ehlivukuf tayin eder.

Üç kişilik heyetten birisi ve beş kişilik heyetten ikisi mimar ve mühendislerden ve bulunmayan yerlerde yapı işlerinden anlayanlardan alınır.

Ehlivukuf hakkında umumî hükümler 'tatbik edilir.

Ehlivukuf heyeti, gayri menkulün kıymetini emsalinin alım satım rayicine göre takdir ve tayin ederek esbabı müc- cibeli bir raporla nihayet 8 gün içinde muhakemeye bildirir.

Madde 16 — Mahkemeye müracaat edilen hallerde, duruşmadan evvel istimlâk olunacak gayri menkullere hemen vaziyet olunması belediyelerce zarurî görülür ise, o gayri menkulün takdir edilen kıymeti, % 20 fazlasile millî bankalardan birine yatırılarak makbuzu mahkemeye tevdi edilir.

Mahkeme, 10 ve 11 inci maddelerde yazılı şekilde bir tebliğ ile gayri menkul sahibini mahkemeye davet eder ve 8 gün zarfında gayri menkulün vaziyetini ve kıymet takdi-

rine esas olabilecek bütün evsafını, tesbiti delâil usulü dairesinde tevsik ettirerek o gayri menkulün siciline keyfiyetin şerhedilmesini Tapu dairesine bildirir.

Bu muamele, mahkemenin davetine icabet etmeyen veya delâilin tesbiti sırasında hazır bulunmayan gayri menkul sahihlerinin gıyabında yapılabilir.

Madde 17 — İstimlâk olunacak gayri menkulün mülkiyeti veya hisse mikdarı münazaalâ bulunduğu hallerde dahi 16 ncı madde hükümleri tatbik edilir ve sahihleri arasındaki ihtilâflarda belediyeler, hasım olamaz.

Madde 18 — İstimlâk Glunacak gayri menkulün takdir edilen kıymetine kanunî müddet içinde mahkemeye müracaatla itiraz edilmediği ve tapu dairesinde rıza ile ferağ muamelesi yaptırılmadığı halde, takdir edilen kıymetin millî bankalardan birine yatırılarak makbuzu mahkemeye tevdi edilir ve mahkeme 8 gün zarfında o gayri menkulün belediye namına tescilini tapu dairesine tebliğ eder.

Madde 19 — 17 ve 18 inci maddelere tevfikân tapu siciline şerh verilen ve belediye namına tapu dairelerince tescili yapılan gayri menkullerin tahliyelerini, başkaca hükme hacet kalmaksızın belediye, icra dairesinden isteyebilir.

İcra dairleri, gayri menkul ellerinde bulunanlara bir tahliye emri tebliği suretile o gayri menkulü 15 gün zarfında tahliye ve teslim etmelerini bildirir. Bu müddet bitince gayri menkul, usulü dairesinde tahliye ve belediyeye teslim edilir. Bu yerler başkasına kiralı ise tahliye olunması sebebiyle kiracı kiralayandan tazminat isteyemez.

Madde 20 — Asliye mahkemesi kararları, tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içinde, bu kanunda yazılı hükümlere muhalif hallerden dolayı temyiz olunabilir.

Temyize müracaat, istimlâk muamelesini durdurmaz

Madde 21 — İstimlâk sebebiyle sokağın veya umumi bahçenin veya meydan ve yeşil sahanın yüzüne çıkmakla veya her ne suretle olursa olsun sokağın yüzü artmakla yahut yüzünde bulunduğu yollar genişlemekle kıymeti ar-

tan yerlerin, 8 inci maddede yazılı komisyon tarafından takdir edilecek olan eski kıymetile yeni kıymeti arasındaki farkın yarısı, şerefiye olarak bir defaya mahsus olmak ve beş senede ve beş taksitte tahsil edilmek üzere, belediye vergi ve resimlerinin tahsiline dair olan hükümlere göre istifa olunur.

Katileşen şerefiye borçları, belediyelerin talebile duruşma yapılmaksızın mahkemece verilecek karar ve yazılacak müzekkere üzerine tapu dairesince o gayri menkulün siciline şerh verilir. Bu suretle tapu siciline şerh verilmiş olan gayri menkulü satın alanlar, bu borcu ödemekle mükelleftirler.

Kıymetin artması, bir kısmının istimlâkinden ileri gelen gayrimenkullerden yukarıki fıkra mucibince alınması lâzım gelen şerefiyenin tamamı, istimlâk bedelinden mahsub edilir.

Şerefiye mikdarlarma karşı gayri menkul sahihlerinin mahkemeye müracaat hakları mahfuzdur.

Madde 22 — İstimlâk olunan yerlerde yapılması mukarrer olan inşaat ve tesisattan belediye vaz geçer ve muameleyi iptal ederse veya istimlâk muamelesinin kafişmesinden itibaren üç sene içinde belediyece birinci maddede yazılı istimlâk lüzumunu icab ettiren her hangi bir tesisat yapılmıyarak istimlâk olunan yer olduğu gibi bırakılırsa, sahihleri istimlâk bedelini iade ederek o yeri geri alabilirler.

Madde 23 — Bu kanun hükümlerine tevfikan yapılacak istimlâk muamelesi, 10 ve 11 inci maddelerde yazılı tebligat ile cereyana başlar.

Tebliğ tarihinden itibaren gayri menkul sahibinin, yerinde yeni inşaat vücade getirmek veya mevcut inşaatda esaslı değişiklikler yapmak hakları takyid edilir. Ancak bu takyidat tebliğ tarihinden itibaren bir seneden fazla devam edemez.

Bu müddet içinde istimlâk muamelesi ikmâl ve parası

tediye edilmezse, gayri menkul sahibinin mutlak tasarrut hakkı avdet eder.

Madde 24 — Bu kanun hükümleri Ankara İmar Müdürlüğünce yapılacak istimlâk muameleleri hakkında dahi caridir.

Madde 25 — Belediyelerce yapılacak istimlâk hakkı- daKi 247 numaralı kanun ilga edilmiştir.

Muvakkat Madde — Bu kanunun neşri tarihinde kafileşmiş olan istimlâk işlerinde de bu kanun hükümleri tatbik olunur.

Madde 26 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

Madde 27 — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

10/7/1939

Resmî
Gazete

Kanun No.	Başlığı	Düstur Tertib	Cild	Sahife	Sayı
2497	Belediyelerce yapılacak istimlâke dair kanun	3	15	1087	2722
734	Türk Kanunu Medenisi	3	7	479	339
423	Belediye Vergi ve Resimleri Kanunu	3	5	642	

Hatay Vilâyeti kurulmasına dair kanun

Kanun No: ,3711

Kabul tarihi: 7/7/1939

Neşir tarihi: 11/7/1939

Madde 1 — Türkiye Cumhuriyetile Fransa Cürnhu- riyeti arasında 23 haziran 1939 tarihinde akdedilen anlaşmanın birinci maddesinde gösterilen hudud tashihi neticesinde Türkiye millî hududu dahiline giren Hatay arazi- si Türkiyeye ilhak edilmiştir.

Madde 2 — İsimleri bu kanuna başlı (1) numaralı

..... 760

cetvelde yazılı kazalarla vilâyet merkezini ve bu kazalara bağı nahiyele i ihtiva etmek ve merkezi Antakya olmak üzere Hatay Vilâyeti kurulmuştur.

Vilâyetin idari taksimatı İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunur.

Madde 3 — Dört yol Kazası Seyhan Vilâyetinden alınarak Hatay Vilâyetine verilmiştir.

İslahiye Kazasına bağı Hassa Nahiyesi, merkezi Hassa olmak üzere, kazaya çevrilmiş ve Hatay Vilâyetine bağlanmıştır. Yeni ilhak edilen topraklardan bir nahiye halinde bu kazaya verilecek köyler ve nahiye nin adı ve merkezi İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilir.

Madde 4 — Vilâyet ve yeni kaza ve nahiye ler memurlarının derece, aded ve maaşları bu kanuna bağı (2) numaralı cetvelde gösterilmiştir. Bu cetveldeki kadrolar, aid oldukları vekâletlerin ve mülhak bütçeli dairelerin kadrolarına eklenmiştir.

Madde 5 — Bu kanuna bağı (3) numaralı cetvelde gösterilen müstahdemle rle nakil vasıtaları kadroları aid oldukları vekâletle rle mülhak bütçeli dairelerin 1939 malî yılı kadrolarına ilâve olunmuştur.

Madde 6 — Muhtelif tertiblere tefrik şekli bağı (4) numaralı cetvelde gösterildiğı üzere umumî muvazeneye dahil dairelerin 1939 malî yılı bütçelerine (3,025,447) lira, Posta, Telgraf ve Telefon Umum Müdürlüğü bütçesine (105,824) lira, Vakıflar Umum Müdürlüğü bütçesine (27,929) lira, Orman Umum Müdürlüğü bütçesine (18,950) lira munzam tahsisat verilmiştir.

Madde 7 — 1939 malî yılı Sıhhat ve İçtimâî Muavenet Vekâleti bütçesinin 585 inci faslında (Antakya ve İskenderun hastahaneleri) unvanile yeniden açılan (12) nci madde-ye (117,580) lira fevkalâde tahsisat konmuştur.

Madde 8 — 3413 sayılı kanuna bağı cetve le aşağıda yazılı kadrolar eklenmiştir:

Memuriyetin nev'i

	Aded	Ücret
Müdür	2	50
Muavin	6	35

Madde 9 —11939 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (M) cetveline (145) lira ücretli Antakya lisesi fıkrası ilâve edilmiştir.

Madde 10 — Hatay Vilâyeti 3132 sayılı kanunun birinci maddesi şümulü daresine idhal edilmiştir.

Muvakkat madde 1 — İlhak tarihinde Hatayda mevzuatına göre tahakkuk ettirilmiş veya 1 ikincikânun 1940 tarihine kadar tahakkuk ettirilecek olan vergilerin tahsiline devam olunur.

Bunlardan Varidat bütçesinde mukabili bulunmayanlar müteferrik hasılât faslına kaydedilir.

Muvakkat madde 2 — İlhak tarihinde Hatay arazisinde kazanç vergisine tâbi bir iş ve teşebbüsle iştigal edenlerin 2395 numaralı kazanç vergisi kanunile zeyil ve tadilleri ve 2416, 2728, 2729 sayılı kanunlar ahkâmı mucibince mükellefiyetleri 1 ikincikânun 1940 tarihinden başlar. Ancak vergileri, tediye sırasında kesilenler hakkında bu kanunların hükümleri 1 eylül 1939 tarihinden itibaren tatbik olunur.

Muvakkat madde 3 — İlhak tarihinde Hatayda mev- cud sınaî müesseselerden 2430 ve 2731 numaralı kanunla mucibince alınması lâzım gelen muamele, buğday koruma ve istihlâk vergileri 1 kânunusani 1940 tarihine kadar alınmaz.

2442 sayılı kanun mucibince alınması lâzım gelen elektrik istihlâk vergisi de 1 ikincikânun 1940 tarihine kadar alınmaz.

Muvakkat madde 4 — 2395 numaralı kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yazılı daire ve müesseseler haricindeki bilûmum hakikî ve hükmî şahıslar nezdinde çalışan hizmet erbabından bordroya tâbi olanların 2395, 1890, ve 2882 numaralı kanunlarla zeyil ve tadillerine göre mükellefiyetleri 1940 takvim yılı bidayetinden başlar. Ancak bu

tarihten evvelki aylara aid olup da tediyesi bu tarihten sonra yapılan maaş, ücret ve yevmiyelerden mezkûr vergiler alınmaz.

Muvakkat madde 5 — Hatay Devleti tarafından 1 ikinci kânun 1938 tarihinden 31 birincikânun 1939 tarihine kadar tahakkuk ettirilmiş olup ilhak tarihinde tahsil edilmemiş bulunan vergi, resim ve harçlardan müskirat ve sayöiye re simlerle tuz bedelleri ve millî emlâk satış bedelleri hariç ol-
rr: k üzerp diğerlerim ayıtları terkin olunur.

Muvakkat madde 6 — Vilâyette hususî idare teşkilâtı ikmal edilinceye kadar:

A) Umumî meclis ve daimî encümen vazifeleri vilâyet idare heyeti tarafından yapılır.

B) Muhasebei Hususiye İşleri Maliye teşkilâtı tarafından görülür, Varidat, açılacak idare hususiye emanet hesabına kayid ve masraflar hususî idare bütçesine göre bu hesaptan tediye olunur.

Muvakkat madde 7 — A) Hatayda kâin bilumum arazi, 2901 sayılı kanun hükmüne göre yeniden tahrir ve kıymetleri tahmin olunur. Bunlardan kadastrusu yapılmış olanların yalnız kıymetleri tahmin edilir. Bu iş için icab eden sarfiyatın 2901 ve 3161 sayılı kanunlarla verilmiş olan tahsisatın yapılmasına ve sarfedilen mikdarm 3586 sayılı kanunun üçüncü maddesinde yazılı şekilde mahsup edilmesine Maliye Vekâleti salâhiyetlidir.

B) Yeni bina ve arazi tahriri yapılmaya kadar bina ve arazi vergilerine matrah, ilhak tarihinde mevcut icad ve kıymetlerdir. Bu vergiler, haziran 1940 tarihine kadar Ha- tirilmiş bulunan yol vergisinin 1 kânunusani 1940 tarihine tay mevzuatına göre tahakkuk ettirilip tahsil olunur. 1996 sayılı kanun hükümleri bu tarihte tatbik mevkiine konur.

Muvakkat madde 8 — Hatay Hükümetince tahakkuk etkadar tahsiline devam olunur.

Muvakkat madde 9 — Hususî idarelere aid diğer vergiler bu kanunun neşri tarihinden itibaren tarh ve tahsil olunur.

Muvakkat madde 10 —Belediyeler:

A) 6 eylül 1939 da Belediye Kanununa göre yeni belediye meclisleri seçilecektir. Yeni idareler işe başlayıncaya kadar mevcut idareler belediye işlerini yürütürler.

B) 1 ikincikânun 1940 tarihine kadar mevcut bütçelerin tatbikına ve Hatay kanunlarına göre tahakkuk ettirilen belediye resim ve vergilerinin tahsiline devam olunur. Bu tarihten itibaren Belediye Kanunu hükümlerine göre yeni meclis tarafından yapılacak beş aylık bütçe tatbik ve belediye mevzuatına göre yeni vergi ve resimler tarh ve tahsil olunur.

Muvakkat madde 11 — 1939 eylül ayı içinde yeni ilhak edilen bütün köylerde köy kanun hükümlerine göre, muhtar ve ihtiyar heyetleri seçilecektir. Yeni seçimin sonuna kadar mevcut köy idareleri vazifelerine devam ederler.

Muvakkat madde 12 — Hatay Vilâyetinin teşekkülü do- layısile hiyar hakkını Suriye ve Lübnan lehine istimal etmeyen ve Hatayda ikamet eden mütekaid, eytam ve eramil hakkında tatbik edilecek esaslar ve bunların mükteseb hakları hususî bir kanunla ayrıca tesbit edilinceye kadar halen almakta oldukları istihkaklarının aynen tediyesine devam olunur.

Muvakkat madde 13 — 2658 sayılı kanunla tasdik olunan anlaşmaya müzeyyel Protokolün 2 nci maddesine göre verilecek paraları, 1939 malî yılı düyunu umumiye bütçesinde (3658 sayılı kanun mucibince yapılacak tediye) adile yeniden açılan 273 üncü fasla tahsisat kaydetmek suretile tediyeye Maliye Vekili mezundur.

Bu suretle yapılacak tediye hesabı kafilelerde gösterilir.

Madde 11 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 12 —Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

10/7/1939

[1] NUMARALI CETVEL

Vilâyet merkezi Kaza adı Kaza merkezi Nahiyele

Antakya	İskenderun	İskenderun	Bedirge, Karsu,
	Kırıkhan	Kırıkhan	Bapturum, Sü -
	Reyhaniye	Reyhaniye	veydiye, Harbi -
	Yayladağı	Ordu	ye, Şeyhköy, Hı- zırbey
			Belen, Arsus Aktepe [1]
			Hamam Bezge, Kışlak

[2] NUMARALI CETVEL

Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğü

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
8	1 inci sınıf Meteorolojist	1	50
9	2 inci sınıf Meteorolojist	1	40
12	1 inci sınıf Asistan	2	25
13	2 inci sınıf Asistan	2	20
	Diyanet İşleri Reisliği		
7	2 nci sınıf Müftü	1	60
11	5 nci sınıf Müftü	1	30
12	6 nci sınıf Müftü	4	25
13	Müftü Müsevvidi	1	20
13	Vaiz	4	20
14	Müftü Kâtibi	2	15
	Maliye Vekâleti		
5	Defterdar	1	80
8	Muhasebe Müdürü	1	50
9	Malmüdüdü	2	40
10	Malmüdüdü	3	35
11	Veznedar	1	30
12	Veznedar	2	25

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Mai
13	Veznedar	4	20
11	Muhasebe Memuru	1	30
12	Muhasebe Memuru	2	25
13	Muhasebe Kâtibi	7	20
	Varidat		
8	Varidat Müdürü	1	50
9	Varidat Kontrol Memuru	1	40
10	Varidat Memuru	3	35
11	Varidat Memuru	2	30
12	Varidat Memuru	4	25
13	Varidat Memur Muavini	11	20
10	Seyyar Tahakkuk ve Yoklama Memuru	1	35
11	Seyyar Tahakkuk ve Yoklama Memuru	1	30
12	Seyyar Tahakkuk ve Yoklama Memuru	2	25
13	Muhafaza Memuru	3	20
9	Millî Emlâk Kontrolörü	1	40
10	Müdür	1	35
11	İkinci Mümeyyiz	2	30
12	Memur	1	25
13	Memur	2	20
9	Tahsilat Müdürü	1	40
9	Tahsilat Kontrol Memuru	1	40
10	Tahsilât Kontrol Memuru	1	35
12	Tahsilât Memuru	2	25
13	Tahsilât kâtibi	7	20
14	Tahsilât kâtibi	1	15
11	İcra Memuru 1 Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü '		30
9	Tapu Sicil Müdürü	1	40
11	Mümeyyiz	1	30
12	Tetkik Memuru	1	25
10	Kontrol Memuru	2	35
11	Fen Memuru	3	30
9	Tapu Sicil Muhafızı	2	40

Dsrece Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
10 Tapu Sicil Muhafızı	2	35
11 Tapu sicil Muhafızı Muavini	2	30
12 Tapu sicil Muhafızı Muavini	2	25
12 Tapu sicil Muhafızı kâtibi	1	25
13 Tapu Sicil Kâtibi	5	20
14 Tapu Sicil Kâtibi	7	15
Hatay Gümrük Teşkilâtı için Gümrük ve İnhisarlar kadrosuna ilâve edilecek kadro Başmüdürler		
4 Başmüdür	1	90
6 Müdür (S. I)	1	70
7 S. I. Müdür Muavini	1	60
Başmemurlar		
10 Başmemur	3	35
Memurlar [1]		
11 E. I. Memur	2	30
12 S. 2 Memur	4	25
İcra ve Takib Memurları		
10 icra ve Takib Memuru	1	35
Muayene Memurları		
7 S. 1. Başmuayene memuru	1	60
9 S. 1. Muayene Memuru	2	40
11 S. 2. Muayene Memuru	9	30
Memurlar [2]		
9 Servis Şefi (S. 1)	3	40
10 Servis Şefi (S. 2)	5	35
11 Servis Şefi (S. 3)	1	39
12 Memur	13	25
13 Memur	8	20

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
	iVeznedarlar		
11	Başveznedar	2	30
12	Veznedar	1	25
	Muhasebe Memurları		
11	Şef (Kısım Şefi)	1	30
12	Muhasebe memuru	6	25
13	Memur	2	20
13	Memur [3]	4	20
	Kimyagerler		
6	Kimyager (S. 1)	1	70
	İhtiyat Memurlar		
11	Memur	1	30
	Kolcular		
14	S. 2 Kolcu	22	15
	Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı		
13	Birinci Sınıf Piyade ve Süvari Muhafaza ve Muamele Memuru	26	20
14	İkinci sınıf Piyade ve Süvari Muhafaza ve Muamele Memuru	12	15
15	Üçüncü sınıf Piyade ve Süvari Muhafaza ve Muamele Memuru	12	10
	Dahiliye Vekâleti		
1	Vali	1	150
5	Vali Muavini	1	80
6	Mektupçu	1	70
11	Vilâyet Tahrirat Büro Şefi	2	30
13	Vilâyet Evrak Memuru	1	20
14	Vilâyet Evrak Kâtibi	2	15
11	Vilâyet İdare Heyeti Büro Şefi	1	30

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
14	Vilâyet İdare Heyeti kâtibi	1	15
11	Hususî İdare Şefi	1	30
8	Umuru Hukukiye Müdürü	1	50
13	Umuru Hukukiye Kâtibi	2	20
8	Nüfus Müdürü	1	50
13	Vilâyet Nüfus Kâtibi	1	20
14	Vilâyet Nüfus Kâtibi	2	15
10	Seferberlik Müdürü	1	35
14	Seferberlik Kâtibi	1	15
6	Kaymakam	1	70
7	Kaymakam	3	60
13	Kaza Tahrirat Kâtibi	5	20
14	Kaza Tahrirat Kâtibi	2	15
13	Kaza Nüfus Memuru	5	20
15	Kaza Nüfus Kâtibi	2	10
14	Kaza Nüfus Kâtibi	3	15
10	Nahiye Müdürü	2	35
11	Nahiye Müdürü	13	30
15	Nahiye Tahrirat Kâtibi	15	10
... 15	Nahiye Nüfus Kâtibi	8	10
14	Nahiye Nüfus Kâtibi	7	15
Emniyet İşleri Umum Müdürlüğü			
6	Emniyet Müdürü	1	70
8	Emniyet Âmiri	1	50
9	Emniyet Âmiri	4	40
10	Başkomiser	4	35
11	Komiser	6	30
12	Komiser Muavini	15	25
13	Polis Memuru	120	20
10	Muamelât Memuru	1	35
11	Muamlât Memuru	3	30
12	Muamelât Memuru	4	25
13	Muamelât Memuru	6	20

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
Sıhhat ve İc̣timaî Muavenet Vekâleti			
4	Birinci Sınıf Sıhhat ve İc̣timaî Muavenet Müdürü	1	90
8	Birinci Sınıf Hükümet Tabibi	4	50
9	Hükümet Tabibi	2	40
13	Birinci Sınıf Küçük Sıhhat Memuru	6	20
14	Sıhhat Memuru	6	15
13	Brinci Sınıf Sıhhat Md. Kâ.	1	20
14	Sıhhat Müdürlüğü Kâtbi	1	15
Hastaneler, Sıhhi ve İc̣timaî Muavenet Müesseseleri Mütchassısları			
5	Birinci Sınıf Mütchassıs Hastaneler, Sıhhi ve İc̣timaî Muavenet Müesseseleri Eczacıları	6	80
7	Birinci Sınıf Eczacı	1	60
9	Eczacı	1	40
Hastaneler, Sıhhi ve İc̣timaî Muavenet Müesseseleri Hemşireleri			
13	Birinci Sınıf Hemşire	3	20
14	İkinci Sınıf Hemşire Antakya Hastanesi	3	15
11	İdare Memuru ve Mutemed	1	30
12	Ayniyat mutemedi ve Ambar Memuru	1	25
13	Kâtip ve Mubayaa Memuru İskenderun Hastanesi	1	20
13	İdare Memuru, Mutemed ve Ayniyat Mutemedi	1	20
13	İdare Memuru, Mutemet ve Ayniyat Mutemedi	1	20

..... 770

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
	Adliye Vekâleti		
	Hâkimler		
5	Reis, Hâkim, Aza, Sulh Hâkimi, Mü d-	1	80
6	deiumumî ve Muavinleri, İcra Hâkim	5	70
8	ve Muavinleri, Sorgu Hâkimleri, Hâkim	9	50
9	Muavinleri ve Temyiz Raportörleri	1	40
10		10	35
11	Kâtipler	1	30
12	Başkâtip ve Muavinleri ve Müddei-	7	25
13	umumî ve Sorgu Hâkim ve İcra Kâtipleri	10	20
14		10	15
15		10	10
10	İcra Memur ve Muavinleri	1	35
11	İcra Memur ve muavinleri	1	39
12	İcra Memur ve Muavinleri	1	25
13	İcra Memur ve Muavinleri	4	20
15	Mübaşir	22	10
	Ceza ve Tevkif Evleri		
10	Müdür	1	35
13	Memur	4	20
12	Hesap Memuru	1	25
	Maarif Vekâleti		
	Maarif Daireleri		
5	Maarif Müdürü	1	80
11	2. S. Mümeyyiz	1	30
13	Kâtip	2	20
14	Kâtip	1	15
	Maarif Müdürleri, müdür muavinler, lise, orta ve muallim meldebleri		
	muallimlerle muallim muavinleri		
	6 Muallim		
1			
70			

.....771.

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
7	Muallim	1	60
3	Muallim	3	50
9	Muallim	2	40
10	Muallim	8	35
11	Muallim	5	30
12	Muallim ve Staj iyer	10	25
13	Memur	2	20
14	Memur	2	15

İlk Tedrisat Müfettişleri

10	İlk Tedrisat Müfettişleri	1	35
11	İlk Tedrisat Müfettişleri	2	30

Nafia Vekâleti

Fennî memurlar

4	Nafia Müdürü (Başmühendis)	1	90
6	Şoseler Yüksek Mühendisi	1	70
7	Şoseler Mühendis veya Baş Fen Memuru	2	60
8	Şoseler Mühendis veya Baş Fen Memuru	2	50
9	Şoseler Mühendis veya Baş Fen Memuru	2	40
6	Yapılar Yüksek Mühendisi veya Yüksek mimar	1	79
8	Yapılar Mühendis veya Baş Fen Memuru	1	50
11	Yapılar Ressam veya Fen Memuru	1	30

İktisat Vekâleti

10	1 inci Mümeyyiz	1	35
11	Mümeyyiz	1	30
12	Memur	2	25
	Ziraat Vekâleti		
6	Ziraat Müdürü	1	70
8	Zeytincilik Mütchassısı	1	50
8	Meyve ve sebze mütchassısı	1	50
9	Mücadele Mütchassısı	1	40
11	Ziraat Muallimi	6	30

Derece	Memuriyetin nev'i	Aded	Maa :
13	Kâtip	1	20
6	Veteriner Müdürü	1	70
9	Gümrük Veteriner Müdürü	1	40
9	Veteriner (Kazalar ve Hudut Kapıları için) 2		40
13	Kâtip	2	20
	Münakalât Vekâleti		
8	Liman Reisi	1	50
11	Liman Reisi	1	30
13	Liman Memuru	2	20
14	Liman Memuru	2	15
	Ticaret Vekâleti		
6	Mmtaka Ticaret Müdürü (ihtisas Mevkii)	1	70
12	Memur	1	25
13	Memur	1	20
	MÜLHAK BÜTÇE		
	<u>Posta, Telgraf ve Telefon Umum Müdürlüğü</u>		
	<u>Levazım Müdürlüğü</u>		
10	Ayniyat Muhasibi	1	35
12	Ambar Memuru		25
		1	
		2	
	Vilâyetler		
6	Merkez Müdürü	1	70
8	Merkez Müdürü Muavini	2	45
9	Tebliğatı Adliye Murakıbı (1)	1	40
10	Merkez Şefi	5	35
11	Merkez Şefi	5	30
10	Şebeke Şefi	1	35
10	Başmakınist	2	35
12	Makinist	6	25
10	Serviş Şefi	4	35

.....773.....

Derece	Memuriyetin nev'i	,Aded	Maaş
11	Veznedar	1	30
11	Servis	6	30
12	Memur (2)	10	25
13	Memur (2)	10	20
16	Memur	10	16

63

Taşra Muhasebecilikleri

9	Muhasebeci	1	40
10	Muhasebe Şef ve Kontrolörü	1	35
12	Muhasebe Memuru	1	25
13	Muhasebe Memuru	1	20

C — CETVELİ

Memuriyet unvanı	Adet	Maaş	Baliği
Başmüvezzi ve Başbakıcı (3)	7	20	60
Başmüvezzi ve Başbakıcı (4)	20	15	50
Müvezzi ve Bakıcı (5)	30	10	41

57

- (1) 30/9/1939 dan itibaren sekiz aylıktır.
- (2) Üç adedi 30/9/1939 dan itibaren sekiz aylıktır.
- (3) 2 adedi 30/9/1939 dan itibaren sekiz aylıktır.
- (4) 30/9/1939 dan itibaren sekiz aylıktır.
- (5) Beş adedi 30/9/1939 dan itibaren sekiz aylıktır.

Vafıklar Umum Müdürlüğü

Derece	Memuriyetin nev'i	Adet	Maaş
9	Müdür	1	40
13	Memur	3	20
12	Mümeyyiz	1	25
16	Memur ve kâtip	5	16
19	Memur ve Kâtip	2	10

..... 774

Memuriyetin Nev'i	Aded	Maaş
(3) NUMARALI CETVEL		
Devlet Meteoroloji İş. U. M.		
Telsiz Muhabereci	2	100
Hademe ve Bekçi	2	25
Hademe	1	20
Rasatçı (1)	5	200
Diyar. e1 İşleri Reisliği		
Müftülük Hademesi	1	25
Müftülük Hademesi	5	20
Maliye Vekâleti		
Tahsilat		
Tebliğ Memuru	1	50
Yaya Tahsildarı	4	50
Yaya Tahsildarı	1	40
Atlı tahsildar	10	60
Atlı tahsildar	4	50
Daktilo	1	40
Varidat		
Tebliğ Memuru	1	50
Tebliğ Memuru	2	40
Daktilo	1	50
Kolcu ve Kantarcı	2	40
Daktilo	1	50
Hukuk Müşavirliği		
Hazine Avukatı	2	140
Hazine Avukatı	4	85
Kâtip	3	50
Muakkip	4	50
Levazım		
Odacı	2	25
Odacı	5	20

..... 775

Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş;
-------------------	------	-------

Tapu ve Kadastro U. Müdürlüğü

Daktilo	2	40
Daktilo	4	35
Odacı	1	25
Odacı	5	20

Gümrük ve İhisarlar Vekâleti

Odacı	4	25
Veteriner	1	150
Nalbant Ustası	1	90
Saraç Ustası	1	80
Şoför (2)	25	45

(1) Azamî 40 lirayı geçmemek üzere adet ve tahsisatı dahilinde beherinin ücretinin tayinine Umum Müdürlük mezundur.

(2) Şoför yerine er kullanıldığı takdirde ayda maktu an 15 lira verilir.

Dahiliye Vekâleti

Müvezzi	1	30
Odacı	5	25
Odacı	2	20
Odacı	15	5

Emniyet İş. U. Müdürlüğü

Kaptan	1	60
Makinist	1	40
Makinist Muavini	1	30
Sandalcı	4	30
Tayfa	3	20
Odacı	8	20
Doktor	1	50

Jandarma Genel Komutanlığı

Şoför mevcut (4) kamyon için	4	30
------------------------------	---	----

..... 776

Memuriyetin nev'i	Adet	Ücret
Sıhhat ve İctimaî Muavenet	Vekâleti	
Odacı	1	25
Odacı	6	15
Muayene ve Tedavi Evi Hademesi	4	17,5
Antakya Hastahanesi		
Baştabip ücreti	1	75
Asistan	1	60
Makinist ve Ütücü	1	50
Hasta Kabul Memuru	1	50
Şoför	1	50
Aşçı	1	35
Aşçı Yamağı	1	15
Terzi	1	30
Kapıcı	1	25
Berber	1	20
Çamaşırcı	1	25
Hastabakıcı, Hizmetçi vesaire (1)	13	260
Stajiyer Hademe	8	5
İskenderun Hastanesi		
Baştabip ücreti	1	30
Aşçı	1	30
Aşçı Yamağı	1	10
Kapıcı	1	25
Hastabakıcı, hizmetçi vesaire (1)	8	160
Stajiyer Hademe	2	5
Adliye Vekâleti		
Süvari Mübaşiri	16	40
Odacı	19	20
Ceza ve Tevkif Evleri		
Başgardiyan	1	40
Gardiyan	6	20
Kadın Gardiyan	6	20
Kadın Gardiyan	3	18

Maarif Vekâleti

Doktor	1	50
Hademe	12	15

İktisat' Vekâleti

Mıntaka İktisat Müdürü	1	250
Sanayi ve İş Müfettişi	1	200
Daktilo	1	65
Odacı	1	25

(1) Azamî otuz lirayı geçmemek üzere adet ve tahsisatı dahilinde beherinin ücretlerinin tayini Vekâlete aittir.

Münakalât Vekâleti

Motor Makinisti

Tayfa

Odacı

Ticaret Vekâleti

Kontrolör

Kontrolör

Kontrolör

Daktilo

Daktilo

Odacı

1 60

3 30

1 20

1 200

1 150

1 100

1 50

1 40

1 25

Vesaiti nakliye kadrosu

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı :

Nev'i

Adedi

Kamyonet

6

Motosiklet

13

Arazi otomobili

3

Arazöz

3

Vakıflar Umum Müdürlüğü

Odacı

..... 778

Odacı	3	20
Mufafaza Memuru (süvari)	1	40
Tahsildar	1	30
Tahsildar	2	20
Orman Umum Müdürlüğü		
Orman Fen Memuru	1	110
Muhasebe Kâtibi	1	80
Orman Kâtibi	1	60
Orman Kâtibi	1	50
1 nci Sınıf Orman Mesaha Memuru	7	40
2 inci Sınıf Orman Mesaha Memuru	5	35
3 üncü Sınıf Orman Mesaha Memuru	38	30
Posta, Telgraf ve Telefon Umum müdürlüğü		
Kapıcı	1	30
Gece Bekçisi	2	35
Odacı	1	25
Odacı	5	20
Avukat	1	75
Nakil vasıtaları		
Bisiklet	20	

(4) NUMARALI CETVEL

F.	M. Muhassasatın nev'i	Lira
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ UMUM		MÜDÜRLÜĞÜ
125	1 Memurlar maaşı	5.300
128	Vilâyetler müstahdemleri ücreti	4.700
134	Vilâyetler mefruşat ve demirbaşı	600
135	1 Tenvir ve teshin	200
137	2 İcar bedeli	700
138	Daimî memuriyet harcırahı	500
	DİYANET İŞLERİ REİSLİĞİ	
151	1 Memurlar maaşı	9.550
.154	Vilâyetler müstahdemleri ücreti	1.250

160	Vilâyetler mefruşat ve demirbaşı	200
161	1 Tenvir ve teshin	125
162	Vilâyetler müteferrikası	125
163	1 İcar bedeli	400
164	Daimî memuriyet harcırahı	200

MALİYE VEKÂLETİ

176	1 Memurlar maaşı	58.300
179	1 Daimî müstahdemler	25.100
	Daimî memuriyet harcırahı	1.300
	3 Defterlar, varidat müdürleri, kontrol ve mal memurlarının teftiş ve devir harcırahı	750
201	Atlı tahsildarlara verilecek hayvan yem bedeli	3.120

TAPU VE KADASTRO UMUM MÜDÜRLÜĞÜ

280	1 Memurlar maaşı	24.850
283	1 Daimî müstahdemler	3.450

GÜMRÜK VE İNHİSARLAR VEKÂLETİ

311	1 Memurlar maaşı	77.200
314	Vilâyetler müstahdemleri ücreti	1.000
321	Vilâyetler mefruşat ve demirbaşı	2.500
322	Vilâyetler levazımı	
	1 Tenvir ve teshin	1.000
	2 Kırtasiye	1.000
	Fasıl yekûnu	2.000
323	Vilâyetler müteferrikası	1.000
324	1 İcar bedeli	2.000
	2 Defatir ve evrakı matbua	5.000
	Fasıl yekûnu	7.000
325	Daimî memuriyet harcırahı	7.500
326	Muvakkat memuriyet harcırahı	1.500
328	Resmî telefon tesis ve mükâleme masrafı	1.000
329	Ücretli muhabere ve mükâleme bedeli	500
331	Ücretli muhabere ve mükâleme bedeli	500
331	3335 sayılı kanun mucibince yapılacak te-davi, yol vesaire masrafları	500

..... 780

334	1 Kimyahaneler makina, alât ve levazımı bedeli ve tamirleri masrafı ve hariçte yaptırılacak tahlil ve kimyager ücreti	10.000
	2 Nakliye, bendiye, iâşe, bakım ve korunma masrafı	1.000
	Fasıl yekûnu	11.000
337	Tartı âletleri mubayaa ve tamir masrafları	3.000
338	İnşaat ve tamirat	10.000
342	1 Maaşatı umumiye	111.280
344	Müstahdemler ücreti	14.450
349	Mefruşat ve demirbaş	1.500
350	Kırtasiye	500
351	Müteferrika	1.000
352	1 İcar bedeli	8.000
	2 Defatir ve matbu evrak	500
	Fasıl yekûnu	8.500
359	1 Mubayaa bedeli	126.420
	3 Vesaitin işletme, tahlisiye ve nakliyesi	12.000
	Fasıl yekûnu	138.420
360	2 3303 sayılı kanun mucibince verilecek yem bedeli	8.400
362	1 Harbiye ve lise talebesi, erat ve muhafaza memurlarile deniz vesaiti müstahdemlerinin melbusatı	30.370
	2 Harbiye ve lise talebesile kıta kara ve deniz eratının ve muhafaza memurlarının teçhizatı, spor teçhizatı ,baskül, kantar mubayaası ve	
	3 İaşe, tenvir, teshin ve mahrukat masrafları	102.360
	Fasıl yekûnu	171.550
	DAHİLİYE VEKÂLETİ	
376	1 Memurlar maaşı	67.250
379	Vilâyetlermüstahdemleri ücreti	3.300
386	Vilâyetlermefruşat ve demirbaş	1.000

387	TABLO(JPG193)	
	Vilâyetler levazımı Tenvir ve teshin	1.000
1		
2	Kırtasiye	1.000
	Fasıl yekûnu	2.000
388	Vilâyetler müteferrikası	950
389	1 İcar bedeli	1.500
	2 Defatir ve evrakı matbua	1.000
	Fasıl yekûnu	2.500
390	Daimî memuriyet harcırahı	1.850
391	Muvakkat memuriyet harcırahı	1.850
391	Muvakkat memuriyet harcırahı	500
395	Resmî telefon tesis ve mükâleme masrafı	800
396	Ücretli muhabere ve mükâleme bedeli	250
397	Posta ve telgraf ücreti	4.100
399	Devir harcırahı ve yem bedeli	400
	1 Valiler	400
	2 Kaymakamlar	400
	3 Hususî kanun mucibince nahiye müdürlerine verilecek hayvan yem bedeli	2.00
	Fasıl yekûnu	2.800
401	2 Nüfus tahriri	6.500
	EMNİYET UMUM MÜDÜRLÜĞÜ	
425	1 Memurlar maaşı 110.800	
428	Vilâyetler müstahdemleri ücreti	5.200
433	Vilâyetler mefruşat ve demirbaşı	1.000
434	Vilâyetler levazımı Tenvir ve teshin	
	1	1.000
	2 Kırtasiye	800
	Fasıl yekûnu	1.800
435	Vilâyetler müteferrikası	700
437	1 İcar bedeli	2.000
	2 Defatir ve evrakı matbua	500
	Fasıl yekûnu	2.500

..... 782

438	Daimî memuriyet harcırahı	500
441	Resmî telefon tesis ve mükâleme masrafı	250
442	Ücretli muhabere ve mükâleme bedeli	100
447	Nakil vasıtaları masrafı	
1	Mubayaa	4.500
2	Tamir	500
3	İşletme	1.000
	Fasıl yekûnu	6.000
448	Polis telefonlarının tesis, tamir ve işletme masrafı	1.000
449	Polis karakollarının tamir masrafı	4.500

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI

461	Maaşatı umumiye	317.081
463	Müstahdemler ücreti	1.200
469	Vilâyetler mefruşat ve demirbaş	3.000
470	Vilâyetler levazımı	10.000
1	Tenvir ve teshin	1.000
	Fasıl yekûnu	11.000
471	Vilâyetler müteferrikası	1.500
472	Mütenevvi masraflar	
1	İcar bedeli	10.000
2	Defatir ve matbu evrak	1.500
	Fasıl yekûnu	11.500
473	Daimî memuriyet harcırahı	5.000
474	Muvakkat memuriyet harcırahı	5.000
479	Tayinat	211.039
2	Hayvan yem bedeli	37.631
	Fasıl yekûnu	248.670
480 1	Melbasat	68.350
3	Muytabiye	5.616
	Fasıl yekûnu	73.966

.....783.....

482	Nakliyat	5.000
483	Sıhhi ve baytarî ilâç levazımı	3.000
486 2	İşletme, tamir e yedek malzeme	1.000

SIHHAT VE İÇTİMAÎ MUAVENET V.

542 1	Memurlar maaşı	43.300
546	Vilâyetler müstahdemleri ücreti	11.850
553	Vilâyetler mefruşat ve demirbaşı	2.710
544	Vilâyetler levazımı	
1	Tenvir ve teshin	225
2	Kırtasiye	200
	Fasıl yekûnu	425
555	Vilâyetler müteferrikası	160
556 1	İcar bedeli	600
557	Daimî memuriyet harcırahı	2.000
558	Muvakkat memuriyet harcırahı	1.000
566	Trahom mücadele masrafı	11.500
574	Seyyar küçük sıhhat memurlarına 1754 numaralı kanun mucibince verilecek yem bedeli	600
7	Muayene ve tedavi evleri	5.025

ADLİYE VEKÂLETİ

592 1	Memurlar maaşı	87.950
595	Vilâyetler müstahdemleri ücreti	15.340
602 1	İcar bedeli	5.000
611	Resmî telefon tesis ve mükâleme masrafı	398
615 1	Cürmü meşhuda gidecek adli memurların ve tabiblerin harcırahı, ehli-vukuf ve ehlihibre ve şahitlerin yol masrafları ve ücretleri ve müdavatı evveliyeye ve fethi meyit masrafları ve cürmün zâhire ihracı için ihtiyarı lâzım gelen sair masraflar	5.000
618	Süvari mübaşirlerine maktuan ayda dört lira kırk beş kuruş hesabına verilecek yem bedeli	712
620 1	Tayinat	10.000

.....784.....

2 Tabip ve tedavi ücretleri ve ilâç bedeli	200
Fasıl yekûnu	10.200

MAARİF VEKÂLETİ

632 1 Memurlar maaşı	40.200
635 Vilâyetler müstahdemleri ücreti	2.300
637 1 Müdür ve muavin ücretleri	3.100

NAFIA VEKÂLETİ

702 1 Memurlar maaşı	18.050
713 Vilâyetler mefruşat ve demirbaşı	500
714 1 Vilâyetler levazımı	
1 Tenvir ve teshin	300
2 Kırtasiye	400
Fasıl yekûnu	700
715 Vilâyetler müteferrikası	200
716 1 İcar bedeli	1.000
718 Muvakkat memuriyet harcırahı	1.500
726 2 Resim, hendese ve fotoğraf makineleri	400

İKTİSAT VEKÂLETİ

756 1 Memurlar maaşı	4.100
759 Vilâyetler daimî müstahdemleri ücreti	5.400
770 Daimî memuriyet harcırahı	1.000
771 Muvakkat memuriyet harcırahı	530

MÜNAKALÂT VEKÂLETİ

796 1 Memurlar maaşı	4.450
799 Vilâyet müstahdemleri ücreti	1.700
806 Vilâyetler mefruşat ve demirbaşı 1 İcar bedeli	1.400
809 3 Melbusat	2.000
Fasıl yekûnu	500
813 Resmî telefon tesis ve mükâleme masraflarile	2.500

825	ücretli muhabere ve mükâleme	500
	vazife gören liman memurlarına ve-	
	rilecek ücret	500

TİCARET VEKÂLETİ

831	1	Memurlar maaşı	3.450
834	1	Daimî müstahdemler	5.650
840	1	Tenvir ve teshin	300
841		Vilâyetler müteferrikası	300
842		Vilâyetler mefruşat ve demirbaşı	
843	1	İcar bedeli	1.00
844		Daimî memuriyet harcırahı	1.920
848		Resmî telefon tesis ve mükâleme masrafı	300
866	1	Memurlar maaşı	24.100
877		Vilâyetler mefruşat ve demirbaşı	1.500
878		Vilâyetler levazımı	
	1	Tenvir ve teshin	950
	2	Kırtasiye	1.000
		Fasıl yekûnu	5.950
880	1	İcar bedeli	1.200
881		Daimî memuriyet harcırahı	3.000
		Muvakkat memuriyet harcırahı	4.000

MİLLÎ MÜDAFAA VEKÂLETİ (KARA KISMI)

929		Müstahdemler ücreti	15.000
933		Mefrûşat	2.400
934	1	Kırtasiye malzemesi	375
935		Müteferrika	145
937		Mütenevvi masraflar	
	1	Bedeli icar	5.000
	2	Defatir ve evrakı matbua	150
		Fasıl yekûnu	5.150
938		Daimî memuriyet harcırahı	2.000
939		Muvakkat memuriyet harcırahı	15.000

.....786.....

944	1	Tayinat	3.000
	3	Mahrukat ve tenvir ve teshin	1.000
		Fasıl yekûnu	4.000
954		Nakliyat	1.520
		Umumî Yekûn	2.025.447

POSTA VE TEGRAF UMUM MÜDÜRLÜĞÜ

1	1	Memurlar maaşı	81.074
4	1	Daimî müstahdemler	3.000
9		Vilâyetler mefruşat ve demirbaşı	2.000
10		Vilâyetler levazımı	
	1	Tenvir ve teshin	1.000
	2	Kırtasiye	500
		Fasıl yekûnu	1.500
11		Vilâyetler müteferrikası	500
12	1	İcar bedeli	1.800
	3	Defatir ve matbu evrak	3.000
	6	Melbusat	2.400
		Fasıl yekûnu	7.200
13		Daimî memuriyet harcırahı	1.500
14		Muvakkat memuriyet harcırahı	1.000
16		Bütçe Kanununun 5 inci maddesi mucibince verilecek ücret ve yevmiye ve primler	200
20	1	Nakliyat	4.600
	2	Bendiye	750
	3	Hurç, çanta ve çuval mubayaası bedelile tamir Masrafları	300
		Fasıl yekûnu	5.650
23		Nakil vasıtaları masrafları	
	1	Mubayaa	1.000
	2	Tamir	200
	3	İşletme, hayvan yem bedelleri vesair masrafları	1.000
		Fasıl yekûnu	2.200
		Umumî Yekûn	105.824

VAKIFLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜ

1	1	Memurlar maaşı	7.260
3	1	Daimî müstahdemler	1.950
8		Vilâyetler mefruşat ve demirbaşı	100
9		Vilâyetler levazımı	
	1	Tenvir ve teshin	75
	2	Kırtasiye	75
		Fasıl yekûnu	150
10		Vilâyetler müteferrikası	200
11		Mütenevvi masraflar	
	1	İcar bedeli	300
	2	Masarifi muhakeme	500
	3	Defatir ve evrakı matbua	500
	4	Melbusat	120
		Fasıl yekûnu	1.420
12		Daimî memuriyet harcırahı	500
13		Muvakkat memuriyet harcırahı	300
15		Resmî telefon masrafı	
	1	Tesis masrafı	50
	2	Mükâleme bedeli	100
		Fasıl yekûnu	150
16		Posta ve telgraf ücreti	300
17		Ücretli muhabere ve mükâleme masrafı	50
18		Mukannen masraflar	
	1	Aidat	200
	2	Reddiyat	200
	3	Mahkemeî harçları	400
		Fasıl yekûnu	800
19	1	Vakıf akarlar vergi ve belediye resimleri	1.000
	4	Yeniden alınacak tapu senetleri harç ve masrafı	500
		Fasıl yekûnu	1.500
20		Orman ve zeytinlikler ve vakıf arazi masrafı	

.....788.....

1	Bakım masrafı	2.000			
2	Fen memurlarile süvari muhafaza memurlarının hayvan yem bedeli	240			
	Fasıl yekûnu	2.240			
21	Müzayede ve ihale heyetlerinin gayri muvazaf aaları huzur ücreti	100			
22	Tamirat ve inşaat				
1	Vakıf akarlarla resmî mahiyette kullanılan ve irat getirmiyen binalar tamir ve inşası	2.000			
	Fasıl yekûnu	4.000			
30 1	Cami ve mescitlerin hademe vazifesi ve tahsisatı fevkalâdeleri	5.000			
2	Tenvir, teshin	500			
3	Mefruşat (mubayaa, tamir) ve müteferrika	500			
	Fasılyekûnu	4.000			
30 1	Cami ve mescitlerin hademe vazifesi ve tahsisatı fevkalâdeleri	5.000			
2	Tenvir, teshin	500			
3	Mefruşat (mubayaa, tamir) ve müteferrika	500			
	Fasıl yekûnu	6.000			
	YEKÛN	27.020			
	Orman Umum Müdürlüğü				
2	Müstahdemler ücreti	18.950			
	Resmî				
	Kanun	Düstur			Gazete
	Resmî				
	Kanun	Düstur			Gazete
No.	Başlığı	Tertib	Cild	Sahlfe	Sayı
442	Köy Kanunu	3	5	696	68
1580	Belediye Kanunu	3	11	161	1471
1890	İktisadî Buhran Vergisi Kanunu	3	13	14	1964
1980	Muvazene Vergisi Kanunu	3	13	429	2110
2416	Vergisi Kanununa müzeyyel kanun	3	15	375	2690
2430	Muamele Vergisi Kanunu	3	15	445	2701
2442	1871 sayılı kanunun 2 nci madde-				

	sinin tadiline dair	3	16	847	3015
2728	2416 sayılı kanunun değiştirilmesi- ne dair kanun	3	16	847	3015
2728	2416 sayılı kanunun değiştirilmesi- ne dair kanun	3	16	847	3015
2729	2395 sayılı kanuna ek kanun	3	16	848	3014
2731	Bazı maddelerden istihlâk vergisi alınmasına dair kanun	3	16	1157	3017
2882	Hava Kuvvetlerine Yardım Vergisi Kanunu	3	17	156	3195
2901	Arazi Tahrir Kanunu	3	17	325	3220
3132	Yeniden yapılacak su işleri için tah- sisat ve gelecek senelere sari taah- hüdât icrasına mezuniyet verilme- sine dair kanun	3	18	406	3538
3161	2901 numaralı kanuna ek kanun	3	18	566	3597
3413	3043 sayılı kanuna bağlı çizelgenin değiştirilmesi hakkında kanun	3	19	1103	3928
2395	Kazanç Vergisi Kanunu	3	15	234	2662
2574	Çazanç Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin son fıkrasının değişt- rilmesine dair kanun	3	15	1421	2752
2729	2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanu- nuna ek kanun	3	16	848	3014
2751	2395 numaralı kanunun bazı hü- kûmlerinin değiştirilmesine dair kanun	3	16	1279	3020
2957	2395 sayılı Kazanç Vergisi Kanu- na ek kanun	3	17	510	3291
3258	Kazanç Vergisi hakkındaki 2395 numaralı kanunla 1890, 1980 ve 2882 numaralı kanunların bazı hükûm- lerinin değiştirilmesine dair kanun	3	18	1399	3639
3470	Kazanç Vergisi Kanununda bazı				

.....790.....

	değişiklikler yapılmasına dair ka – nun	3	19	1342	3955
Tefsir					
93	755 numaralı Kazanç Vergisi Ka nunun 3üncü maddesindeki «toptan alım ve satımla iştiğal edenler» ibaresinin tefsiri	3	7	2610	394
Karar					
349	Kazanç Vergisi Kanununun 25 inci maddesinin sarahatine binaen mez- kûr verginin tahsisatı fevkalâde dahil oduğı halde ita miktarı üzerinden alınacağı hakkında karar	3	8	1773	617
382	Zabitan ile muamelât ve hesap me- murlarına verilmekte olan tayin zammından kazanç vergisi katedi- lip edilmeyeceğinin tefsirine mahal olmadığı hakkında karar	3	9	26	756
474	Kazanç Vergisi Kanununun 28 inci maddesinin tefsirine mahal olma- dığı hakkında karar	3	10	332	1106
1010	Kazanç Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin 5 inci ve 21 inci fıkra- larının tefsirine ihtiyaç olmadığına dair karar	3	18	1384	3634
1042	Ebelerin Kazanç Vergisine dair	3	19	590	8893

Hatay halkının askerlik işleri hakkında kanun

Kanun No : 3712

Kabul tarihi : 7/7/1939

Neşir tarihi : 11/7/1939

Madde 1 — Hatay halkından 1332 ve daha evvelki doğumlular ihtiyata geçirilir. 1333, 1334 ve 1335 doğumluların yoklamaları ve askerlik muameleleri 1 ikinci kânun 1940 da başlar.

.....791.....

Madde 2 — Hatay jandarma ve polis hizmetlerinde bulunan 1333 ve daha sonraki doğumluların hizmetleri muvazzallıklarından sayılır.

Madde 3 — 1332 ve daha evvelki doğumlulardan yedek subayı yetişme şartlarını haiz olanlar arzu ettikleri takdirde 1076 sayılı kanunun hükmüne tâbi tutulurlar.

Madde 4 — Türk ordusunda muvazaf veya yedek subay olarak hizmet etmiş olanlar yedek subayı olarak kaydedilirler.

Madde 5 — Evvelce Türk tabiiyetinde bulunanlar bu kayıtlara tâbi değildirler. Ancak, 1940 yılı sonuna kadar askerlik şubelerine müracaat ederek Hataya gittiklerini tevsik eden yoklama kaçağı ve bakayanın ve yoklamalarını yaptırmamış olan yedek subayların cezaları ve bedeli nakdî verip te vaktinde talim için gelmemiş olanların fazla hizmetleri affolunur.

Madde 6 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde7 —Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.
10/7/1939

1076 İhtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî
memurları kanunu

3 8 1515 628

T. B. M. M. kararları

T. B. M. M. KARARI

Devlet Şûrası Birinci Daire Reisliğine Şefik Yüreklinin

ve amâliklarına da İhsan Pehlivanlı, Fazıl Özelçi

ve Kâzım Sargının seçildikleri hakkında

Karar No : 1133

Devlet Şûrası Azasından Şefik Yürekli Devlet Şûrası Birinci Daire Reisliğine; Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâleti Hukuk Müşaviri İhsan Pehlivanlı, Dahiliye Vekâleti Sicil ve Muamelât Umum Müdürü Fazıl Özelçi ve Maliye Vekâleti Hukuk müşavirlerinden Kâzım Sargın Devlet Şûrası Azalıklarına seçilmişlerdir.

3/7/1939

Nizamnameler

Kararname No : 2/11388

Neşir tarihi : 25/7/1939

17/9/1931 tarih ve 11656 sayılı kararnameye ektir :

Hayvan Sağlık Zabıtası Nizamnamesinin 405 inci maddesinin tadili hakkında Ziraat Vekilliğinin 10/5/1939 tarih ve 17133 sayılı tezkeresile teklif ve Devlet Şûrasmca görölerek 22/6/1939 tarih ve 8312 sayılı tezkere ile tevdi olunan ilişik Nizamnamenin mer'iyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 3/7/1939 tarihinde kabul olunmuştur.

3/7/1939

Madde 1 — Hayvan Sağlık Zabıtası Nizamnamesinin 405 inci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

Son vukuattan itibaren, et yiyenler ile tek tırnaklı ve bakariyelerde altı ay; koyun, keçi ve domuzlar ile tuyur arasında üç ay sonra, vukuat zuhur etmediği takdirde, karantinaya alman mahaller ile istimal olunan eşya vesairenin dezenfeksiyonları yapılır ve alınmış olan tedbirler kaldırılır.

Madde 2 — Devet Şûrasmca görölmüş olan işbu nizamname hükümleri Resmî Gazete ile neşri tarihinin ertesi-
den yürümeğe başlar.

Madde 3 — Bu nizamname hükümlerini Ziraat, Millî Müdafaa, Adliye, Dahiliye ve Maliye Vekilleri yürütür.

[Hayvan sağlık zabıtasına ait kanun, nizamname ve tadillerine ait haşiye için 3 üncü tertip 19 uncu cilt düsturun 389 inci ve 3858 sayılı Resmî Gazetede münderiç 2/8202 sayılı kararnameye bakınız].

**Orman koruma kıtalarının vazifelerine ve orman teşkilâtine
münasebetlerine dair nizamname**

Kararname No : 2/11391

Neşir tarihi : 21/7/1939

Madde 1 — Orman Koruma Genel Komutanlığı merkez ve taşra koruma kıtalarının ormana ait vazife ve salâhiyetleri ile bu bakımdan Orman Umum Müdürlüğü ve teşkilâtine alâka ve münasebetleri işbu nizamnamede gösterilmiştir.

Madde 2 — Orman koruma işlerinde genel komutanlık ve taşra koruma kıtaları kanunlar, nizamname ve talimatnameler ve korumaya müteallik emirler dairesinde vazife görürler. Ormanları koruma bakımından yasak olan fillerin vukuuna meydan bırakmamak için icabeden tedbirleri alırlar.

Madde 3 — Orman koruma teşkilâtı, ikinci maddede zikredilen esaslar bakımından aşağıdaki hususları göz önünde bulundurarak mâni tedbirleri almak ve icabına bakmakla mükelleftir.

1 - Orman Umum Müdürlüğü veya teşkilâtı tarafından tebliğ edilmiş yazılı müsaade olmadıkça :

- a) Yaş ve kuru ağaç kesmeğe; odun, kök ve orman mahsulâtı, toprak, kum, taş, tohum toplamağa ve çıkarmağa mâni olmak,
- b) Maden ve taş ocağı açtırmamak ve işlettirmemek,
- c) Bina, ağıl ve hayvan barınmasına müsait yer inşasına meydan vermemek,
- ç) Orman sınırlarına dört kilometre mesafedeki saha dahilinde hiç bir fabrika yaptırmamak,
- d) Orman sınırlarından itibaren beş yüz metrelik saha dahilinde kireç, kömür ve mümasili ocaklar yaptırmamak,
- e) Hayvan otlatmamak,
- f) Yanmış orman sahalarına hayvan sokmamak,
- g) Ormanlarda avlanmağa mâni olmak.

2 — Orman yangınlarını söndürmek, söndürecek veya vukuuna mâni olacak tedbirler almak.

3 - Yangın söndürme ile mükellef olanları yangın yerlerine göndermek ve göndertmek.

4 - Zatî ihtiyaçlar için verilen kereste ve mahrukatın başkasına satılmasına meydan vermemek.

5 - Ağaçlar üzerinde kabuk soymak, yaralamak, boğmak, tepelerini veya tekmi dallarını kesmek, bunlardan çıra ve yalamuk çıkarmak, burç almak gibi her hangi bir ameliyeyi yapmağa ve orman örtüsünü çıkarmağa mâni olmak.

6 - Damgasız ve nakliyesiz ağaç, tomruk, mamulât işletmemek ve taşıtmamak.

7 - Orman İdaresi tarafından konulan işaret, levha ve damgaları, sınır ve sınırlara ait çukur, duvar ve direkleri korumak.

8 - Ormanda bulunan başı boş hayvanların cins ve miktarını tesbit ederek en yakın köy muhtarlarına veya belediyelere makbuzla teslim etmek.

9 - Zabitanın talep edeceği muaveneti yapmak.

10 - Kendi mıntakalarında (3167) numaralı Kara Avcılığı Kanununun hükümlerine aykırı hareket edenleri tüfek, fişek ve av malzemesi ve avlariyle birlikte yakalamak ve bunları en yakın karakola veya muhtara veya köy ihtiyar meclisine teslim etmek.

11 - Orman içinde görülen suçluları ve hüviyeti anlaşılamayan, hal ve vaziyetleri şüphe uyandıran sair kimseleri en yakın köy muhtarına veya ihtiyar heyetine veya zabıta merkezine teslim etmek.

12 - Salâhiyetli makamların mevzu kanunlar ve nizamlar dairesinde ve orman korunmasını istihdaf eder mahiyette vereceği emirleri ifa etmek.

13 - Devlete ait orman arazisinde zeriya ve fuzulî işgale mâni olmak.

Madde 4 — Koruma teşkilâtı üçüncü maddede yazılı

fiiller ile diğer bütün orman suçları ve failleri hakkında zabıt varakası tanzim, müsaderesi icabeden malları ve orman suçu ile alâkalı âletleri ve nakil vasıtalarını zapteder ve icabında faillerini yakalar.

Madde 5 — Koruma teşkilâtınca her nevi orman suçları işlenildiği yere kadar takip ve suçların derece ve mahiyetlerde tesirleri tesbit ve icabında netice mütemmim bir zabıt varakasına bağlanır. Şu kadar ki suçluların, ancak hüviyetleri anlaşılamadığı takdirde en yakın zabıta merkezine kadar şevkleri caizdir.

Madde 6 — Koruma teşkilâtı katiyat, imalât, nakliyat ve imraratı nakliye ilmühaberi, müruriye tezkeresi, mukavele veya ruhsatnameler ile karşılaştırarak kontrol eder. Ve gösterilen vesikaların müsait bir yerine meşruhat vermek suretile fazla katiyata vesaireye mâni olur.

Madde 7 — Koruma teşkilâtı hükmü kalmayan vesikaları toplayıp her ay sonunda bir cetvel ile beraber orman teşkilâtına teslim eder.

Madde 8 — Koruma teşkilâtı (3) üncü maddenin (2) ve (3) numaralı fıkralarında yazılı işleri yapmakla beraber yangından derhal orman teşkilâtını haberdar edecek ve söndürme işlerinde o sırada mahallinde bulunan en yüksek orman memurunun vereceği talimatı aynen tatbik edecektir.

Madde 9 — Ormanlar, mahallî orman ve koruma âmirleri tarafından müştereken ve bu hususta Orman Umum Müdürlüğü ve Orman Koruma Genel Komutanlığı tarafından verilecek hususî talimata göre kaçakçılık imkânları ve ormanın genişliği bakımından koruma mıntakalarına taksim edilerek isimlendirilir ve numaralanır. Ve keyfiyet adı geçen iki makam tarafından tasdik olunduktan sonra kesinleşir.

Madde 10 — Her bir mmtakaya kadro nisbetinde erat tevzi edilir. Mmtakalarda vuku bulacak orman suçlarından dolayı posta başılarını mesuliyeti esas olmakla beraber şa-

yet suçun vukuunda yalnız er mevcut ise mes'uliyet ere teveccüh eder.

Madde 11 — Potalar, mmtakalan dahilinde inşa olunacak karakollarda oturacak veya en münasip ve merkezî vaziyette bulunan bir köyü merkez ittihaz edeceklerdir. Posta mensupları izin almaksızın mmtakalarından ayrılamazlar.

Madde 12 — Erbaş ve subaylar, askerî bakımdan maiyetlerine düşecek eratın mmtakaları içindeki bölgelerde sevk ve idaresi ile mükellef ve vukuattan mes'uldürler.

Madde 13 — Postalar her gün ve bu mümkün olmadığı takdirde en az üç günde bir bütün mmtakayı gezip göreceklidir. Postabaşılar görüp edinecekleri veya erlerin vereceği malûmat üzerine her günkü vukuatı ve görülen vazifeyi, gezilen sahayı yevmi bir vukuat defteri tutacaklardır.

Madde 14 — Erler haftada en az iki kerre mücavir mm- taka erleriyle telâki yapacaklardır. İşbu telâki keyfiyeti evvelce hazırlanacak talimat ve cetvellere göre olacaktır. Telâki cetvelleri her kaza için orman bölge şefile Genel Komutanlığın memur memur edeceği komutan tarafından vukuat sahası ve adedi göz önünde tutularak bir aylık olarak yapılır. Bu cetveller ve talimat gizli evraktan maduttur.

Madde 15 — Orman koruma postabaşıları veya erleri orman mesaha memurlarının ve diğer orman memurlarının koruma işlerine taallûk etmek şartile bildirecekleri hususları yapmakla mükellefdir. Postabaşılar ve erler lüzum görürlerse vaziyeti âmirlerine ayrıca bildirecekleri gibi mesaha memurları ve diğer orman memurları aa hadiseyi ayrıca kendi âmirlerine bildirirler.

Madde 16 — Orman çevirge müdürleri, revir âmirleri, bölge şefleri ve ayırım mesaha memurları vazife gördükleri yerin en büyük koruma komutanından (mevzuata ve emirlere istinad etmek ve mucip sebepleri açıkça gösterilmek ve orman koruma işlerine mütedair olmak üzere) tedbir alınmasını ve gördükleri noksan işlerine mütedair olmak üzere) tedbir alınmasını ve gördükleri noksan işler hakkında tahkikat yapılmasını isteyebilirler. Bu yoldaki müracaat-

larda komutanlar neticeyi cevaben orman memurlarına bildirirler. Anlaşamamazlık vukuunda her iki taraf keyfiyeti kendi mafevklerine bildirmekle beraber teehhürden bir zarar doğacak olursa mes'uliyet geciktirene ait olur. Mesaha memurlarının bu mevzuda muhatapları sadece posta-başlılarıdır.

Madde 17 — Her iki teşkilâtın en büyük mmtaka âmirleri vazifelerine taallük eden hususlarda birbirleriyle doğrudan doğruya muhabere ederler. Acele hallerde her iki teşkilât mensupları derecesi ne olursa olsun en yakındaki orman veya koruma âmirine tahrirî veya şifahî müracaata salahiyetlidir. Ancak bu müracaatı aceleyi icabettiren vaziyet geçince hemen âmirine yazı ile bildirir.

Madde 18 — Orman koruma kıt'alanınca tanzim edilecek zabıt varakaları ve ilişkileri alâkalı takım komutanı tarafından en geç iki gün içinde orman bölge şefliğine zimmetle gönderilir. Orman Kanununun (132) nci maddesinde yazılı müruru zaman haddinin dolmak üzere bulunduğu hallerde işbu iki günlük müsaadeden istifade edilmiyerek zabıt varakaları ve ilişkileri derhal bölge şefliğine gönderilir. Yolunda tutulmamış olan zabıt varakalarını, orman bölge şeflerine göndermeden evvel ikinci bir zabıt, varakası ile ikmâl ettirmeğe takım komutanları mecburdurlar.

Madde 19 — Bölge içinde bulunan orman koruma teşkilâtı âmiri her hafta başında geçen haftaya ait vukuat cetvel ve raporunu mafevkine ve orman bölge şefine vermeğe mecburdur. Er veya postabaşılar yangın alâmetlerini en yakın orman memurluğuna ve koruma komutanlığına haber vermekle beraber aynı zamanda en yakın köy muhtarlarına, jandarma dairelerine veya mülkiye âmirlerine haber vermeğe mecburdurlar.

Madde 20 — Ziraat Vekâleti ve Orman Umum Müdürlüğü müfettişleri teftiş ettikleri mıntakaları koruma bakımından dahi tetkik ederler. Ve lüzum gördükleri hususlar hakkında mahallin koruma kıt'ası komutanından tahrirî veya şifahî malûmat alırlar.

Madde 21 — Nakliye ve izin kâğıtlarının doldurulmasında bir noksanlık görülürse ikmâli için kâğıt, getirene iade olunur. Ve bunlara müteallik hususların icrası durdurulur. Gösterilen vesikada sahtekârlık ve tahrif gibi suç eseri görülecek olursa sahibine verilmeyip hakkında kanunî muamele yapılır.

Madde 22 — Neticesi koruma işlerine dayanan muamelelerde görülecek noksanları ve kanunsuz halleri orman koruma teşkilâtı mafevkine bildirmekle beraber ayrıca o işin yapıldığı mmtakanm orman âmirine de keyfiyeti yazı ile ihbar eder.

Madde 23 — Her yerde ve her işte orman idaresini ancak orman teşkilâtı temsil eder.

Madde 24 — Orman çevirge müdürleri ile çevirgenin en büyük orman koruma âmirleri her ay orman koruma işlerini tetkik edip yapılan veya yapılması icabeden işler hakkında müşterek bir rapor tanzim ederek Orman Umum Müdürü ile Genel Komutanlığa gönderirler.

Madde 25 — Orman Umum Müdürlüğü ve Orman Koruma Genel Komutanlığı birbirleriyle doğrudan doğruya muhabere ederler. Ve lüzum gördükleri hususları da Vekâlete arzederler.

Madde 26 — (3157) sayılı Orman Koruma Teşkilât Kanununun (17) nci maddesine dayanılarak tanzim edilmiş ve Devlet Şûrasınca görülmüş olan işbu nizamname hükümleri, Resmî Gazetede basıldığı günün ertesinden itibaren yürümeğe başlar.

Madde 27 — Bu nizamname hükümlerini Ziraat ve Dahiliye vekilleri yürütür.

3166	Orman Kanunu	3 18	309	3537
3157	Orman koruma teşkilâtı hakkında kanun	3 19	556	3596
3167	Kara Avcılığı Kanunu	3 18	58	3603

.....800.....

Nalbant mektepleri ve nalbantlık san'atı hakkında Nizamname

Kararname No : 2/11394

Neşir tarihi : 28/7/1939

3277 sayılı kanunun 7 nci maddesine istinaden hazırlanarak Ziraat Vekilliğinin 24/9/1938 tarih ve 28769 sayılı tezkeresile teklif ve Devlet Şûraşmca görölerek 22/6/1939 tarih ve 8316 sayılı tezkere ile tevdi olunan ilişik «Nalbant Mektepleri ve Nalbantlık San'atı» hakkındaki Nizamnamenin mer'iyete konulması; İcra Vekilleri Heyetince 3/7/1939

tarihinde kabul olunmuştur. 3/7/1939

Madde 1 — Ziraat Vekâleti nalbant yetiştirmek maksadile lüzum göreceği yerlerde birer nalbant okulu açar ve göreceği lüzum üzerine bu okullardan bir veya bir kaçını kapar yahut yerlerini değiştirir.

Madde 2 — Nalbant okulları parasız yatılıdır. Talebe okul tarafından barındırılır ve geçindirilir. Okuma ve yazma levazımı da okul tarafından temin olunur. Talebeye iş elbisesi verilir. «Bu elbise okul içinde giyebilecek bir tarzda olur.» Kurslara çağırılanların yol, iaşe, ibate ve ikamet masrafları Vekâletçe tesviye edilir.

Madde 3 — Her nalbant okulunun kadrosunda sözlü dersleri vermek için iki mütehasşis veteriner öğretmen, a- melî dersleri öğretmek için bir baş nalbant, lüzumu kadar nalbant ustası, bir mutemet, bir ayniyat memuru, bir dahiliye memuru, bir kâtip bulunur.

İhtisas yapmak üzere lüzumu kadar veteriner öğretmenlerden birisi okulun müdürüdür. Her nalbant okulu kadrosuna lüzumu kadar hizmetçi konulur.

Madde 4 — Okul müdürü, okulun idari, malî ve fennî işlerini kanun, nizamname ve talimatnamelerine göre çevirir. Kendisine ayrılan dersleri programı mucibince verir. Ders programlarının aynile tatbikini temin eder. Bu işler

için doğrudan doğruya Ziraat Vekâletile muhabere eder.

Madde 5 — Öğretmen veteriner kendisine ayrıları dersleri programı mucibince talebeye öğretir ve hariçte başka işle meşgul olmaz.

Mutemet, okulun malî işlerini kanunları mucibince düzenler. Kâtip, okulun haberleşme işlerini ve ayniyat memuru da ayniyat ve demirbaş eşyanın tesbiti işlerini yapar ve bunlara ait defteri düzenler.

Madde 6 — Baş nalbant, okulun ameli derslerini verir. Nalbant ustaları baş nalbantların emrindedirler. Okulun diğer memurları da kendilerine ayrılan işleri kanun, nizamname ve talimatnameleri mucibince yaparlar.

Madde 7 — Okullarda okutma zamanı altı aydır. Okutma devrelerinin başlangıç ve münteba tarihleri okul müdürünün bildirmesi üzerine vekâletin tasvibile tesbit edilir.

Madde 8 — Okullarda okutma zamanının başlama günü ve kabul ve yazılma şartları okul müdürü tarafından vali ve kaymakamlıklara bildirilerek bu makamlarca mutat vasıtalarla ilân edileceği gibi ilânlar, bulunan yerlerde esnaf birlikleri merkezlerine de gönderilir.

Madde 9 — Okullara girebilmek için aşağıdaki şartları haiz olmak icabeder :

- 1 — Türk vatandaşı olmak;
 - 2 — Okur yazar bulunmak;
 - 3 — Yaşları on dokuzdan aşağı ve kırktan yukarı olmamak,
 - 4 — Hüsnühal sahibi olmak,
 - 5 — Şeref ve haysiyeti kıran suçlardan birile mahkûm olmamış bulunmak,
 - 6 — Sıhhati yerinde olmak, san'atın icrasına mâni olacak surette azasından biri noksan olmamak,
 - 7 — Bir nalbant yanında en az bir sene nalbant çıraklığı yapmış olmak,
- Okullara girmek isteyenler bu şartları haiz olduklarını gösteren vesikaları raptederek bizzat veya bilvasıta ya kendi

mıntakalarındaki okul müdürlüğüne veya bulundukları mahallin kaymakamlığına veya valiliğine bir arzuhalde müracaat ederler. Bu vesikalar noksan bulunduğu takdirde okul müdürlüğünce ikmalî lüzumu tefhim edilir.

Madde 10 — Okula girmek için müracaat edenlerin vesikaları aşağıdaki maddede yazılı kabul komisyonu tarafından incelenir. Vesikaları tam olanlar okulun kadrosu nispetinde müracaat tarihleri sırası ile kabul edilirler. Kabul edilenlerin listesi gazete ile ve mutad vasıtalarla ilân edilir ve kendilerine bildirilir.

Madde 11 — Nalbant okullarına müracaat edenlerin seçimi okul müdürünün başkanlığı altında okul öğretmeni ile baş nalbanttın teşekkül eden heyetçe yapılır.

Madde 12 — er okutma devresi sonunda yukarıki maddede yazılı komisyon heyeti ve okul öğretmenleri marifetile talebenin okudukları derslerden sözlü ve ameli imtihanları yapılır. İmtihan heyetine okulun bulunduğu vilâyetin veteriner müdürü de dahildir.

İmtihanlarda kazanmış sayılmak için talebenin hiç olmazsa orta derecede not alması lâzımdır.

Notlar: «Pek iyi», «İyi», «Orta», «Zayıf» itibar olunur. İmtihanda kazananlara nalbantlık san'atını icraya salâhiyet veren ve okul idaresi tarafından mühürlenmiş olan bir ehliyetname verilir. «Nümune I». Bu ehliyetname Ziraat Vekâleti tarafından tasdik ve tescil edilir. Ziraat Vekâletinin tasdikmdan geçirilmeyen nalbant okulları ehliyetnamelerinin hükmü yoktur.

Madde 13 — İmtihanda kazanamıyanlar bir sonraki devre okumalarına ve bu devrenin imtihanlarına iştirak edebilirler.

Madde 14 — Nalbant okullarında seçim işlerini, okul- imtihanlarının yapılışını ve okulların bütün işlerini ziraat Vekâleti kontrol ettiri.

Madde 15 — Ordudan terhis edilmiş nalbant gedikli erbaş okulu mezunlarının ordudan verilmiş ehliyetnameleri Ziraat Vekâleti tarafından tasdik ve tescil edilir.

Ordu nalbant erleri kurslarından geçenlerin memleket içinde san'at yapabilmeleri ve dükkân açabilmeleri memleket nalbantlarının, tâbi oldukları hükümlere tabidir.

Madde 16 — Ziraat Vekâleti orduda nerelerde nalbant okulu ve kursları bulunduğunu ve bu okullardan her sene mezun olup ehliyetname alanların isimlerini Millî Müdafaa Vekâletinden öğrenir ve tescil edilmek üzere ehliyetnameleri ister.

Madde 17 — Ziraat Vekâleti ile ordu nalbant okullarından ve kurslarından ehliyetnamesi olmadığı halde memlekette nalbantlık yapmakta olan nalbantlar kursa çağırılır.

Madde 18 — Kurslara çağırılacak memleket nalbantlarının listeleri yaş ve yerleri bakımından Ziraat Vekâleti tarafından tespit olunacak esaslar dahilinde mahallî veterinerler tarafından yapıp kurs müdürlerine gönderilir. Kurs müdürleri o sene kursa devam edecekleri ayırarak onların gönderilmesini mahallî veterinerlere bildirir. Mahallî veterinerlerce keyfiyetten kendilerine haber verilir.

Madde 19 — Kurslar nalbant okullarında ve bu okullar için kabul edilen okutma zamanında açılır. Kursların müddeti nalbant okullarındaki okutma zamanı kadardır.

Madde 20 — Ehliyet kazanmak için okullara gönderilecek nalbantlar okullarda Ziraat Vekâleti tarafından parasız barındırılır ve geçindirilir. Bütün ders tedris malzemesi i'ş elbisesi ile bulundukları yerlerden okula gidip gelme yol paraları ve ikamet masrafları okulların bütçelerindeki masraf tahsisatından verilir.

Madde 21 — Nalbant okullarında kurs yapmak için gönderilecek nalbantlara nalbant okullarının tedris müfredat programlarındaki bahisler okutulduktan başka okuma, yazma ve amelî erbaa (dört işlev) öğretilir ve zehirli gazlar hakkında malûmat verilir.

Ehliyetname verme imtihanları nalbant okullarınınkinin aynıdır.

İmtihanda asgarî orta derecede muvaffak olanlara nalbantlık ehliyetnamesi verilir. Muvaffak olamayanlar is-

.....804.....

terlerse bir sonraki devre tedrisatına devam ederler. Bir sonraki devreye de devam ederek bu devre imtihanında da kazanamayanlara ehliyetname verilmediği gibi dükkânları kapattırılır ve san'at yapmaktan menedilir.

Madde 22 — Türkiyede nalbantlık yapabilmek için:

A - Türk vatandaşı olmak,

B - Askerî veya sivil nalbant mekteblerinden ehliyetnamen olmak veya kurs görmüş bulunmak şarttır.

Nalbantlık ehliyetnamelerini Ziraat Vekâletine tasdik ve tescil ettirmiş bulunmak icab eder.

Ecnebi memleketlerde nalbantlık tahsil etmiş olanlar ehliyet imtihanına tâbidir.

Madde 23 — Nalbantlık yapabilmek için 22 nci maddede yazılı vasıf ve şartları haiz olduğunu iddia edip de vesikalarını göstermeyenler aşağıda yazılı şekilde imtihan vererek bilgisini ispat etmeğe ve ehliyetname almağa mecburdurlar:

A - İmtihanlar nalbant okullarının ehliyetname imtihanlarının yapıldığı yerlerde ve günlerde yapılır.

B - İmtihan yer ve günleri nalbant okulları müdürleri tarafından bir ay evvel ilân edilir.

C - Bilgilerini ispat için imtihana girmek isteyenler imtihan günlerinden evvel nalbant okulu müdürlüğüne veya okulun bulunduğu yerin en büyük mülkiye memuruna bir istida ile müracaat ederler.

... Ç - Bu gibilerin imtihanları nalbant okulları genel ehliyetname imtihanı günleri haricinde de yapılabilir. Şu kadar ki bu şekilde imtihan yapılabilmek için imtihana girmek isteyenlerin sayısı en az beş olmalıdır.

D - İmtihanlar nalbant okulları imtihanlarını yapan komisyon marifetile ve 12 nci madde hükümlerine göre yapılır.

Madde 24 — İmtihanda kazananlara nalbantlık san'atı ehliyetnamesi verilir.

Kazanamayanlar arzu ederlerse ve işbu nizamnamenin

9 uncu maddesinde yazılı vasıf ve şartları haiz iseler nalbant okuluna girerek nalbantlık derslerini takib ederler.

Madde 25 — albant okullarından ve kurNsılardan yetişmiş olanlar o bölgenin ihtiyacına kifayet edecek miktara baliğ olunca devlet müesseleri ehliyetnamesiz nalbant istihdam edemezler.

Madde 26 — Bir yerde daimî dükkân açmaksızın köylerde dolaşarak hayvan nallıyanlara gezgin nalbant denir.

Madde 27 — Gezgin nalbantlık yapmak isteyenler 22 nci maddedeki vasıf ve şartları haiz olacaktır. Bunlar kendilerine daimî bir ikametgâh göstermekle beraber san'atım icra edeceği köylerin isimlerini vilâyet veteriner müdürlüğüne bildirmeğe mecburdurlar.

Gezgin nalbantlar, talimatnamesinde yazılı malzemeyi bulundurmak ve beraberinde taşımakla mükelleftirler.

Madde 28 — Ordu nalbant gedikli erbaş okulundan ehliyetname almış olanlarla ordu nalbant neferi kursunu yapmış olanlar, icrayı san'at etsin etmesin, ve ehliyetnamesi mevcut olduğu veya bulunmadığı halde amelî surette yetişip nalbantlık yapmakta olan nalbantlar bir defaya mahsus olmak üzere bulundukları yerin veterineri tarafından tescil edilir. Bu tescil işi Ziraat Vekâletinden gönderilecek matbu evrak üzerine yapılır «Nümune 2». Gezgin nalbantları dahi bu kayda tâbidir.

Madde 29 — Nalbant okulları faaliyete geçip ehliyetli nalbantlar yetiştirinceye kadar san'at yapmakta olduğunu tescil ettiren ehliyetnamesiz nalbatların san'atlarma devamlarına müsaade edilir. Yalnız bunlar dükkânlarını talimatnamesindeki vasıf ve şartlara uygun bir hale sokmağa mecburdurlar.

Madde 30 — Ehliyetnamesiz nalbantlar Ziraat Vekâleti tarafından kısım kısım kursa sevk edilirler. İştirak ettikleri birinci kursda muvaffak olamayanlar müteakib kursa da sevk olunur. Bir sene içindeki iki kursa çağırıldığı halde mazeretsiz devam etmeyenler o bölgede san'atm icrasından men edilir.

Madde 31 — Nalbant okullarile kurslarından yetişecek nalbantlar ile ihtiyaç temin olunan mmtakalarda 22, 23 üncü maddelerdeki vasıfları haiz olmıyanların yeniden dükkân açmalarına ve nalbantlık san'atı yapmalarına müsaade edilmez.

Madde 32 — Tescil edilerek san'atını icra etmekte bulunan bütün nalbantların her sene eylül ayında yoklamaları ihtiyar heyetleri tarafından yapılır. Yoklamalar veteriner müdürlükleri tarafından ihtiyar heyetlerine dağıtılacak yoklama kâğıdları «Nümune 3» üzerine iki nüsha olarak yapılır. Altıları ihtiyar heyetleri tarafından imzalandıktan sonra veteriner müdürlüklerine verilir. Veteriner müdürleri bunların birer nüshasını Ziraat Vekâletine gönderir. Diğer nüshasını dosyasında saklar ve bu yoklama kâğıtları mucibince esas nalbant sicil kayıtlarını tadil ve tashih ederek lâzım gelen meşruhatı verir. Yoklamalar san'atını terkedenlerin, ölenlerin sicillerine yazılmak ve işaret edilmek suretile yapılır.

Madde 33 — Nalbant erbaşlarile gedikli nalbant erbaşları ve ordu erleri nalbant kurslarını takip edip ordudan terhis edilenlerin mufassal künye ve ikamet yerleri tescilleri yapılmak üzere her sene Ziraat Vekâletince Millî Müdafaa Vekâletinden istenir.

Madde 34 — Nalbant dükkânı açmak ve işletmek isteyenlerin bu nizamnamenin 22 nci maddesinde yazılı vasıf ve şartları haiz olmaları lâzımdır. Ancak nalbant okullarından ve kurslardan yetişmiş olanlar o bölgenin ihtiyacına kıfiyet edecek miktara balığ oluncıya kadar mahallin ihtiyacını tazyik etmemek üzere kanunun muvakkat maddesinin C fıkrasında konulan hükmün ruhu göz önünde tutulur.

Madde 35 — Yeniden nalbant dükkânı açmak veya işletmek isteyenler bulundukları yerin Belediye Reisliğine, belediye teşkilâtı olmıyan yerlerde ihtiyar heyetlerine bir istida ile müracaat eder. Bu istidaya nalbantlık ehliyetnamesinin iliştilmesi şarttır.

Madde 36 — İstida sahibinin dileği ve vesikaları belediye reisi, belediye teşkilâtı olmıyan yerlerde ihtiyar heyetleri tarafından tetkik edilerek kanun ve nizamnamelere uygun görüldüğü takdirde nalbant dükkânı açmak ruhsatnamesi «Nümune 4» verilir.

Madde 37 — Her ruhsatname verildikçe tescil edilmek üzere keyfiyet mahallî veterinere bildirilir.

Madde 38 — Her nalbant, dükkânında talimatnamesinde cins, nevi ve müfredatı yazılı malzemeyi bulundurmağa mecburdur.

Madde 39 — Yapılacak ve kullanılacak nal ve mihların teknik vasıf ve şartları bu nizamnameye eklenmiş olan cetvellerde tespit edilmiştir. Ziraat Vekâletince yapılacak talimatnamede cetvelde gösterilen teknik vasıf ve şartlar ayrıca izah edilecektir.

Ziraat Vekâletinin tayin ve ilân edeceği bölgelerde nalbantların yapacakları nal ve mihlar nizamnameye ekli cetvellerde gösterilen vasıf ve şartlara uygun olacak ve nal- battlar ancak bu vasıf ve şartlardaki nal ve mihları kullanacaklardır.

Madde 40 — Ziraat Vekâletinin tayin ve ilân edeceği bölgelerde bu nizamnameye ilişik A. B. C. cetvellerde tespit edilen vasıf ve teknik şart ve şekilleri haiz olmıyan nal ve mihları yapanlar ve bunları kullananlar 3277 numaralı kanunun 6 ncı maddesi hükümlerine göre cezalandırılırlar.

Madde 41 — Ehliyetnameli nalbantlar dükkânlarında lüzumu kadar nalbant işçisi kullanabilir ve bunları nalbant çırağı olarak yetiştirir. Bunlardan en az bir sene çalışıp da muvaffakiyet göstermiş olanlara birer vesika verir.

Bu vesikalar çırakların nalbant okullarına girmelerine yardım eder.

Madde 42 — Hayvan nallamaksızın yalnız nal ve mih yapan müesseselere nal ve mih imalâthanesi denir.

Madde 43 — Nal ve mih yapanlar yaptıkları yerleri bulundukları yerin veteriner idaresine, yoksa o yerin en büyük mülkiye memuruna haber vermeğe mecburdurlar.

.....808.....

Madde 44 — Nal ve mih imalâthanelerinde yalnız talimatnamesinde vasıfları ve teknik şart ve şekilleri yazılı, nal ve mihlar imal edilir.

Madde 45 — Ziraat Vekâletinin tayin ve ilân edeceği bölgelerde 43 üncü ve 44 üncü maddelerin hükümlerine aykırı hareket edenler 3277 numaralı kanunun 6 ncı maddesi hükmüne göre cezalandırılırlar.

Madde 46 — Nalbant dükkânlarının sıhhi ve idari şartları, nalbantların bulundurmak mecburiyetinde olacakları âletler ve nalbant okularile kursların tedris programları hakkında Ziraat Vekâleti bir talimatname hazırlıyacaktır.

Madde 47 — 3277 sayılı kanunun yedinci maddesine dayanılarak kaleme alınmış ve Devlet Şûrasınca görülmüş olan bu nizamname hükümleri Resmî Gazetede basıldığı günün ertesiinden itibaren yürümeğe başlar.

Madde 48 — Bu nizamname hükümlerini Adliye, Millî Müdafaa, Dahiliye ve Ziraat Vekilleri yürütür.

Filimlerin ve film senaryolarının kontroluna dair nizamname

Kararname No: 2/11551

Neşir tarihi: 31-7-1939

2444 ve 259 sayılı kanun hükümlerine tevfi kan hazırlanan ve Devlet Şûrasınca görölerek 13-7-1939 tarih ve 230/ 9526 sayılı tezkere ile tevdi olunan ilişik «Filimlerin ve film senaryolarını kontroiuna dair nizamname» İcra Vekilleri Heyetince 19 Temmuz 1939 tarihinde tetkik edilerek meri-yete konulması kabul olunmuştur.

19-7-1939

Başlangıç

Madde 1 — Sinema filimlerinin ve film senaryolarının kontrolü ve filimlerin halka gösterilmesine izin verilmesi bu nizamname hükümlerine tâbidir.

BÖLÜM : 1

Bilimlerin kontrolü

Madde 2 — Filimlerin kontrolü İstanbul Valiliğince ts- tanbulda daimî olarak seçilecek hususî bir salon veya muayyen bir sinemada aşağıda yazılı komisyonca yapılır. Kontrol esnasında komisyon azasından ve zabıta mensublarından başka kimse bulunmaz.

Madde 3 — Kontrol komisyonu, İstanbul Valisinin veya Vilâyet erkânından tevkil edeceği bir zatın reisliği altında Dahiliye Vekâleti namına Emniyet ve Matbuat Umum Müdürlüklerinden seçilecek iki ve Maarif Vekillüğinden seçilecek bir memurdan mürekkebdır. Komisyonunda tabîi aza sıfatile Emniyet Müdürü veya tevkil edeceği muavini veya şube müdürlerinden biri de bulunur.

Askerliği alâkadar eden filimlerin kontrolunda Genel Kurmay Başkanlığınca bir mümessil bulundurulacağı gibi İktisad, Ziraat ve Sıhhat ve İçtimâî Muavenet Vekâletlerini alâkadar eden filimlerin kontrolunda bu vekâletlerin de mümessilleri davet olunur.

Madde 4 — Kontrol komisyonu haftada dört gün olmak üzere komisyona tayin olunacak gün ve saatlerde vazife görür. Bir içtimada ikiden ziyade filim kontrol edilmez.

Madde 5 — Filimlerin kontrolünü istiyenier bir istida ile İstanbul Valiliğine müracaat ederler. Bu istidaya raptedilecek bir beyannamede filim adı, uzunluğu, «enliliği, hangi dilde olduğu, hangi müessese tarafından vücuda getirildiği hangi müellifin eseri olduğu ve eser operadan, operetten, piyesten veyahut bir romandan alınmış ise bunların orijinal isimleri ve müelliflerinin adları gösterilir. Filimin senaryosunun söz ve şarkılarının orijinal metni ve filime geçen her türlü yazılarile mektub, kitap ve gazete parçalarının metinlerle türkçeye çevrilmiş hülâsaları ve filim müessesesi tarafından bu filim için gönderilmiş olan afişler komisyon azası adedinin iki misli olmak üzere bu istidaya ekli olarak verilir. Bunlar kontrol zamanından bir

.....810.....

hafta evvel azaya tevzi olunur. Azadan her biri kendisine verilen suretlerden birer nüshasını derhal mensup olduğu Vekâlete gönderirler. Vekâletler icap ettiği takdirde kendilerini temsil eden âzaya lâzım gelen talimatı verirler.

Madde 6 — Yabancı memleketlerden getirilen filimle- rin kontrolü gümrük muamelesi yapılmadan evvel icra edilir. Flimler, kontrol yapılacak mahalle gümrüğün mührü altında ve bir memur vedaatile gönderilip kontrolden sonra da komisyonun mührü altında yine memur vedaatile gümrüğe iade edilir.

Madde 7 — Aşağıda yazılı gayelerden birine matuf olan filimlerin gösterilmesine müsaade edilmez:

- 1 - Her hangi bir devletin siyasi propagandasını yapan,.
- 2 - Her hangi bir ırk veya milleti tezyif eden,
- 3 - Dost devlet ve milletlerin hislerini rencide eden,
- 4 - Din propagandası yapan,
- 5 - Millî rejime aykırı olan siyasi, İktisadî ve İçtimaî ideoloji propagandası yapan,
- 6 - Umumî terbiyeye ve ahlâka ve millî duygularımıza mugayir bulunan,
- 7 - Askerlik şeref ve haysiyetini kıran, ve askerlik a-
leyhinde propaganda yapan,
- 8 - Memleket inzibat ve emniyeti bakımından zararlı olan,
- 9 - Cürüm işlemeğe tahrik eden,
- 10 -İçinde Türkiye aleyhinde propaganda vasıtası ola-
cak sahneler bulunan,

Madde 8 — Zaman geçmesile yıpranmış ve perde üzerinde gözleri yoracak derecede eskimiş olan filimlerin gösterilmesine müsaade edilmez.

Madde 9 — Türkçe sözlü oimıyan filimlerde behemehal türkçe izahat bulunması şarttır. Bu izahat sade, düzgün ve temiz bir dil ile ve güzel bir yazı ile yazılmış olacaktır.

Madde 10 — Kontrol neticesinde halka gösterilmesin-

de mahzur olmadığı anlaşılan filimler hakkında ittihaz o- lunacak karar, verilen beyanname münderecatına göre, tutulacak hususî bir deftere kayıd olunarak kararın altı komisyon azası tarafından imza edilir. Emniyet Müdürlüğünce bu karara istinaden film sahibine izin vesikası verilir.

Kontrol defteri Emniyet Müdürlüğünün bu işle alâkalı bürosu tarafından tutulur.

Madde 11 — İzin verilen filimlerin baş tarafına, beyannamelerinde yazılı vasıflarla birlikte, izin vesikası da geçirilir.

İzin vesikası verilmiş olan filimler başka kontrole tâbi tutulmaksızın Türkiye Cumhuriyeti hududu dahilinde her yerde gösterilebilir.

Madde 12 — Komisyonca muayene olunan filimlerin bazı parçalarının veya isminin değiştirildikten sonra gösterilmesinde mahzur olmadığına kanaat hasıl olursa o kısımlar sahibinin rızasile kestirilir veya değiştirilir.

Kestirilen parçalar bir kutuya konarak üzeri komisyonca mühürlenir ve kutu bu suretle gümrük ambarında muhafaza olunur.

Filimin müteaddid kopyaları varsa her birinin aynı parçaları kesildikten sonra göstermeğe izin verilir.

Filim memleket haricine çıkarılmak istenildiği zaman kesilen parçalar sahibine iade edilir.

Madde 13 — Kontrol komisyonunun kontrol ettiği filimler arasında terbiyevî veya hususî mahiyette film bulunduğu takdirde 1593 sayılı Umumî Hıfzısıhha kanununun 167 nci maddesinde göre altı yaşından yukarı çocukların gündüzün görebileceklerini de kararlarında göstermeleri lâzımdır.

Madde 14 — Öğretici ve teknik filimlerin kontrolünü ilk defa üçüncü maddede yazılı komisyon yapar. Bu fiim- ierde bir mahzur görülmediği ve halka gösterilmesine müsaade edildiği takdirde bu filimlerin tamamen öğretici ve

.....812.....

teknik olup olmadıklarının ayrıca takdiri ve karara bağlanması için 3122 sayılı kanunun ikinci maddesine göre teşkil edilmiş olan öğretici ve teknik filimler murakabe komisyonuna gönderilir.

Madde 15 — İstanbuldaki kontrol komisyonunun kararına alâkalılar tarafından Dahiliye Vekilliği nezdinde itiraz edilebileceği gibi kontrol komisyonu filmin bir kere de merkezce tetkikine karar verebilir. Bundan başka alâkalı vekâletler de ikinci defa tetkik talebinde bulunabilirler.

Alâkadarların bu babda Dahiliye Vekilliğine verecekleri istidaların müdellel ve mucip sebepleri muhtevi olması şarttır.

Bu gibi vaziyetlerde Dahiliye Vekilliğince Ankarada teşkil olunacak bir komisyon tarafından filim yeniden tetkik edilerek keyfiyet bir karara bağlanır. Bu komisyon Dahiliye Vekilinin vekâlet erkânından seçeceği bir zatın reisliği altında yine Vekil tarafından Emniyet ve Matbuat U- mum Müdürlüklerinden seçilecek iki ve Genel Kurmay Reisliği ile Maarif Vekilliğinden gönderilecek birer mümessilden teşekkül eder. İcabında filmin senaryosile alâkalı vekâletlerden de mümessil bulundurulur. Lüzum gördüğü zaman tetkik sırasında Dahiliye Vekili de hazır bulunabilir.

Madde 16 — Ankarada teşkil olunacak komisyonun tetkikatı için de Dahiliye Vekilliğince münasip bir mahal irae olunur. Komisyonun tetkikatı sırasında komisyon azasından ve zabıta mensuplarından başka kimse bulunmaz.

Madde 17 — Komisyonlar mürettep adedie toplanır. Kararların ekseriyetle verilmesi caizdir. Ancak İstanbul komisyonunda muhalif kalan aza mucip sebeplerini ve lüzum görürse keyfiyeti mensup olduğu Vekâlete bildireceği karar mazbatasının altına yazar. Vekâlet kendi mümessilinin mütaleasını varid gördüğü takdirde en çok bir hafta içinde filimin ikinci defa tetkikini ahiliye eVkilliğinden talep ve bunu İstanbul Valiliğine de tebliğ eder. Bu yolda muameleye tâbi tutulan filimlerin gösterilmesine müsaade

verilmesi alâkalı Vekâletin ikinci defa tetkik talebinde bulunmamış olmasına, yahut İstanbuldaki kontrol komisyonunca ekseriyetle verilmiş olan kararın Ankara komisyonunca muvafık görülmesine bağlıdır. Ankara komisyonunun kararı ekseriyetle de verilmiş olsa kafidir.

BÖLÜM: 2

Filim çekmek için izin verilmesi

Madde 18 — Her ne suretle olursa olsun Türkiye dahilinde sinema filmi çekmek istiyen yerli ve ecnebi müesse- selerin veya şahısların mahallin en büyük mülkiye âmirine bir istida ile müracaatta bulunmaları lâzımdır. Bu ist'dada:

- A - Filmin ne maksadla çekilmek istenildiği,
- B - Filimin nerede ve ne zaman çekilmek istenildiği,
- C - Filimin mevzuu nelerden ibaret olduğu,

Ç - Filimin çekilmesi kimlerin mes'uliyeti altındaki heyet veya şahıs tarafından sevk ve idare edileceği ve bu mes'ul şahısların hüviyet, meslek ve kanunî ikametgâh- kendisini kimlerin tanıdığı gösterilecek ve filimin senar- ları ve kendileri memlekette ikametgâh sahibi değilse yollarından altışar nüsha iliştirilecektir.

Madde 19 — Aktüalite olmıyan mevzular üzerinde filim çekmek için verilen istidalar valiler tarafından bu husustaki kâğıtların lef file Dahiliye Vekilliğine gönderilir. Vekillik bu evrakı yukarıdaki 15 inci maddeye göre teşkil edilecek komisyona tevdi eder. Komisyon yapacağı inceleme neticesinde bir mahzur görmediği takdirde senaryonun olduğu gibi veya tadil edilerek filime çekilmesine, mahzur görececek olursa mucib sebepleri gösterilerek müracaatin reddine karar verir. Ve tanzim edeceği mazbatayı Vekillik makamakamma sunar. Vekillikçe de netice ilgili vilâyete bildirilir.

Madde 20 — Komisyonca senaryoların filime çekilmesine müsaade olunmak için yedinci maddede gösterilen esaslar göz önünde bulundurulur.

.....814.....

Madde 21 — Aleltilâk askerî memnu mmtakalar civarında filim alınmasına müsaade edilmez.

Madde 22 — Komisyon kararları için sıra numarası takip etmek üzere bir defter tutulur ve kararlar aynen yazılarak her birinin altı komisyonu teşkil edenler tarafından imza edilir.

Madde 23 — Çekilmesine müsaade verilmesi kararlaştırılmış olan filimler için valiler tarafından bir izin vesikası verilir. Bu vesikaların itası muamelesi Vilâyet Emniyet Müdürlüğünün alâkalı bürosu tarafından yapılır.

Madde 24 — İzin vesikası aşağıda yazılı hususları ihtiva eder:

- 1 - Filimi alacak şahısların mufassal hüviyeti,
- 2 - İşin başlayacağı tarih,
- 3 - Filimin hangi mmtakada çekileceği,
- 4 - Kararın tarih ve numarası, filimi çekecek olanların tasdikli fotoğrafları, izin vesikasına yapıştırılacağı gibi filimin senaryosunun zabıtaca tasdikli bir sureti de vesikaya iliştilir.

Valiler tarafından verilecek bu izin vesikalarının resmî mühür ve imza ile tasdik edilmesi ve verildiği tarihin üzerine işaret olunması şarttır.

Madde 25 — Valiliklerce filim çekme için izin vesikası verildikten sonra keyfiyet derhal mahallin ilgili makamlarına bildirilir.

Madde 26 — Filim çekilme işi bitince izin vesikalarının izni veren makama götürülmesi ve altına filimin tamamlandığı tarihin işaret ve tasdik ettirilmesi lâzımdır.

Madde 27 — 19 uncu maddeye göre tetkik ve kabul olunan senaryolar filime çekildikten sonra filim halinde yine aynı komisyon tarafından kontrol edilerek icap eden tadiller yapılır.

Madde 28 — Kontrol komisyonunca gösterilmesine veya çekilmesine müsaade edilen filimlerin gösterilmesinde veya çekilmesinde sonradan her hangi bir mahzur düşünül-

düğü takdirde keyfiyet valiler veya alâkalı memurlar tarafından Dahiliye Vekilliğine bildirilir. Dahiliye Vekilliğince verilecek emir üzerine filimin gösterilmesi veya çekilmesi menedilebilir.

Madde 29 — Aktüalite filimler hakkında 18 inci madde mucibince yapılacak müracaatlar üzerine polisçe yapılan tahkikat neticesinde mahzur görülmeyecekler için valiliklerce :

1 - Türk vatandaşlara daimî.

2 - Ecnebilere muvakkat olarak muayen bir merasimin devamı müddetince veya bir temsil veyahut filime alınması lüzumlu görülen her hangi bir iş için müsaade verilir ve keyfiyet Dahiliye Vekilliğine bildirilir.

Madde 30 — Aktüalite filimler çekildikten sonra behemehal İstanbulda müteşekkil kontrol komisyonunun tetkikinden geçirilir.

Madde 31 — Daimî olarak aktüalite film çekmelerine müsaade verilmiş olan kimseler, her ay nihayetinde o ay içinde çekmiş oldukları filimleri gösterir bir cetvel tanzimde beyanname halinde ve iki nüsha olarak mahallin en büyük milkiye âmirine vermeleri mecburîdir. Bu cetvellerden birisi doğrudan doğruya Dahiliye Vekilliğine gönderilir. Diğer de mahallindeki dosyasında hıfzedilir.

Bu cetveller vaktinde verilmediği veyahut münderecatı hakikata uymadığı takdirde evvelce verilmiş olan müsaade geri alınır.

Madde '32 t— İzin vesikalarının, polis tarafından her talep vukuunda gösterilmesi mecburîdir.

Madde 33 — Her türlü filimler çekilirken operatörün yanında lüzum görülürse hükümetçe bir veya müteaddit memur buludurulabilir.

Madde 34 — Her türlü filimlerin banyo için memleket haricine çıkarılması hükümetin müsaadesine bağlıdır.

Madde 35 — Türkiyede yapılan filimlerden ancak ha-

.....816.....

riçte gösterilmesine müsaade edilenler memleket haricine çıkarılabilir.

Madde 36 — Sinema filimlerinin kontrolü hakkında 8/ - 6 - 1932 ve 28 - 12 - 1933 tarihli talimatnamelerin hükümleri kaldırılmıştır.

Madde 37 — 2444 ve 2559 sayılı kanunlara istinaden kaleme alınmış ve Devlet Şûrasmca görülmüş olan bu nizamname hükümleri, Resmî Gazetede neşredildiği günün ertesiinden itibaren yürümeğe başlar.

Madde 38 — Bu nizamname hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti yürülür.

Bu nizamnamede ismi geçen kanunlar:

1593	Umumî Hifzıssıhha kanunu	3	11	324	1489
	Matbuat Uumum Müdürlüğü teşk- iât ve vazifeleri hakkında kanun	3	15	547	2713
2559	Polis Vazife ve Salâhiyet Ka- nunu	3	15	1392	2751
3122	Öğretici ve teknik filimler hak- kında kanun	3	18	348	3537
12979	Sinema filimlerinin kontrolü hak- kında talimatname				2153
15489	12979 numaralı kararname ile mer'iyete konulmuş olan talimatnamenin 4 üncü maddesinin sonuna bir fıkra ilâvesine dair kararname			-	2600

Kararnameler

Kararname No: 2/11342

İngiliz tebaasından John Owen Ambier'in Eti Banka ait Mırgul bakır işletme inşaatında iki sene müddetle çalıştırılmasına izin verilmesi; Dahiliye Vekilliğinin 20/ 6/1939 tarih ve 41262/485 sayılı tezkeresile yapılan teklifi üzerine 2007 sayılı kanunim 2 inci maddesinin B. fıkrasına tevfikan İcra Vekilleri Heyetince 27/6/1939 tarihinde kabul olunmuştur.

27/6/1939

Mülkî teşkilât

Köylerde:

Kırşehir vilâyetinin Avanos kazasına bağlı Aşağı ve Yukarı Göynük köylerinin Göynük adı altında birleştirilerek bir muhtarlıklar idaresi 30 - 6 - 1939 tarihinde onanmıştır.

Akşehir kazasına bağlı Tuzlukçu nahiyesinin Aşağı ve Yukarı Tuzlukçu ve i Pazarkaya köylerinin Tuzlukçu adı altında birleştirilerek bir muhtarlıkla idaresi 12 - 7 - 1939 tarihinde onanmıştır.

Vekâletimiz tamimleri

Emniyet U. M. Ş: 5

No: 38463

ÖZÜ:

Parmak izi muamelesinin talimatı v6 tebligat hükümlerine uygun yapılması hak.

Bazı vilâyetlerimizin, parmak izi işlerinde nümunesi- ne uygun olmıyan kâğıtlar kullanmakta ve bu işlere mahsus matbu kâğıtlarda yazılı suallerden bir kısmının karşılıksız bırakılmakta olduğu carî muameleden anlaşılmıştır.

Parmak izi muamelesinin ne suretle yapılacağı, teknik teşkilâtı bulunan vilâyetlerimize talimatname ile, bu teşkilâtı henüz yapılmamış olan yerlere 5/12/1035 tarih ve 1026 sayılı genel tebliğde izah edilmiş ve lüzumlu evrak her yıl başı bastırılıp gönderilmekte bulundurulmuştur.

Bu itibarla, beynelmilel metodlara göre formüle edilen bu evraktan maada kâğıtların parmak izi işlerinde kullanılmamasının, bu matbu evrakın her iki taraflarmdki yazıların mukabil cevapların müsbet veya menfi behemehal noksansız, daktilo ile, bu mümkün olmadığı takdirde gayet okunaklı el yazısı ile yazılmasının, izlerin delta hatlarının vazıhan görülecek şekilde alınmasının ve tebligat ahkâmının tamamen tetkiki hususunun temin buyrulması ve bu işte dikkatsizlik ve ihmalleri görülenler hakkında takibat yapılarak Vekâlete bildirilmesini rica ederim.

Umumî müfettişliklere, valiliklere, vekâlet ve Emniyet Umum Müdürlüğü Teftiş Heyeti Reisliklerine yazılmıştır.

21/7/1939

D. V. M. I. U. M.

Köy. Ş. H. M.

Vilâyetine

Sayı: 438/11160

1 — Belediye ve hususî idarelerde olduğu gibi, suî istimalde mâni olmak üzere, 1 - 12 - 937 gün ve 10162 sayılı tamimde örneği gönderilen tahsilat makbuzlarının köylerde para ve mahsul tahsilatında kullanılması tebliğ edilmiş ise de, yalnız bunun kâfi bir tedbir olamayacağı; tah- silâtta kullanılan makbuz ciltlerinden bir kısmı irada geçirilerek diğerleri meydana çıkarılmamak suretile muhteviyatının ihtilâs edilebileceği dergâr bulunduğundan nakit mahiyetinde olan mahbuz cilt ve varakaları sayısının da mazbutiyeti gerekli görülmekte, yapılan teftişler de bu lüzumlu ve zarureti teyit etmektedir.

2 — Esasen 2459 sayılı kanunla kıymetli evrak meya- nın.a giren ve 22 - 8 - 938 gün ve 839 sayılı tamimle bildirildiği veçhile bedeli mukabilinde mallandıklarından almaak olan köy makbuzlarının ihtiyar heyetlerine tanzim, Vali veya Kaymakam tarafından Mâliyeye tevdi edilecek ihtiyaç mazbatası ile köy kanununun 37 inci maddesile bu işde vazifedar köy muhtarı tarafından bizzat alınması ve köye gelince köy heyeti huzurunda cilt ve varakaları sayılarak miktarının ve numaralarının bir zabıtlı tesbiti ve bu zabta göre de tasdikli makbuz defterine derhal geçirilmesi ve zabtın bir örneğinin ihtiyaç mazbatasına ek olarak kaymakamlığa gönderilmesi; köy bürolarınca ihtiyaç mazbatası üzerine Mâliyece verilmiş şerhe göre makbuzların cilt ve varakaları miktarının ve numaralarının defteri mahsusuna kaydı ile beraber köyden gelecek zabıt varakası ile zabıt varakalarının her köye tahsis olunmuş ayrı zarflardaki hususî bir dosyada saklanması icap eder. Makbuz mahiyetinde olan imece vesikaları için aynı muamele yapılır.

3 — Bir makbuz bitmedikçe diğer makbuzla tahsilât yapılması caiz olmadığı gibi, tahsilât makbuzlarının ve

malî yıla ait dip koçanlarının köy sandık veya kasasında saklanması, rakam ve yazıları üzerinde her hangi surette- hâk ve silinti yapılmaması; geçmiş yıllara ait makbuz dip koçanlarının senedat ve sair hesap, defter ve evrak- larile beraber muntazam bir surette kilitli ve emin yerler- d muhafazaya alınması ve muhtar değişmelerinde bunların sene ve numara sırasile muntazam müfredat cetvel lerile yeni muhtara mutlaka devredilmesi ve Maliye Vekâletinin bu baptaki 14 - Kâ. sani - 1932 gün ve 316/13660 sayılı tamimlerinin göz önünde tutulması lâzımdır. İmece vesikalarının dip örnekleri ve borduruları aynı şekilde saklanır ve devrolunur.

4 — Köylüden, makbuz verilmeden veya âdi makbuzla ne para, ne zahire ve ne de malzeme alınabilir. İmece yerine getirene de derhal vesikası verilir. Makbuzsuz yapılan tahsilatın köylü aleyhine vereceği neticelerin ve Maliye Vekâleti Muhasebat Umum Müdürlüğü 13 - 1 - 935 gün ve 08/4 sayılı tamiminde bahse mevzu matbu ve mühürlü olmiyan makbuzlar mukabilinde verilecek paralar akibeti hakkında izahatın köylüye muhtelif sebep ve vesilelerle anlatılması ve bu şekilde tahsilat yapılıp yapılmadığı etrafındaki murakabe ve teftişin teşyidi ile kanunsuz hareketi görülenler hakkında süratle takibat yapılması; tahsilat makbuzlarile imece vesikalarının saklanması ve talep vukuunda teftişe salahiyyetli memurlara gösterilmesi etrafında köylünün tenvir ve irşadı muvafık olur.

Keyfiyetin buna göre ilgili dairelerle köy idarelerine tebliği rica olunur.

5 — Umumî Müfettişliklere ve Vilâyetlere ve merkez dairelerine yazılmıştır.

D. V. M. İ. U. M.

II. i. M.

Ş. M.

Vilâyetine

Sayı: 213/11185

Beynelmilel kabul edilmiş işaret levhalarının en kısa

.....822.....

bir zamanda yollara talik edilmesi 18/19/938 gün ve 11085/ 1-1-2 sayılı Umum tebligatımızla bildirildiği halde bir çok Vilâyetlerde hiç yapılmadığı ve hatta bazı Vilâyetlerde basit bir tamire ihtiyacı olan köprülerin bile tamir edilmediği yapılan teftişlerde görülmüştür.

Pek az bir masrafla tamiri mümkün olan bu işlerin ehemmiyetle gözönünde tutularak biran evvel ikmalî tatnimen tebağ olunur.

Umumî müfettişliklere ve bütün vilâyetlere yazılmıştır.

M. İ. U. M.

Köy. H. Ş. M.

Vilâyetine

Sayı: 438/11250

Özü:

31/1/1938 gün ve 818 sayılı tamimle köylerde hesap işlerini yürütebilecekler bulundukça hariçten herhangi bir sebep ve bahane ile kâtip istihdamına imkân bırakılmaması 13/12/1937gün ve 10361 sayılı umumî tahrirat ile de köy kanunun 39 uncu maddesine uyarak öğretmenlerle eğitmenler ve imkân olan yerlerde imamlarla, kâtiplik u- murunun yürütülmesi bildirildiği halde köylerde yine ağır ücretlerle ve hariçten vaki talepler tercih olunmak suretile kâtip istihdam ettirildiği ve bu şekilde tayin edilen kâtiplerin beklenen hizmetleri yapmadıkları ve bilâkis köylüleri izar ettikleri; Vilâyetlerde de bu işler etrafında yapılmış umumî tebliğlerin köy idarelerine gönderilmediği vaki şikâyetlerden anlaşılmaktadır.

Köy İdarelerini kanuna aykırı surette sandıklardan para vererek defterlerde, dosyalarile arzuhalci dükkânlarında gezmekten kurtarmak ve mesuliyetten korumak maksadile zaman zaman yapılan bu gibi tebliğatin mahallin icap ve zaruretlerine göre tatbik edilemediği görülmektedir. Halbuki; ekser köylerde çoğalan okur yazar köylü

gençlerin amelî kurslarda bu vazife için yetiştirilmesi mümkün olduğu gibi bu idarelere ait köy memur ve husu- satını; kendi bünyelerinden yetişen elemanlarla tedvir suretile idare kabiliyetlerinin de arttırılması her zaman için kabildir.

Esasen gelirleri az olan köylerin en küçüklerine va- rıncıya kadar her birinde müstakil kâtip istihdam mecburî olmadığı gibi buralardan talip bulundukça hariçten kâtip tayini de caiz değildir. Hükümetin köy ihtiyar heyet lerinden istediği şey aldıklarını ve verdiklerini mevzuata uygun ve mazbut bir şekilde muntazaman defterlerine geçmeleri, her an hesap verebilecek halde tutmaları ve Devlet kanunlarile kendilerinden istenen vukuat ilmühaberleri, rapor ve cetvelleri de günü gününe ilgili dairelere teslim etmeleridir. Bu takdirde bu vazifenin muamelât ve hesabata aşına muhtar veya âzaların biri tarafından ifasında d mâniî kanunî yoktur. Ancak bu gibilerin köylünün her vakit yapabilecekleri müracaatları derhal karşılayacak surette çalışmaları; köy kanununun 33 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasına göre muhtarlık veya âzalık sıfatını muhafaza edebilmek üzere de bu iş için ayrıca ücret almamaları lâzımdır.

Köylü arasında talip bulunmayan yerlerde bildirildiği gibi bir kaç köyün iştirâkile şeraiti kanuniyeyi haiz ve ücretleri âzami haddi aşmıyacak surette diğer talipler arasından kâtip istihdamı ve tebligat veçhile kâtiplerin münhasıran köylerde vazife görerek her ne suret ve sebeple olursa olsun nahiye ve kazalarda Devlet dairelerinde çalıştırılmamaları; hilâfında hareketi görülenler hakkında kanun icaplarının derhal tatbiki ve köylerle ilgili tamimlerin günü gününe ve mümkün olan yerlerde vilâyet matbaalarında teksir suretile bu idarelere tebliği tamimen rica olunur.

**Nüfus Umum Müdürlüğünden alman 17/2/939
tarih ve 1947/494 sayılı yazı suretidir.**

MAHALLİ İ. U. MÜDÜRLÜĞÜNE

13/2/939 tarihli ve 323/1831 sayılı yazıları ile gönderilen beş parçadan ibaret evrak tetkik edilerek iade olundu.

Nüfus kanununun 37 inci maddesi hükmünün bir Nüfus memurunun mmtakasmdan diğer bir Nüfus memurunun mıntakasma naklihane edildiği hallere matuf ve maksur olduğu hakkmdaki Şûrayı Devlet kararı mezkûr maddedeki mecburiyet ile 40 mcı maddedeki müeyyidenin bir kazadan, diğer bir kazaya naklihane edilmesi takdirinde mevzuubahs olabileceğini göstermektedir .

Yoksa ayni kaza dahilinde naklihane vukubulduğu takdirde alâkadarların Nüfus kütükleri üzerinde yer değiştirme muamelesi yaptıramayacakları yolunda bir hüküm tesisi istihdaf edilmemiştir. Böyle bir hükmün Şûrayı Devlet kararile tesis edilmeyeceği de tabîdir. Aksi takdirde Eskişehir Vilâyetinin yazısında izah edildiği gibi ayni kazada bir köyden diğer bir köye naklihane eden bir kimsenin köyün nüfus kütüklerine kendini yazdırma- ması ve halbuki köy intihabına iştirâk edebilmek için nüfus kütüğünde mukayyet bulunmanın kanunen şart ittihaz edilmiş bulunması hasebiyle intihap hakkından mahrum kalmasını icabettirir ki bunun maksat ve esas haklarla telifine imkân olamayacağı aşikârdır. Esasen geçen sene tertip ve bütün vilâyetlere tevzi edilen yeni Nüfus Kluzunda münderiç talimatnamenin yer değiştirme faslında «Sahife: 85» bir nüfus memurunun dairei memuriyeti dahilinde de yer değiştirme muamelesi yapılabileceği tasrih edilmiş ve işin ne tarzda cereyan edeceği izah olunmuştur. Diğer taraftan kanunu medenimizin 20 inci maddesi mucibince bir kimsenin ikametgâhı yerleşmek niyetiyle oturduğu yerdir. Ve nüfus vak’alarında esas; tescilin daimî ikametgâhın bulunduğu yerde yapılmasıdır. Bu itibarla gerek ailelerin doğum, ölüm, evlenme vak’alarını

.....825.....

kolaylıkla kayıt ve takip edilmek, gerek intihap, askerlik muamelâtı gibi nüfus işleriyle alâkadar diğer muamelelerini yürütebilmek için naklihane ettikleri köylerin nüfus kütüklerine yazdırılmaları mufavık olup mevcut mevzuatımızın bu muamelenin yapılmasına mâni teşkil etmediğini arzeylerim.

M. İ. U. M.

Köy M. Ş. M. lüğü

Vilâyetine

Sayı: 363/10405

2/7/939

Köy kanununun 24 üncü ve Nüfus kanununun 37 inci maddelerinin telif ve tatbik şekli hakkında bazı Vilâyet- lerce tereddüt hasıl olduğu anlaşıldığından buna dair Nüfus Umum Müdürlüğünün 17/2/939 tarih ve 1947/494 sayılı mütaleanesi sureti ilişik olarak gönderildi.

Ona göre muamele ifası rica olunur.

Memurlar Sicil ve Muamelât U. M.

Ş. 2. M.

Özü:

*Tezkerelere vazedilen imzalar
hakkında.*

Vilâyetine

Sayı: 2959

1 — Badema bilumum makamatla muhaberatta daire âmirleri veya yerlerine imzaya salâhiyetli zevatın tahriratların altına konacak imzalarının üzerine makine ile adlarının da yazılması hususunun muamelâtın selâmeti bakımından usul ittihaz edilmesini tamimen rica ederim.

2 — Umumî Müfettişliklerle vilâyetlere ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

Memurlar Sicil ve Muamelât U. M.
Ş. 2. M.

*Sinan nahiyesi adının Tepehan
olarak değiştirildiği E.*
Vilâyetine

Sayı: 2982

- 1 — Pütürge kazasına bağlı Sinan nahiyesinin adı 20 - 6 - 939 tarihinden itibaren Tepehan olarak değiştirilmiştir. Tamamen tebliğ olunur.
- 2 — Umumî Müfettişliklere vilâyetlere ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

Memurlar Sicil ve Muamelât U. M.
Ş. 2. M.

Özü:
*Eceabat kazasına gönderilecek
resmî evrak üzerine Eceabat-
Çanakkale diye yazılması H.*
Vilâyetine

Sayı: 2983

1 — Çanakkale Vilâyetinin Eceabat kazası isminin Trabzon vilâyetinin Akçaabat kazası ismile müşahebeti dolayısıyla her iki kazaya .ait resmî ve hususî zarfların yanlışlıkla birbirine gittiğinin sabit olduğu ve muhabere ve müraselenin pek ziyade karışmakta bulunduğu ve Eceabat kazasına ait muhaberatı resmiye zarfları üzerine Eceabat Çanakkale yazıldığı takdirde yanlışlığın önüne geçilebileceği Çanakkale vilâyetinden bildirilmektedir.

Muhaberatın selâmeti ve binnetice muamelâtın sürati tedviri bakımlarından iş'arı vaki muvafık görüldüğünden Eceabat kazasına gönderilecek resmî evrak üzerine Eceabat Çanakkale diye yazılmasının usul itti hazını rica ederim.

L — Umumî Müfettişliklerle vilâyetlere ve vekâlet dairelerine yazılmıştır.

mütaleanamesi sureti ilişik olarak gönderildi.

Ş. 2. M.

Özü:

Vilâyet, kaza ve nahiyeler hakkında verilecek malûmata dair

Vilâyetine

Sayı: 2992

1 — Gerek yeni kurulacak kaza, nahiye ve köylerde gerekse bunların irtibatlarının değiştirilmesi, vilâyet, kaza ve nahiyelerin teşkilât bakımından durumları hakkında ilişik listede yazılı olan malûmatın vekâletteki kayıt ve defterlerle karşılaştırılmak üzere noksansız ve esası bir şekilde ve vilâyet, kaza ve nahiye vaziyetleri ayrı ayrı kısımlarda ve idare mecmuası eb'admda ayrı kitap halinde hazırlattırılıp tekide mahal bırakılmaksızın 15-8 1939 tarihinden evvel vekâlette bulundurulmasını ve üzerinde hassasiyetle durulacak olan bu mühim işte yakın alâkanızı ehemmiyetle rica ederim.

— Vilâyetlere yazılmıştır.

Vilâyet Cetveli

1 — Vilâyet hangi tarihte kurulmuştur.

2 — İlk kuruluş adı ne idi, sonradan adları değişmişse ne sebeple ve hangi tarihlerde değişmiştir ve ne adı verilmiştir? (Değişiklik kaç defa olmuşsa tarih sırasıyla yazılacaktır).

3 — İlk kuruluşta merkezi neresi idi, sonradan merkezi değişmişse ne sebeple, hangi tarihte ve nereye değiştirilmiştir? (Değişiklik kaç defa olmuşsa tarih sırasıyla yazılacaktır.)

4 — İlk kurulurken kaç sancak, kaza, nahiye ve köyü vardı, nahiyeler hangi kazaya ve kazalar hangi sancağa bağlı idi? (Bu sualin cevabı yazılırken sancak, kaza ve nahiyelerin adları ve bağlı oldukları yerler yazılacak ve nahiye, kaza ve sancak üzerine köylerin isimlerini gösterir cedvel de yapılarak eklenecektir.) Ayrıca bu bağlılıklar

.....828.....

hangi tarihlerde ve ne sebeplerle değiştirilmiş yani vilâyetin hududu ve teşkilâtı büyütülmüş veya küçütüldüğü her değişiklik için (değişikliğin tarihi, sebebi ve ayrılan yerlerin nerelere verildiği ve alman yerlerin nerelerden alındığı, sancak, kaza, nahiye ve köy adları gösterilmek suretiyle ve tarih sırasile) ayrı ayrı cedveller yapılarak bağlanacak.

5 — Vilâyetin halihazır idari teşkilâtını gösterir ve merkez kazası da dahil olmak üzere kaza üzerine tertip edilmiş umumî bir cedvel:

NAHİYELER

Köy adedi Vilâyeti Kazalar Tam taşkiâtı Teşkilâtsız

adları

KAZA CEDVELİTâ 1-nü sôa*s l rass Kaza Cetveli

Kaza Cetveli

1 — Kaza hangi tarihte kurulmuştur?

2 — İlk uruluştaki adı ne idi, sonradan adları değişmiş ise ne sebeplerle ve hangi tarihlerde değişmiştir ve ne adı verilmiştir? (Değişiklik kaç defa vukubulmuşsa tarih sırasile yazılacaktır.)

3 — Kazanın ilk uruiuş merkezi değiştirilmişse ne sebeple ve hangi tarihte ve nereye değiştirilmiştir? (Değişiklik kaç defa vuku bulmuşsa tarih sırasile yazılacaktır.)

4 — İlk kurulurken kaç nahiye ve köyü vardı, köyler hangi nahiyelere ve kaza hangi sancak ve vilâyete bağlı idi. (Bu sualin cevabı verilirken köylerin hangi nahiyeye bağlı olduğu yazılacak, nahiye, kaza, sancak ve vilâyet üzerine köylerin adlarını gösterir bir cedvel de yapılacak ve eklenecektir.) Bu bağlılıklar hangi tarihlerde ve ne sebeplerle değiştirilmiş yani kazanın hudut ve teşkilâtı büyütülmüş veya küçütülmüş ise her değişiklik için (değişkin tarihi, sebebi ve ayrılan yerlerin nerelere verildiği, alman yerlerin nerelerden alındığı, nahiye ve köy adları gösterilmek suretile ve tarih sırasile) ayrı ayrı cedveller yapılarak bağlanacaktır.

5 — Kazanın halihazır İdarî teşkilâtını gösterir ve merkez nahiyesi de dahil olmak üzere nahiye üzerine tertip edilmiş umumî bir cetvel:

NAHİYELER

Kazası Tam teşkilâtlı Teşkilâtsız Köy adedi

Nahiye Cetveli

1 — Nahiye hangi tarihte kurulmuştur?

2 — İlk kuruluştaki adı ne idi, sonradan adları değişmişse ne sebeple ve hangi tarihlerde değişmiş ve ne adı verilmiştir. (Değişiklik kaç defa vuku bulmuşsa tarih sırasıyla yazılacaktır.)

3 — Nahiye'nin ilk kuruluşunda merkezi neresi idi, sonradan merkezi değiştirilmişse ne sebeple ve hangi tarihte ve nereye değiştirilmiştir. (Değişiklik kaç defa vuku bulmuşsa tarih sırasıyla yazılacaktır.)

4 — İlk kurulurken kaç köyü vardı, hangi kaza, sancak ve vilâyete bağlı idi? (Bu sorunun cevabı verilirken nahiye'nin hangi kaza, sancak ve vilâyete bağlı olduğunu v köylerinin adlarını gösterir bir cetvel yapılarak eklenecektir.) Bu bağlılıklar hangi tarihlerde ve ne sebeplerle değiştirilmiş, yani nahiye'nin hududu büyütülmüş veya kü- çütülmüşse her değişiklik için (Değişikliğin tarihi, sebebi ve ayrılan yerlerin nerelere verildiği, alınan yerlerin nerelerden alındığı, köy .adları gösterilmek suretiyle ve tarih sırasıyla) ayrı ayrı cetveller yapılarak bağlanacaktır

5 — Bu cetvele ayrıca halihazırda nahiye'ye bağlı bulunan köylerin bir listesi bağlanacak ve huzarlarında her köyün erke ve kadın nüfusu, köy kanununun tatbik edilip edilmediği, muhtarlık merkezi, muhtarlığa bağlı olan köy, mahalle ve meraların adları, muhtarlık merkezinin nahiye ve kazaya olan mesafeleri kilometre hesabıyla ve köyün yer ve adı üzerinde şimdiye kadar malûm olabilen değişiklikler sebep ve tarihleriyle birlikte gösterilecektir.

.....880.....

6 — Vilâyet ve kaza merkez nahiyelerine bağı köyler için de aynı şekilde hareket olunacaktır.

Memurlar Sicil ve Muamelât U. M.

Ş. 2. M.

Özü:

Devlet dairelerinin serbest dövizle yapacakları, girişecekleri mubayaat ve teahhüdât H.

Sayı: 3115

1 — Devlet dairelerde sermayesinde devletin iştiraki bulunan müesseselerin serbest dövizle mubayaatta bulunabilmeleri veya serbest dövizli taahhüdata girişebilmelerinin İcra Vekilleri Heyetinden karar almağa mütevakkıf bulunduğu hakkında yüksek Başvekâletten alman 3/7/ 939 tarih ve yazı işleri müdürlüğü 6/3572 No. lu tamimin bir sureti ilişik olarak gönderilmiştir.

Ona göre muamele ifasını rica ederim.

2 — Umumî Müfettişliklerle vilâyetlere vekâlet dairelerine yazılmıştır.

Memurlar Sicil ve Muamelât U. M.

Ş. 2. M.

**Başvekâlet Yüksek makamının 3/7/939 gün
ve 6/3572 sayılı yazısı suretidir.**

Devlet dairelerde sermayesinde devletin iştiraki bulunan müesseselerin serbest dövizle mubayaatta bulunabilmeleri veya serbst dövizli taahhüdata girişebilmeleri evveleminde İcra Vekilleri Heyetinden karar alınmasına mütevakkıf olduğu halde ou karar alınmadan bazı taahhütlere girişildiği ve sonradan bunların devlet namına yapılmış bir taahhüt olmak dolayısıle İcra Vekilleri Heyetince kabulüne zaruret hasıl olduğu Maliye Vekilliğinden alınan 30/6/939 tarihli ve 54252 - 2/8788 sayılı tezkerede bildiriliyor. İcra Vekilleri kararı alınmadan serbest dövizli taahhütlere girişilmesinin ve bu usule riayet etmi- yenlerin mes'ul tutulacaklarının alâkadâr dairelere, vilâyetlere ve belediyelere tebliğini tamimen rica ederim.

Diğer Vekâletlerin tamimleri

M. V. M. E. M.
Levazım Müdürlüğü

Özü:

*Taksitle satılan gayri menkul-
lerin ahara devri hakkında.*

Valiliğine

Sayı: 32603/46 — 7845

Hazine tarafından taksitle satılan ve hazine adına ipotekli bulunan gayri menkullerin müşterilerinin bunları üçüncü şahsa aynı şartlar dairesinde satmaları (devretmeler) halinde devralanların tecil kanunlarından istifade edip etmiyecekleri ve devir ve temlikin ne suretle yapıl- lacağı hakkında tereddüt edildiği mülhakattan alman yazılardan anlaşılmıştır.

Bu hususta yapılan tetkikatta:

Medenî kanunun 803 üncü maddesinde: ipotekli takyit edilmiş olan bir gayrimenkulün ahara temlikî hilâfına mukavele olmadıkça borçlunun vecibesinde ve teminatında tahavvül husule getirmez.

Lâkin yeni malik borcu kabul ettiği takdirde eğer alacaklı hakkını evvelki borçluya karşı muhafaza ettiğini senesi içinde tahriren beyan etmemiş ise evvelki borçlu borcundan kurtulur. Diye yazılır.

Şu madde metninde de anlaşılabacağı üzere: Hazine tarafından taksitle satılan ve hazine lehine ipotek tesis edilen bir gayri menkulün hilâfına mukavele mevcut olmadıkça müşteri hâzineyi haberdar etmeksizin dahi ahara satabilir.

Ancak: Bu satış dolayısıyla müşterinin vecibesinde ve teminatında tahavvül husule gelmez. aYni müşteri miadında taksitleri hâzineye ödemekle mükelleftir. Ve borç

tamamen ödeninceye kadar ipotek bakidir. Yani malik borcu kabul ettiği takdirde: Yani müşteri ve bundan devren satın alan kimse kanunun tarifâtı dairesinde bir nakli deyin senedi tanzim ederek hâzineye tevdi ettikleri surette; hazine muhayyerdir. Dilerse nakli deyne muvafakat etmediğini senesi içinde birinci müşteriye bildirerek eskisi gibi onu borçlu olarak takip eder. Dilerse sükût veya borcun nakline muvafakat ettiğini bildirir ki; bu sükût veya muv.afakatla birinci borçlu borçtan kurtulur ve ikinci müşteri onun yerine kaim olur. İpoteğin borç ödeninceye kadar yine baki kalacağı varestei izahtır.

Hazine tarafından birinci müşterinin takibinde bir faide melhuz olmadığı gibi bu yolda hareket gayri menkulün tedavül görmemesini intaç edeceğinden satılan ve hazine namına ipotek tesis edilen gayri menkul usulen müşterisi tarafından ahara satılarak hâzineye nakli deyin senedi verildiği takdirde hâzinenin ya buna sükût veya muvafakatim bildirerek birinci borçluyu borçtan kurtarması lâzım gelir.

Burada şu noktanın tebartüz ettirilmesi faideli görülmüştür. Satılan; ve henüz müşterisi namına ferağ ve hazine adına ipotek tesis edilmeyen gayri menkullerin ahara devri mevzuubahs olamaz. Çünkü: Medenî kanunumuza göre bir gayri menkulün sahibinin o gayri menkul üzerinde temlikî tasarrufta bulunabilmesi tapu sicilinde namına kayıtlı olması ile mukayyettir.

Henüz birinci müşteri namına tescil yapılmadığına göre mülkiyet ona intikal etmemiş demektir.

Binaenaleyh hâzineye bu zeminde bir noter senedi verilse dahi hiç bir hüküm ifade etmez ve hâzinenin gayri menkulü namına ipotekli olarak müşterisi namına tescil ettirmesi devir ve ciro senedini kat'iyen nazarı itibara al-maması icabeder.

Devir alanların tescil kanunlarından istifade edip et- miyeceği noktasına gelince: 1773, 2222, 3031 ve 3524 numaralı .kanunlardaki (hâzineden satın alanların, iştirak

.....833.....

edenlerin, hâzinenin sattığı gibi) ibareler vakıayı tayin ve tesbit eden kelimeler olup ihtirazen konulmuş kayıtlar değildir.

Bu itibarla, devir alanların bütün tecil kanunlarından istifade eylemesi iktiza eyler.

Verilen izahat dairesinde muamele ifasının tamamen tebliği rica olunur.

Çalışma raporları

Nüfus İş. U. M.
Ş. I. M.

Özü:

939 senesi Haziran ayına ait iş
raporu H.

Yüksek Vekâlete

939 senesi Haziran ayı içinde Umum Müdürlüğümüze (2578) evrak verilmiş, bunlardan (148) zi birinci, (478) zi ikinci, (1167) si üçüncü ve (785) i dördüncü şubelerimize verilmiştir.

A — Birinci Şube muamelât ve İstatistik:

Tesellüm ettiği (148) evraktan muhtacı muhabere görülen (34) adedini şevketmiş ve ihşai malûmata müteallik bulunanlarının muamelesini ikmâl eylemiştir.

B — İkinci Şube: Nüfus işleri:

Bu ay aldığı (478) geçen aydan devreylediği (57), diğer şubelerden verilen (39) ki cem'an (574) evraktan (534) nün muamelesini yapmış ve (71) adedini müstağni muamele bulunması itibarile dosyalarında saklamıştır. Temmuz ayma (40) evrak devrolunmuştur.

Bu ay içinde İstanbuldaki 322 yılma ait tahrir müsvedde defterlerinin tebyiz masrafı olmak üzere (1100) liralık tediye emri mezkûr vilâyete gönderilmiş ve tebyiz işine başlandırılmıştır.

C — Üçüncü Şube: Tabiiyet işleri.

Tabiiyet şubemiz bu ay aldığı (1167) ve geçen aydan devreylediği (315) ki cem'an (1472) evraktan (1060) nı şevketmiş (339) nu karara arz ile (73) adedini Temmuz ayma devreylemiştir.

Haziran ayında (1435) yabancı vatandaşlığa alınmış (16) kişinin de tabiiyet durumları tetkik olunarak haklarında icap eden kararları verilmiştir,

D — Dördüncü Şube: Kültürel işleri:

Yeniden verilen (785), diğer şubelerden aldığı (39); geçen aydan devrettiği (315) ki cem'an (1139) evraktan (922) sini şevketmiş ve müstağni muamele olan (75) adedini de dosyalarında saklıyarak (242) evrakı Temmuz ayma devreylemiştir.

Haziran ayı içinde (8) evde (28) ve Tunceli mıntaka- sından da daha (1000) nüfusun Yüksek Vekiller Heyeti kararile muhtelif vilâyetlere nakilleri yapılmıştır.

Arz olunur.

22/7/1939

Tekaüt ve yetim aylıkları

**Dahiliye Vekâletince 1/7/939 dan 1/8/939 za kadar
işi biten emekli ve öksüzler maaşı tahsis listesi:**

Memuriyeti ve ismi	Nev'i ı&hsis
Adalar B. tahakkuk Ş. tahakkuk memur ve kâtibi Mehmet Muhittin Sirek	Tekaüt
Levazım M. Tesellüm memurluğundan emekli Kemalettin Özdemir	Ytim
Artova nüfus memuru ölü Nuri Seviğ Selim Ağaoğlu	”
Üsküdar B. Ş. muhasebecisi Rıfkı Türksoy	”
Edremit nüfus kâtipliğinden mütekait ölü Mehmet Ali Onat	”
Akpınar nahiyesi eski nüfus memuru Nuri Alâiye eski kaymakamı Ahmet Ziya Şenozan	Tekaüt
Eskişehir eski muhacirin hesap memuru Abdullah Hikmet Dırama	”
Hesap İ. M. Emlâk Ş. kâtibi Hüseyin Söğüt	”
Hukuk işleri müdürü Abdullah Muhlis Kural	”
Bakırköy tahsil Ş. tahsildarı Mustafa Nihat Akbal	”
Balıkesir evrak memurluğundan mütekait ölü Muharrem Kent	Yetim
Söğüt hususî Muhasebe tahsildarı Mehmet Fahrettin Tanaltay	Tekaüt
İçel Hususî Muhasebe merkez muamelât memuru Salim Akay	”
Gümüşhane eski daimî encümen başkâtibi Hamdi Kıvılcım	”
Kırşehir Hususî Muhasebe tahsildarı Hüseyin Güven	”
Ankara belediye yazı işleri mümeyyizi Halim	

Memuriyeti ve ismi**Nevi tahsis**

Yakup oğlu
Of kazası hususî muhasebe memuru ölü Ali
Veli oğlu
Beyoğlu D. tahsildarı emekli Hüseyin Mahmut
Bursa vilâyeti daimî encümen mukayyitliğin-
den mütekait ölü Kâmil Işık
Niğde hususî muhasebe müfredat kâtipliğinden
vekâlet emrine Halit Soylu
Siirt valisi ölü Mithat Kemal Algüloğlu
Taksim tahsil şubesi icra memuru Ahmet Ziver
Esengün
Cingife nahiyesi- müdürü Hakkı Gürler
Çarşı mezat M. mutemedi Haşan Hilmi Zilcioğlu

Yetim
”
”
”
Tekaüt
Yetim
Tekaüt
Tekaüt
”

Makaleler

Memur Rejimleri Almanyada(*)

ALMAN MEMURİN KANUNUNUN ESASLARI ' '

Prusyada ehliyet sisteminin kuruluşu on sekizinci asırdan başlar. Filhakika Prusyanın 1794 kodu «bir memuriyetin kâfi derecede evsafi haiz olmıyan ve ehliyetini isbat etmeyen bir kimseye tevdi olunamıyacağını» kabul etmişti.

On dokuzuncu asırda Stein'm ıslahatı idarenin teessüsüne yardım etmişti. Alman - Fransız harbinin doğurduğu yeni Reich Prusya mevzuatını muhafaza etti. İki sene sonra da «Milli idare kanunu» meriyet mevkiine .girdi. 1873 kanunu bilâhara birçok tadilâta uğramış ve muaddel şekli 1907 de neşrolunmuştu. Bundan sonra yeniden bazı tadiller yapılmış ise de esası baki kaldı.

1873 Kanunu yalnız federal memurlardan bahsediyordu. Muhtelif federe Devletlerin ayrı ayrı Memurin kanunları vardı. Binaenaleyh bütün Almanıyaya şamil tek. mütecanis bir Memurin kanunu mevcut değildi.

1919 Wimar kanunu esasisi 128, 129, 130 ve 131 inci maddelerinde memur meselesine temas etti. Fakat bütün memurlar için müşterek ahkâm vazolunmuş değildi.

Bütün Alman memurlarına şamil müşterek ve mütecanis bir personel mevzuatı vazeden nasyonal sosyalist rejimi olmuştur.

7/Nisan/1933 kanunu Almanyada «İdarenin İslahı kanunu» olarak yad edilmektedir. Bu kanuna mülhak bir ook dekreler de mevzuatı genişletmiş oluyordu. [*]

[*] Baş tarafı mecmuanın 133 üncü sayısmdadır.

30/Haziran/1933 kanunu bütün memurlar için yeni maaş hükümleri vazederek tevhit hareketinde ileri bir adım daha attı. Nihayet 30/İkincikânun/1934 de federe Devletlerin hukuku Reich'a intikal etti. Bilâhara 30/İkincikânun/1935 de yeni Belediye kanunu çıktı,

Bu tarihten sonra İtevhit hareketinin son adımı, bütün Almanyaya şamil tek ve toplu bir Memurin kanunu kabul olacaktı.

Umumî Memurin kanunu meselesi birçok defalar niev- zuubahs olmuştu. 1923 de Memurin federasyonu bir .kanun lâyıkası hazırlamış ve bu lâyiha Reichstag'da müzakere mevzuu olmuştu. Fakat Hitler rejiminin teessüsü üzerine idare için yeni esaslar ve prensipler vaz'ı icabediyordu. İşte bu sebeplerdir ki yeni kanun üzerinde tam iki sene uğraşıldı. Führer'in mümessili Hess'in iştirak ettiği bu komisyonda birçok memurlar çalışmakta idi.

Bu yeni memurin kanunu 26/İkincikânun/1937 de neşredildi. Bu kanun yalnız Nasyonal sosyalist ideolojisi değil, aynı zamanda ikiyüz senelik Alman idaresinin tecrübeleri üzerine istinat etmekte ve Alman idaresinin vahdetini ve nazî prensiplerinin tatbikini tahtı temine almaktadır. Bu kanunu idare hukuku müntesipleri içinde tetkike 'değer bir mahiyet arz etmektedir.

Alman memurin kanunu, Almanların tâbiri ile Be- amtengesetz çok şumullü ve iyi işlenmiş bir kanundur. Yüz seksen dört maddeyi ihtiva eden bu kanuna munzam olarak çıkan idarenin İnzibatî cezalar kanunu ve maaş kanunu ile Alman İdare kodu tamamlanmış de- mektir

Naysonal sosyalist müfessirleri bu kanunu her ne ka-

dar nazî rejiminin bir neticesi olarak gösteriyorlarsa da hakikatte bu eser Prusya ve Almanya tarihinin iki yüz senelik tecrübelerinin mahsulünden başka bir şey değildir.

Yeni kanun yeni bir sistem olmaktan ziyade eskilerin modernize edilmiş şeklidir. Usul ve eşkâl hususunda iyi düşünülmüş kaidelere tesadüf edilecektir. Hiç şüphesiz Nasyonal sosyalist rejimi memur mevzuatına kendi hususî ve siyasî damgasını vurmuştur. Memuru nasyonal sosyalist devlete tamamen bağlayarak ana hatları itibrile Alman idaresi iki asırlık tecrübesinden pek azını kaybetmiştir. Yeni kanununun tetkike değer muhtelif .safhaları vardır.

I - 1873. kanununun şümul sahası yalnız muayyen bir memur kitlesine inhisar ettiği halde yeni kanun bütün Alman memurlarını nazarı itibara almıştır. Bu, muhtelif Devletlerin, eBlediyelerin ve umumî müesseselerin memurlarına tatbik edilen hukukî kaidelerin nihayet bulması demektir. Bu kanuna nazaran Almanyada şimdi yalnız Reich memuru vardır. Amme hizmetindeki bu dağınlıklığın ve muhtelif sistemlerin tevhide hareketinin tarihî mânasını kanunu izah ederken aDhiliye Nazırı Dr. Frick nutkunda şöyle izah ediyordu:

«Alman hukuk ve Alman idaresinin sistemleştirilmesi ve tevhidinde doğru büyük bir adım atılmış ve Reich müttehit ve mütecanis Devlet İdealine doğru müstakil inkişafı için sağlam bir temel atılmıştır.»

II — Yeni kanun Nasyonal sosyalist partisinin siyasî damgasını da taşımaktadır. Bu tarihten sonra Alman memuru yalnız Devletin ve halkın hizmetkârı değil aynı zamanda Nasyonal sosyalist fikrinin ve Devletle bir vahdet teşkil eden Nasyonal sosyalist partisinin hizmetkârı olmuştur.

Alman memuru, bundan sonra «Führer» ve «Reich» a sadakatle mükelleftir. Memur «Führer» e sadakat ve itaat yemini ile bağlıdır. Ve bu tabiiyet ölüme kadar devam eder. Yani tekaütlükte bu kayda riayet mecburiyeti vardır. Devletle Parti arasındaki sıkı teşriki mesaiyi kolaylaştıracak ve kuvvetlendirecek tedbirler alınmıştır. Memur vazifeye

.....841.....

taininden evvel Partiye kabul edilebilir. Partinin menafime hizmet etmediği takdirde memur olarak çalışması mümkün değildir. Devlet ve Parti arasındaki mesai iştirakini tarsin etmek için «Führer» in mümessiline birçok cihetlerde salâhiyet verilmiştir. Almanyada Parti ve Devlet gayeleri itibarile birleşmiş fakat teşkilât bakımından ayrı usullere tâbi kılınmıştır. Bu itibarla Devlet disiplini Parti disiplini ve Devlet esrarı ve Parti esrarı mevcuttur. Fakat Devletin fevkinde eşhasın aynı zamanda Parti kudretini cem eden Führer bulunmaktadır. Memur statüsüne ait birçok mühim mukarrerat ittihazı salâhiyeti bizzat «Führer» e aittir. Tayin (Madde 24) elbise ve kıyafet şeklinin tayini (Madde 20, 37) Tekaütlük (Madde 66, 71, 75) İnzibatî cezaların affı salâhiyetleri hep Führer'e verilmiştir.

III — Kanunda «vazifenin tam bir suretle ifası» ve «kayıtsız ve şartsız itaat» hususlarına azamî itina olunmuştur. Bu bakımdan Nazi telâkkisi Büyük Harpten evvelki memur telâkkisi ile uygun görülmektedir. Kanun memurdan «Memleket sevgisi, fedakârlık, bütün enerjisinin Devlete hasr ve tahsisi, âmirlerine itaat ve arkadaşlarına muhabbet» istiyor. Aynı zamanda bir memur, vazife içinde ve dışındaki hareketleri ile umumî bir hürmeti ve mesleğindeki liktidarma itimadı eelbetmeğe mecburdur. Ailesinden her hangi bir ferdin namus ve haysiyetini kıracak bir harekette bulunması onu da lekeler. Ketum olması ve âmirlerinin müsaadesi olmadan her hangi bir hediye kabul etmemesi lâzımdır.

IV — Memur olabilmek için başlıca şu şerait aranmaktadır: (a Alman kanından olmak, evli ise karısının da Alman kanını taşıması şarttır, (B Alman vatandaşı olmak, (c kanun ve talimatnamelerin emrettiği tahsil şartını haiz olmak, (B Nasyonal sosyalist Devletin bütün menfaatlara kayıtsız ve şartsız hizmet edeceğine dair teminat vermek.

Bu şeraiti haiz olan namzedin hakikî memur olabil-

mesi için şu etablardan geçmesi lâzımdır: a) Yirmi beş yaşını ikmâl etmesi, (kadın memurların otuz beş yaşını ikmâl etmesi) b) muayyen bir namzetlik ve staj devresini geçirmiş olması, c) muayyen bir imtihandan geçmiş olması, d) Kariyerden bir vazifeye tayin edilmiş olması.

V — Memuriyetin nihayet bulması meselesi oldukça şayanı dikkattir. Bu hususta Memurin kanunu ile aynı günde neşrolunan İnzibatî cezalar kanunu aynı ruhu taşımaktadır. Bu ikinci kanunu şekil bakımından yeniden neşrolunmuştur. Fakat esas mahiyeti itibarile eskisinden pek farklı değildir. Aynı prensiplere istinat etmekte ve uzun tecrübelerin mahsulü bulunmaktadır. Yalnız ilk defa olarak bütün İnzıtabî mevzuatı tevhit etmiştir.

Bütün Almanya dahilinde idari mahkemelerle hema- henk olarak İnzibatî mahkemier tesis olunmuş millî, idari mahkemeye müvazi olarak da Millî İnzibatî mahkeme kurulmuştur. Memurin kanununun 50 inci ve İnzibatî cezalar kanunun II inci maddesi bir memur için lâzım olan garanti isteklerine cevap vermektedir. 50 inci madde diyor ki: (Ölümden başka vazifeyi hitama eridiren şu haller vardır: 1 - İhraç, 2 - Azil, 3 - Tekaütlük, 4 - Vekâlet emrine alınma.

I — İhraç, Hudut haricine tard, vatandaşlığın ziyamı, daimî ikametgâhın Almanyam haricine nakli veya bir sene veya daha fazla hapsi müstelzim bir cürümden mahkûmiyeti ihtiva eder. Azil, memurin vazife ve mükellefiyetlerinden nükû(lünün neticesidir. Alman kanından olmıyan kadınla evlenmek veya kadın memurlar için gayri kâfi varidatı bulunan bir erkekle evlenmesi halinde aynı hüküm caridir. Tekaütlük, iktidarsızlık, maluliyet ve yaş sebebile olur.

Vekâlet emrine alınma, ancak İnzibatî mahkemelerin yapacakları bir muhakeme neticesinde vaki olabilir. Altmış iki yaşında bulunan bir memur kendi talebile tekaüt olmak hakkını kazanmış sayılır. Altmış yaş mecburî tehaüt yaşıdır. Tekaüt maaşı hizmet müddetine ve maaş mikdarma nisbet edilmiştir.

VI — Yeni kanun Nazırlar hususunda da bazı ahkâm vazetmektedir. Nazırlar, Führer'e karşı yemin ile mükelleftirler. Führer her zaman için Nazırları azledebilir. Memurlar için tatbik edilen azil hükümleri Nazırlara tatbik edilmez. Ve vazifeleri esnasında başka bir faaliyette bulunmazlar ve başka mevkiler işgal edemezler. Bilâ inkıta beş sene Nazırlık yapacak olurlarsa kaydı hayat şartile bir tekaüdiye alırlar.

VII — Yeni kanunda Personel meselesi hususunda bazı yeni hükümlere tesadüf ediyoruz. Kanunun 164 üncü maddesi memurların meslekî hazırlıkları bakımından Hükümete kararnameler ısdarı salâhiyetini vermektedir. 30/ Haziran/1937 dekresi memuriyete girmek isteyenler için lâzım olan şeraiti tesbit etmiştir. Bu kararname adlı hizmetler hariç bütün memuriyetler için kabili tatbiktir.

Bundan sonra Almanyada bütün memurlar iki imtihandan geçmeğe mecburdurlar. 1 - Akademik tahsili müteakip geçtikleri imtihan, 2 - En az üç sene sonra yapılan imtihan; Dahiliye Vekâletinde yeniden tesis olunan bir daire yetiştirme programlarını tanzim ve ikinci imtihan kontrol etmekle tavzif edilmiştir.

VIII — Kadın memurlar hakkında kanun ric'î bir mahiyet arz etmektedir. Evli bir kadının aile varidatı ile geçinebilecek daimî bir gelire malik olduğu tesbit edildiği zaman vazifesine nihayet verilir. Daimî memuriyet hakkının istihsali erkeklere nazaran sekiz yıl ileriye atılmıştır. (Erkekler için yirmi yedi, kadınlar için otuz beş).

IX — Maaş meslesi ve tasnif hususunda kanun yeni hükümleri ihtiva etmektedir. Devlet ve mahallî idare memurlarının bir idare altında toplanmak meselesindeki güçlükler dolayısıyla yeni bir maaş kanunu neşri henüz mümkün olamamıştı. 1927 kanununu tadil eden kanun bu müşkülâtı mümkün mertebe tahfife saik olmuştur. Fakat sabit ve mütehavvil maaş sistemleri hususundaki prensip aynı kalmıştır.

Kanunda Nazi prensiplerinin büyük tesiri olduğu aşikârdır. Fakat aynı zamanda birçok meselelerde kuvvetli bir bürokrasinin nüfuzu derhal göze çarpmaktadır. Hitler bu kanunda idarenin Nasyonal Sosyalist Devletin temel taşıni teşkil ettiğini kabul etmiştir. Bununla Parti ve Ordunun yanı başında bürokrasi de üçüncü Reich'm zamin ve hadimi olarak ortaya çıkmış demektir. Hitler üçüncü Reichbn inşasında idarenin teknik ihtisasını ve idarecilerin mesaisini zarurî görmüştür.

Fakat artık eski Alman bürokrasinin siyasî bitarafılık fikri tamamen kaybolmuş bulunuyor. Yukarıda işaret edilen iki kanun Nasyonal sosaylist kanun vezıların idareyi Führer'in elinde disiplinli ve müessir bir âlet yapmak hususundaki niyetlerini vazıh bir surette göstermektedir.

Yeni Alman memurin kanununun ibretle tetkik edilecek en mühim vasfı mütehasıs bir idarenin ancak demokratik bir Devlette mevcut olabileceği hakkındaki iddiayı çürütmesi ve bir Diktatörlükte böyle mütehasıs bir bürokrasinin inkişafını temin etmesi keyfiyetidir.

YENİ ALMAN MEMURİN KANUNU (*)

Fasıl I

Madde I memuriyet münasebeti

1 — Alman memuru âmme hukukunda (Führer) e ve (Reich) e hizmet ve sadakat rabıtası ile bağlıdır.

2 — Alman memuru nasyonal sosyalist Alman işçileri partisinin meydana getirdiği devletin iradesini icra eder.

(*) İngilizce metninden tetrübe edilmiştir.

3 — Devlet memurdan kat'î bir itaat ve tam bir vazife ister. Buna mukabil memurun vaziyetini hayatı müddetince garanti eder.

Madde 3

1 — Reich'e taallûk eden hizmet ya doğrudan doğruya veya vasıtalı olur.

2 — Amme idaresinin bünyesi memura doğrudan doğruya hizmet verenin kim olduğunu tayin eder.

3 — Memur yalnız Reich'e himet ederse doğrudan doğruya millî bir memurdur. (Reichsbeamter) eğer diğer bir iş verene tâbi ise o zaman bilvasıta millî bir memur olur. Patronun değişmesi halinde evvelki vasıtasız hizmet mü-nasebeti hitama erer.

4 — Memurun fevkindeki en yüksek hizmet otoritesi doğrudan doğruya kendisine iş verenin en yüksek otoritesidir.

5 — Memurin kanunu mucibince kendisine tâbi olan memurların şahsî işlerini alâkadar eden kararlardan mes'ul olan kimse hizmet âmiridir. (Dienstvorgesezeter).

Bir memura İdarî vazifeleri ile alâkadar emir ve talimat verebilen kimse âmirdir. Amme idaresinin bünyesi hizmet âmiri ile âmirin kim olduğunu tayin eder.

Fasıl II

Memurların vazifeleri:

' I U M U M Î H Ü K Ü M L E R

Madde 3

I — Memuriyete tayin Devlet şefi tarafından gösterilen itimadın tezahürüdür. Memur bu itimada vazifesinin kendisine tahmil ettiği yüksek mesuliyetleri daima müdrik olmak suretile lâıyk olur. Führer ve Reich memurdan hakikî memleket sevgisi, fedakârlık, bütün enerjisini Dev-

lete hasr, âmirlerine itaat, mesai arkadaşlarına muhabbet ister.

Memur bütün vatandaşlara 'karşı} sadık vazifeşahas- lığın bir misalini vermeğe mecburdur. Hususî himaye ile kendisini garanti eden Fülrrere ölünceye kadar sadık kalmğa mecburdur.

2 — Memur daima nasyonal sosyalist devlet için bilâ kayduşart hizmet etmeğe mecburdur. Ve bütün hattı hareketinde nasyonal sosyalist Alman işçileri partisinin, halk ile gayrı kabil inhiil vahdeti içinde, Alman devlet mefhumunun hâmile olduğunu göstermelidir. Reich'in veya nasyonal sosyalist işçiler partisinin vaziyetini tehlikeye koyabilecek efali, resmî vazifeleri esnasında kendisine bildirilmemiş olsa dahi, âmirine haber vermeğe mecburdur.

3 — Memur, resmî vazifelerinin şuurla yapılmasından mesuldür. Resmî vazifeleri içinde ve dışındaki hareketlerinde mesleğinin verdiği hürmet ve itimada lâıyk olduğunu isbat etmekle mükelleftir. Ailesinden her hangi bir ferdin şerefi muhil bir hareketine müsaade edemez

2. SADAKAT YEMİNİ

Madde 4

1 — Memur Führer ve Riech ile olan hususî birliğini ilk hizmete geçtiği zaman verdiği aşağıdaki sadakat yemimle teyit eder:

Yemin ederim :Alman Riech ve Volk'nın Führer'i Adolf Hitler'e muti ve sadık kalacağım. Kanunlara hürmet ve resmî vazifelerimi şuurlar yapacağım. Allah yardımcım oasun.

2 — Bir kanun, her hangi bir dinî teşkilâtın âzasma diğer bir yemin şeklini ifaya müsaade ediyorsa bu gibi dinî teşkilâtın memuru böyle bir formülü kullanabilir.

3 — Eğer memur dinî şekilde yemin etmekten ihtiraz ederse son kelimeleri söylemeksizin yemin edebilir.

3 — RESMÎ VAZİFELERİN İFASINDA TAHDİDAT

Madde 5

1 — Memur, âmirinin müsaadesi olmaksızın kendisinin veya ceza davalarında şهادeti kabul olunmıyan ailevî münasebeti bulunan kimselerin menfaatlerinin bulunduğu her hangi resmî vazifeleri deruhte edemez.

2 — Memur, kendisine veya ceza davalarında şها- detten imtina edebileceği akrabasına karşı olan resmî vazifeleri kabulde muaftır.

3 — Memuru hususî memuriyetlerden meneden kanunî hükümler muteberdir.

Madde 6

1 — Memur, resmî vazifelerinin icrası kendisine en yüksek âmir veya onun tevkil edeceği makam tarafından menedilen bütün resmî faaliyetlerden içtinap etmelidir.

2 — Adli bir memur ancak 71 inci maddeye tevfikân kendisine karşı açılacak tahkikata ait resmî vazifelerinin icrasından, ve tekaütlüğü her ihtimal dahilinde beklenebilecek olan veya tayini 32 inci maddenin 2, 3 üncü fıkraları mucibince feshedilmesi lâzım olan veya edilecek olan haller için menedilebilir.

4. İTAAT VAZİFESİ

1 — Memur resmî faaliyetinin kanuna uygun olmasından mesuldür.

2 — Âmirinin veya salâhiyetli makamın verdiği resmî emirleri kanuna muhalif olmadığı müddetçe tatbika mecburdur. Mesuliyet, bu takdirde emri veren makama aittir. Memur icrası ceza kanunularına muhalif olan emirleri tatbik etmeyebilir.

3 — Memur, resmî vazifeleri hususunda ancak âmirlerinden veya hususî ahkâm ile salâhiyetli makamlardan emir alabilir. Kanuna ve bu âmirlere karşı mükellefiyeti diğer itaat mükellefiyetlerine tekaddüm eder.

.....848.....

4 — Führer ve millî şansölye, nasyonal sosyalist Alman işçileri partisinin bir âzası olan memurun ne zaman ve hangi hallerde bir parti mahkemesi huzuruna çekilebileceğini tayin eder.

5.MEMURİYET ESRARI

Madde 8

1 — Memur - memuriyet alâkasının hitamından dahi - resmî vazifesinin icabı edindiği esrarı herhesten saklamak mecburiyetindedir. Hiç bir şahsî münasebet kendisinin bu vazifeden kurtaramaz.

2 — Bu gibi vesaiki, bilâ mezuniyet mahkemede veya diğer bir yerde ibraz edemez. Veya bunlara ait izahatta bulunamaz.

3 — Müsaadeyi âmiri veya eski âmiri (vazifeden çekildikten sonra) verir.

4 — Memur - memuriyet vazifesi bitmiş olsa dahi - âmirinin veya eski âmirinin talebi üzerine resmî evrakı, plânları, fotoğrafları ve resmî vazifesine ait diğer mevadî ve muhtıraları, asılları ve suretlerde tevdi mecburdur. Varisleri de aynı mecburiyet altındadırlar.

Madde 9

1 — Bir şahadet için ibraz müsaadesi ancak Reich'in âri menfaatini ihlâl veya âmme vazifelerinin ifasını ciddî surette tehlikeye ika ettiği takdirde reddolunabilir. Bir rapor müsaadesi ancak hizmetin menfaatini ihlâl ettiği zaman verilmeyebilir.

2 — Memur bir muhakemede taraf veya müdafî olarak bulunuyorsa ve şahadeti hakkını ihkaka hizmet edecek ise, bu şahadet Reich'in âli menfaatini veya âmme vazifelerinin ifasının ciddî surette ihlâlini mucip olsa dahi müsaadenin reddi ancak hizmetin gayri kabili nakz bir surette itibarı mevzuubahs olduğu zaman mümkün olabilir. Eğer müsaade edilmezse âmir hizmetin müsaade ettiği himayeyi memura garanti etmeğe mecburdur.

6.MUNZAM FAALİYETLER VE HEDİYELERİN KABULÜ

Madde 10

1 — Memur en yüksek âmirin emri üzerine bir bedel mukabilinde olmasa dahi âmme hizmeti dahilinde, evvelki veya mesleki yetişmesine hâlel vermemek şartile manzum bir vazife görmeğe mecburdur. En yüksek makam bu emirleri daha aşağı makamlara vermek için diğer bir makama salâhiyet verebilir.

2 — Birinci fıkraya tevfikân kabule mecbur olmadığı zaman memur fiilî müsaade almak mecburiyetindedir.

3 — Müsaadeyi en yüksek makam verir; fakat bu salâhiyeti diğer makamlara da devredebilir. Bu salâhiyeti zamanla tahdit edebileceği gibi her zaman ref etmek hakkında da maliktir.

Madde 11

1 — Memurun edebi, ilmi, artistik faaliyeti devlet üniversitelerindeki profesör ve muallimlerin ve ilmi müesseselerdeki memurların tedris ve etütlerde alâkadar müsavere için müsaadeye lüzum yoktur.

2 — Nasyonal sosyalist işçileri partisinde, teşkilâtında veya ona bağlı teşekküllerde maaşsız bir vazife kabul etmek için müsaadeye ihtiyaç yoktur.

Madde 12

Bir memur kendisini âmirinin tavsiyesine ve emrine vakfettiği bir belediyede bir müdürler encümeninde bir idare meclisinde veya bir kulübün veya cemiyetin veya her hangi teşebbüsün organındaki bir faaliyeti dolayısıyla kanunî bir mesuliyet karşısında kaldığı zaman kendisine iş veren otoriteden mevcut zarar ve ziyan için bir tazmin talebinde bulunabilir. Eğer zarar ve ziyan taammüden veya bariz bir dikkatsizlik neticesi vukua gelmiş ise iş veren otorite ancak memurun bir âmirin emrile hareket etmesi halinde mesul olabilir.

.....850.....

Madde 13

Hakkında başkaca hususî bir hüküm mevcut değilse, memuriyet alâkasının hitamı ile, memurun aslî vazifesine merbut olarak veyahut âmirinin emri veya tavsiyesi icabı kabul ettiği munzam vazife ve meşguliyetlerin hepsi nihayet bulur.

Madde 14

Memurun munzam faaliyetine ait teferruat bir kararname ile tanzim olunur. Memurun munzam bir vazife için ne zaman ve ne mikdarda ücret alacağı da aynı sureti tesbit edilir.

Madde 15

Memur - memuriyetin hitamında dahi vazifesile alâkadar hediye ve saireyi ancak en büyük âmirinin veya en büyük eski âmirinin rızası ile kabul edebilir. Rızanın verilmesi hususunda başka bir makam da tevkil olunabilir.

7. İŞ SAATLERİ, TATİLLER, VE ÜNİFORMALAR

Madde 16

- I — Reichîm hükümeti memurların iş saatlerini tanzime salâhiyettardır.
- II — Memur hizmet şeraiti icabediyorsa normal iş saatler haricinde dahi çalışmağa mecburdur.

Madde 17

1 — Memur vazifeden ayrılmak isterse izin almak mecburiyetindedir. Hastalıktan mütevellit çalışma iktidarsızlığı esnasında ancak ikametgâhını terk isteği halinde izne ihtiyaç vardır.

2 — İzinsiz olarak vazifesinde bulunmadığı takdirde gelmediği zamanlara ait maaşını alamaz. Âmiri maaş tev- kifatım tayin ve memura tebliğ eder. Bir hafta içinde memur inzibatî mahkemenin kararını talep edebilir.

2 — Senelik mezuniyet müddeti Reich Hükümeti tarafından tanzim edilir.

4 — Vazifede bulunmamak keyfiyeti birinci paragraf, ikinci fıkra ve üçüncü paragraftan neş'et etmediği takdirde, maaşın tam veya kısmı tevkifi emredilebilir.

Madde 18

Hizmet şeraiti icap ettiriyorsa, memurun vazife dışında dahi ikametgâhını terketmemesi istenebilir.

Madde 19

1 — Memur ikametgâhını normal hizmet vecaibinin aksamıyacağı bir şekilde intihap etmeğe mecburdur.

Madde 20

2 — Hizmet şeraiti icap ve ilzam ediyorsa, âmir, memura ikametgâhını daireden muayyen bir mesafe dahilinde tutmasını veya resmî bir ikametgâh tesbitini isteyebilir.

Führer ve millî Şansölye Üniforma ve resmî kıyafete ait talimatı başka bir makama tevdi etmedikçe, tanzim eder.

| FASIL III VAZİFENİN İADEMİ İFASI

1 — Maaş zammından mahrumiyet.

Madde 21

1 — Memur, kendisinden beklenen hizmeti ifa etmezse, maaş kanununun tasnif mertebelerindeki her hizmet derecesindeki maaş zammını iki seneye kadar almaktan mahrum edilebilir.

2 — Kararı en büyük âmir verir. Fakat bu salâhiyeti diğer makamlarda verebilir. En büyük âminin kararı katidir.

2 — VAZİFENİN TERKİ

Madde 22

1 — Memur kendisine mevdu vecaibi bilerek ihlâl ederse vazifenin ademi ifası veya terki cürmü maznundur.

.....852.....

Aynı surette mütekaît bir memur devlete muhalif harekette bulunur veya sekizinci madde (resmî esrarın ifşası) veya onbeşinci madde (hediye ve menfaat kabulü) ahkâmını ihlâl ederse vazifesini terketmiş addedilir.

2 — Vazifenin terki cezasının teferruatı millî hizmet ve disiplini kanunu tarafından tanzim edilir.

3— KANUNÎ MESULİYET

Madde 23

1 — Bir memur memuriyet vazifesini ihlâl ederse iş veren âmirine karşı tazmine mecburdur. Zarara birden fazla memur sebep olmuş ise mesuliyet müşterektir.

2 — Bir memurun kendisine mevdu amme salâhiyeti istimâl ederek memuriyet vazifesini suiistimâl ettiği zaman hizmet âmiri zararı başkasına tazmin ettirmiş ise memur ancak kendisine karşı kasit veya büyük dikkatsizlik yapılmış olduğu takdirde bu zararı hizmet âmirine öder.

3 — Eğer memur hizmet âmirine öder ve üçüncü bir şahsa tazmin talebi mevcut olursa o zaman talep memura devredilir.

4 — İkinci ve üçüncü paragraflar aynı surette bu kanunun mânası içinde memur olmıyan bir şahsın kendisine verilen salâhiyeti istimâl esnasında memuriyet vazifesini ihlâlî haline de tatbik edilir.

Fasıl IV

TAYİN VE AZİL 1 — TAYİN

Madde 24

Başka bir kanunî hüküm mevcut olmadıkça veya bu salâhiyeti başka bir makama devretmedikçe memurları Führer ve millî Şansölye tayin eder.

Madde 25

1 — Ancak Alman kanından olan veya Alman kanın-

dan olan birisi ile evli bulunan kimse memur olabilir. İkinci sınıf ihtilâftan birisi ile evli olursa, istisnaya müsaade edilebilir.

2— Bir memur ancak Alman kanından olan bir kimse ile evlenebilir.

Eğer nişanlısı ikinci sınıf ihtilâftan bir kimse ise evlenmeye müsaade edilebilir.

3 — Birinci paragraf ikinci fıkraya ve ikinci paragraf ikinci fıkraya tevfikân yapılacak istisnada en büyük âmir Dahiliye Nazırı ve Führer'in mümessili ile müştereken salahiyetlidir. Aynı makamlar birinci paragraf birinci fıkraya ve ikinci paragraf birinci fıkraya ferdi vaziyetlerde istisna yapabilirler.

Madde 26

1 — Buna ilâveten memur olabilmek için âtideki şerait lâzımdır:

I — Vatandaş olmak, yahut vatandaş olabilmek için lâzım olan yaş haddini doldurmamış dolayısıyla henüz vatandaş olamamak.

II — Vazifesi için nizamât ile aâzım olan tahsili haiz olmak veya böyle bir nizamât mevcut değil ise vazifesi için iktiza eden alelâde tahsil ve terbiyeyi veyahut hususî kabiliyetleri müktesep olmak.

III — Nasyonal sosyalist devlet için bilâkayduşart çalışacağına dair teminat vermek.

(2) Birinci fıkra, birinci şarta istisna için Dahiliye Nazırı ile müştereken Führer'in mümessili veya tayin edeceği kimsenin rizası lâzımdır.

Madde 27

1 — Memuriyet rabatası tayin sertifikasının verilmesi ile teyit edilir. Bu sertifikayı almayan kimse bu kanundaki mânaya göre memur addedilmez.

2 — Başka bir kanunî hüküm mevcut değil ise, memuriyet rabatası devlete hayatını vakfeden ve daimî vazifelerde istihdam edilen memurlar için tasdik edilir.

Madde 28

1 — Hayat kaydile memur, içinde «hayat kaydile» şerhi bulunan sertifikayı hamil olan kimsedir.

2 — .Bu sertifika aşağıdaki şartları haiz olan kimseye verilir.

I — 27 yaşını ikmâl etmiş olmak (kadınlar için 35 yaş),

II — Muayyen mülâzimet ve staj devresini geçirmiş olmak ve muayyen veya mutat imtihanları vermiş olmak veya kendisine verilen vazifeyi beş sene ifa etmiş olmak,

III — Tasnife tâbi derecelerden birine tayin edilmiş olmak veya tayin edilmesi mukarrer bulunmak. Bu derecelerden birine tayin tahriri olmalıdır.

Madde 29

I — Kanunî ahkâm muayyen bir müddet için yapılacak memur tayinleri hakkındaki şeraiti tanzim eder. Bu ahkâm mevcut olmadığı takdirde 28 inci maddenin ikinci, paragrafının birinci ve üçüncü şartlarına müracaat edilir.

2 — Muayyen bir müddet için tayin edilen memurun sertifikasında müddet tasrih edilmelidir.

3 — Muayyen bir müddet için tayin edilen kimsenin bu memuriyet müddeti hitam bulursa en az aynı müddet için ve evvelki şeraitten daha az müsait verait ile olmaksızın aynı vazifeye tayin edilirse vazifesine devam etmesi mecburîdir.

Madde 30

1 — Hayat kaydile veya müddet kaydile olmıyan memur azle tâbi memurdur.

2 — Kanunen memnu olmadığı takdirde tasnife tâbi derecelerde vazife gören ve yirmi yedi yaşında altı seneyi aşmayan bir mülâzimet devresi geçiren azle tâbi bir memur hayat kaydile memur olur.

Madde 31

Führer ve millî Şansölye memurların tayininde Füh-

rerln mümessili veya onun tayin edeceği ajanların haiz olacakları salâhiyeti tesbit eder.

2 TAYİNİN BUTLANI

Madde 32

1— Tayin edilen kimse tayin muamelesi yapıldığı sırada 26 ncı maddenin 1 inci paragrafının, birinci şartına göre tayin edilemeyecek vaziyette ise, kanunen veya cezaî bir hüküm neticesi bir âmme hizmetini ifa edemeyecek halde ise tayin muamelesi batıldır.

2 — Tayin bundan başka şu hallerde batıldır.

I — Kuvvet, hile, rüşvet ile yapılmış olursa.

II — Tayin edilen kimsenin bir cürüm işlediği malûm değil ise veyahut böyle bir fiil onu memuriyete tayinine gayri lâıyk bir şekilde gösteriyorsa ve bu sebeple cezaya çarpılmış veya çarpılacak ise, yahut.

III — Tayin edilen kimse, tayin muamelesi yapıldığı sırada, nasyonal sosyalist işçileri partisinden tardedilmiş ise.

3 — Bundan başka tayin muamelesi şu hallerde batıl addedilebilir.

I — Salâhiyetsiz bir makam tarafından yapılmış ise.

II — Tayin muamelesinden sonra kanunen tayin edilmesi imkânsız olan bir kimse için bu imkânsızlığın tayin esnasında mevcut olduğu mülâhazasile, yahut,

III — Tayin edilen kimsenin, «meslekî memurların rslahı kanununun» 2, 2 a ve 4 üncü maddelerine tevfikân azledilmiş olduğu malûm değilse veya meslekî inzibatî mahkeme yolile hizmetten çıkarılmış veya tekaütlük hakkından mahrumiyet cezasına çarptırılmış ise.

Madde 33

1 — 32 inci maddenin 1 inci fıkrasındaki vaziyette âmir, tayin muamelesinin bütlanı için mevcut anasırdan malûmatı olduktan sonra, tayin edilen kimseyi her türlü resmî faaliyetten derhal menetmek mecburiyetindedir.

.....856.....

2— 32 inci maddenin 2 ve 3 üncü paragraflarındaki vaziyette, bütlan keyfiyeti bütlan sebeplerine en büyük âmirin vukufundan itibaren altı ay içinde tebliğ edilmesi lâzımdır. Bütlan için yapılacak bir tebliğden evvel, memura ihbarda bulunur. Tetkik ve karar memuru en yüksek idare âmiri bulunduğu Nazır tarafından yapılır. Bu karar memura tebliğ olunur. Karar nihâidir.

Madde 34

Eğer bir tayin batıl olur veya bütlanı tebliğ edilirse tayin edilen kimsenin resmî tasarrufları menedilinceye, (madde 33, paragraf 1) veya iptal kararı tebliğ edilinceye kadar (madde 33 paragraf 2) bir memurdan sadır olmuş gibi sahihtir. Verilen maaş geri alınabilir.

3. NAKİL

Madde 35

1 — Başkaca bir kanunî hüküm mevcut değilse, memur kendisine doğrudan doğruya iş veren âmir tarafından kendi talebi ile veya hizmetin icabatından olarak nakil edilebilir. Rızası olmaksızın diğer bir vazifeye nakil ancak yeni memuriyetin bulunduğu memuriyet derecesinde veya daha yukarı olması şartile mümkündür.

Tekaütlük ve maaşın gayri kabili ref ve tezayüdü burada esas maaşın anasırı olarak hesap edilir. İdarenin tebdili halinde, memura ihbar yapılır.

2 — Alâkadar Nazır hayat kaydile çalışan doğrudan doğruya nasyonal memurları I inci paragrafın ikinci, ve üçüncü fıkralarındaki şerait dairesinde diğer bir hizmet âmirinin kazasına nakledebilir. Bu takdirde eski ve yeni âmirlerin muvafakati şarttır.

3 — Reichsteiter, Gauleiter, Kressleiter veya Ortsgrup- penliter memurları veya SA. S S. veya N S K K nm orta veya yüksek liderleri ancak Führer'in mümessilinin muvafakati ile nakledilebilirler.

FASIL: V**MEMURLARIN HUKUKÎ VAZİYETLERİNİN EMNİYETİ
I. İHTİMAM VE HİMAYE****Madde 36**

Devlet, resmî vazifelerinde ve memur olarak haiz olduğu vaziyette memura karşı himaye ve ihtimamı garanti eder.

2 Memuriyet unvanı**Madde 37**

1 — Führer ve millî Şansölye başka surette kanunî ahkâm mevcut olmadıkça memurların memuriyet Unvanları tayin veya bu hakkı başka bir kimseye tevdi eder.

2 — Memur vazife esnasında memuriyetinin Unvanını istimal eder. Aynı suretle gayri faal bir statüye nakledildiği zaman vazife haricinde «Zur Dienstverwendung» Zur kelimelerini de ilâve ederek bu Unvanı istimâl edebilir. Memuriyet Unvanından başka memur devlet tarafından verilen Unvanları ve akademik dereceleri kullanabilir. Başka bir vazifeye nakledildikten sonra memur artık evvelki memuriyet Unvanını istimâl edemez. Mütেকait memurlar tekaüde şevke dil dikleri zamandaki memuriyet Unvanlarını ! Ausser Dienst A. D» kelimelerini de ilâve etmek şartile kullanabilirler. Vekâlet emrinde bulunan memurlarla mütেকait memurlar yeni vazife verildiği zaman yeni Unvanları kullanırlar. Eğer yeni vazife en az aynı maaş derecesinde değil ise (madde 35 parağraf 1 fıkra 3) yeni memuriyet Unvanına ilâveten eski memuriyet Unvanını «Ausser, Dienst» kelimeleri ile birlikte kullanabilir. Eğer eski vazifenin Unvanı değişecek olursa değişen isim kullanabilir. En büyük hizmet âmiri, mazul bir memura memuriyet Unvanı ve bu memuriyete müteallik Unvanları (Ausser Dienst) kelimelerinin ilâvesile kullanmak müsaadesini verebilir.

3 — En büyük hizmet âmiri mazul veya mütেকait

.....858.....

memura memuriyetten ayrıldıktan sonra üniforma giymek müsaadesi verebilir.

4 — En büyük hizmet âmiri, memurun hizmetten azlini intaç eden ve 53 üncü maddeye tevfikân verilen cezaî bir karar mevcut ise memuriyet ünvanımm kullanılması ve üniforma iksa için verilen müsaadeyi geri alabilir. Ordu mensupları için ordu kanunu ahkâmı tatbik alınur.

3— HİZMET VE MAİŞET TAHSİSATI

Madde 38

1 — Başka bir tarih tesbit edilmedikçe, memur hizmet maaşını memuriyette tayin edildiği günden itibaren alır. Maaş, maaş kanunu ile tanzim olunmuştur. Memur carî maaş tediyeatmdan tamamen veya kısmen terkedemez. Eğer memur aslî ve munzam vazife rabıtalarna müsait olmıyan maaş kanununa tevfikân bir kaç vazife görüyorsa Maliye Nezaretine toplu bir maaş kararı alınmadıkça maaşını ancak bir memuriyetten alır.

2 — Maişet tahsisatı VIII inci fasıl mucibince tanzim edilir.

1 — Başka bir kanunî hükküm mevcut değilse, memur maaşını ancak hacze tâbi olabilecek miktarda havale veya kefaletle terkedebilir.

2 — İş veren âmir, memur maaşını; hacze tâbi olacak derecede veya gayri kanunî tasrurları sebebile zarar ve ziyân tazminatı karşılığı olarak tanzime icbar edebilir.

4. SEYAHAT VE HAREKET MASRAFLARI

Madde 40

Memurların seyahat ve hareket masrafları kanunla tanzim edilir.

5 Hizmet vesikası

Madde 41

Memura, talebi üzerine en son hizmet âmiri tarafından gayri faal statüye geçtiği veya memuriyet rabıtası

münkati olduğu zaman bulunduğu memuriyetlerin mahiyet ve müddetlerini gösteren bir vesika verilir.

HİZMET ÂMİRİ 'İLE MÛNASEBET

Madde 42

1 — Memur ile hizmet âmiri arasında muhabbet ve itimat mevcut olmalıdır. Memur haksız olması muhtemel şikâyet ve iddialara kulak vermek mecburiyetindedir.

2 — Memur talep ve şikâyelerini hizmet kanallarile yapmağa mecburdur. Nasyonal sosyalist Alman işçileri partisine zarar verecek ef'ale şahit olduğuna kani olursa bunları aynı surette resmî kanallarla bildirir. Eğer müşahedelerini hizmet kanallarile bildirmeği arzu etmezse doğrudan doğruya ancak en yüksek millî makama yani Nazıra veya Führer ve millî Şansölyeye bildirir. Şahsî mahiyetteki şikâyetler için resmî yollardan müracaat lâzımdır.

Fasıl VI

GAYRİ FAAL STATÜ

Madde 43

Bir vazife lâğvedildiği veya kanunî hükümler veya Führer'in dekresi ile diğer bir memuriyet ile tevhit edildiği veya teşkilâtında esasından bir değişiklik vukua geldiği zaman, mevzuubahs vezifenin memurları, hayat kay- dile veya müddet kaydile tayin edilsinler, Gayrı faal Statüye nakledilebilirler. Bu nakil keyfiyeti, vazifenin ifasından veya kanun ve dekrenin mer'iyet mevkiine girişinden itibaren üç ay içinde ve bu iş için bütçede ayrılan muayyen dereceli memurlar arasında mümkündür.

Madde 44

1) Führer ve millî Şansölye her zaman için aşağıdaki kimseleri gayrı faal statüye nakledebilir:

I — Nazırların müsteşarları ve diğer daimî mümessilleri, nezaret müdürleri, matbuat memurları gibi yüksek, hizmet makamlarında çalışan memurlar.

II — Nezaret müdürleri ve Reicu

.....860.....

riciye nezaretinde, propaganda nazaretinde ve Führer ve Millî Şansölyenin sarahaten tayin edeceği bu gibi siyasi memuriyetlerdeki yüksek idare memurları.

III — İş mutemet vekilleri.

IV — Hâriciyenin yüksek memurları.

V — Valiler (oberpräsidenten), (Regierungspräsidenten) 1er (Landr.ate) 1er, Polis müdürleri, polis şube müdürleri gibi daire âmirleri.

VI — Belediye reisleri ve Berlinin (Stadtpräsident)i

VII — Müddeiumumiler.

VIII — Führer ve Millî Şansölyenin dekresi ile tayin edilen ordu mensupları.

2) — Reich'in diğer memurları gayri faal statüye nakledebilecek ahkâmı bakidir.

Madde 45

Ferdî olarak nihaî bir tarih tesbit edilmedikçe gayri faal statü memurun gayri faal statüye naklini tebliğ ettiği tarihte, nihayet bu tebliğ ayını takip eden üçüncü ayın sonunda başlar. Emir gayri faal statünün bidayetinde refedilebilir.

Madde 46

1) Gayri faal statüde bulunan memur memur olarak kalır. Bununla beraber gayri faal statüye geçer geçmez vazifesini kaybeder ve eğer ferdî hüküm mevcut değilse kendisine aslî vazifesine ilâveten verilen veya hizmet âmirinin emri e tavsiyesi ile kabul ettiği munzam vazifeleri de kaybeder.

2) Onun için hizmet âmiri son hizmet âmiridir. En yüksek makam diğer hizmet âmirini tayin edebilir. En yüksek hizmet otoritesi yoksa Dahiliye Nazırı böyle bir otorite tayin eder.

3) Memur, gayri faal statüye naklini tebellüğ ettiği ve müteakip üç ay için normal maaşını alır. Fakat resmî masraflarına ait tahsisatı anck gyri faal statünün bidayetine kadar alabilir. Gayri faal statünün başlangıcından

itibaren tasnifde ancak 48 inci maddenin muhtevası dahilindeki bir vazife esnasında yer alabilir.

4) Eğer, hizmet maaşının hitamından evvel memur âmme hizmetindeki mesaisine mukabil bir ücret alırsa (madde 127, paragraf 4) Bu ücretin iştirak ettiği müddet için hizmet maaşı bu paranın mikdarınca tenzil edilecektir.

5) Hizmet maaşının verdiği müddetin hitamından sonra memur gayri faal kaldığı müddet zarfında gayri faal hizmeti için sekizinci fasıldaki, ahkâma tevfikan maaş alır.

Madde 47

1) Eğer bir memur Reich'e doğrudan doğruya veya bilvasıta merbut bir âmme hizmetinde aynı veya en aşağı müsavi meslek derecesinde bir vazifeye tayin edilirse ve tayin esnasında bu vazife hiç olmazsa eski vazifesinde aldığı aynı aslî maaşın dahil olduğu maaş tasnifine merbut değilse eski aslî maaşını alır. (Madde 35 paragraf I, fıkra

3) ve yüksek dereceye çıkar. Eski hizmet âmiri, talep üzerine, yeni hizmet âmirine eski ve yeni maaş farkını tediye eder.

2) Memur umumî kanunî vaziyeti (hayat kay dile veya muayyen bir müddet kaydile memur) muhalif bir hüküm vazetmedikçe böye bir vazifeyi kabulde Hizmet âmirine karşı mecbur kılınmıştır.

Madde 48

1) Bir memur Reich'e doğrudan doğruya veya bilvasıta merbut bir hizmette meslekî ihtisas ile bir vazife görürse bu müddet için aslî bir maaş alır. Ve gayri faal bulunduğu zamana ait maaşı buna göre hesap edilir (Madde 86, 87).

2) Hizmetin tahririnde birinci paragrafta tevfikan ikametgâhında en az üç ay veya ikametgâhı haricinde en az altı ay için temin edilmiş ise hizmet âmirine karşı tayine razı olduğunu taahhüt etmiş olur.

.....862.....

Madde 49

Gayri faal statü şu hallerde nihayet bulur.

1 — Memura yeni bir vazife verilirse.

2— Memuriyet rabitası nihayet bulursa.

Fasıl VII

MEMURİYET RABITASININ HİTAMI

Madde 50

1) Vefattan başka memuriyet rabitasının hitamı: aşağıdaki hillerde vukubulur.

I — İhraç

II — Azil

III— Tekaütlük

IV— İşten el çektirme

2) İşlen el çektirme millî hizmet disiplin kanunu ile tanzim edilir

I — Memuriyetten ihraç

a — Vatandaşlığın zıyaı

Madde 51

Memur vatandaşlığı kaybettiği günden itibaren hizmetten ihraç edilir. En yüksek hizmet otoritesi dahiliye nazırının muvafakati ile memuriyet rabitasının devamını temin edebilir.

b — İkametgâhı ecnebi bir memlekete nakil

Madde 52

1) Memur, ikametgâhını veya daimî meskenini Alman Reich'i haricine naklederse memuriyet rabitası kesilir.

2) En yüksek hizmet otoritesi birinci paragrafdaki vaziyetin vaki olup olmadığı hakkında nihaî kararı verir Memuriyet rabitasının kat'î gününü nihaî olarak tayin eder.

c — Mahkeme hükmü

Madde 53

Taammüdü bir suçtan dolayı idama veya bir sene veya daha fazla hapis cezasına veya musammem hiyanet suçundan dolayı alelittlak hapse mahkûm olan memur cezasının tasdikinden itibaren memuriyet rabitasına nihayet verilir. bunun gibi medenî haklardan veya âmmе hizmetinden mahrumiyet de aynı neticeyi verir.

Madde 54

1) Bütün memurlar için cezaî bir hükmün memuriyete taallûk eden neticelerine ait af salâhiyeti Führrer ve Millî Şansölyece verilmiştir. Bu salâhiyeti ya kendisi kullanır veya başkasına devreder.

2) Eğer af suretile cezaî bir hüküm memuriyet rabitasına ait netayici tamamen ref edilirse aynı netayic, böyle tır hükmün yerine tekrar bir duruşma esnasında bu netayiei ihtiva ve icap etmeyen bir hüküm ikame edilmiş gibi taakup eder.

Madde 55

Lt Memuru memuriyet rabitasından tecrit eden bir hüküm yerine tekrar bir duruşma esnasında bu net°yici istilzam etmiyen bir hüküm ikame olunursa mevzu kararın tasdikinden veya kanunî ahkâma tevfikan maaşın bir kısmının tevfikinden itibaren bu cezaya çarpılan kimse mevzu hüküm yeni bir hükme takabül ediyorsa maaşını alır; tekaütlük için hizmet müddeti ihraç edilmemiş gibi hesap edilir.

2) Bu esnada yaş tahdidi vaziyetine gelmemiş ise veya memuriyet müddeti hitam bulmamış ise böyle bir mahkûm olan kimse tekrar muhakemesini nihayetlen- diren kararın tasdikmdan itibaren gayri faal statüye geçmiş bir memurun kanunî vaziyetini haizdir; maaş vaziyeti birinci paragraf mucibince tanzim edilir.

3) Birinci ve ikinci paragraf memuriyet rabıtasının hitamını icabettiren bir mahkûmiyetten sonra, memurun eğer hâlâ memur ise, ihracını tazammun eden diğerk bir mahkûmiyete uğradığı takdirde tatbik edilmez.

4) Tekrar duruşma esnasında tasdik edilen hâdiselere veya memurun memuriyet rabıtasını hitama erdiren mahkûmiyetten sonra verilen diğerk muteber cezaî hükme istinaden memurun memuriyetten el çektililmesi şayanı tavsiye görölüyorsa bu maksat için inzibatî bir muhakeme başlayabilir. Eğer bu dava yeniden verilen hükümde tasdik edilen vakıalara istinaden başlamış ise, memur maaşını birinci parağrafa tevfiikan alır; eğer hizmetten el çektililmesi takarrür ederse mevzu kararın tasdikinden itibaren birinci ve ikinci paragraflar hükmünce iddiasını kaybeder. Eğer bu dava yeni cezaî mahkûmiyete istinaden başlamış ise birinci paragraf hükmünce memura verilecek maaş bu cezanın tasdikinden itibaren tevkif olunur; hizmetten el çektilme kararı verilmiş ise aynı tarihten itibaren birinci ve ikinci paragraflar hükmünce iddiasını kaybeder.

5) Yeni hükümde tasdik edilen vakıalar veya mevzu hükmün hududundan sonra vaki bir fiil veya kanuni bir hüküm memuriyet rabıtasından hitamını meşru kılsa en yüksek hizmet makamı memuriyet rabıtasının ne zaman ve ne suretle hitam bulacağını nihai olarak tayin eder. Bu zamana kadar memur maaşını birinci paragraf mucibince alır.

6) Memur mahkûmiyeti müddetince maaşını bu talimata tevfiikan alır, 20 Mayıs 1898 tarihli kanuna dayanarak ait olduğı makama karşı takas talebinde bulunamaz.

7) Memur hizmet maaşı meselesinde diğerk ikramiye veya tazminat gibi varidatı hesap etmeğe mecburdur. Bu hususta malûmat vermekle mükelleftir.

d — İhracın neticeleri

Madde 56

Memur memuriyet rabıtasından tecrit edilirse hizmet

.....865.....

ve maişet maaşlarını talep edemez. Memuriyet Unvanlarını ve memuriyetine mürtebît olarak kendisine tevaccüh eden unvanları kullanamaz, üniforma giyemez.

2 — MÜSTAFİ SAYMAK '

;

a — Yeminden imtina

Madde 57

Kanunen mevzu yemini yapmaktan imtina eden kimse müstafî addolunur.

b — Hizmet müddetinin hitamında memuriyete devamdan imtina

Madde 58

En yüksek hizmet otoritesi müddetle mukayyet bir memurun 29 uncu maddenin 3 üncü fıkrasına ait mükellefiyetlerini ifa etmediğine karar verirse bu memur müstafî addolunur. Azil müddetinin hitamı gününden muteberdir.

c — Kendisinin veya eşinin kanı bakımından

Madde 59

Tayininden sonra memurun Cermen kanından olmayan biri ile evlendiği anlaşılırsa veya tayininden sonra 25 inci madde 2 inci paragraf 2 inci fıkra veya 3 üncü paragraf mucibince izin almadan evlendiği tahakkuk ederse müstafî addedilir.

d — Talebi ile

Memur her zaman istifasını talep edebilir. İstifa talebi hizmet âmirine yazılı bir istida ile olur, azleden makamların rızası olmaksızın, talep ancak hizmet âmirine haber verildikten sonra iki hafta içinde reddedilebilir Vazifeden ayrılma işlerini tamamen bitirinceye ve devredinceye kadar uzatılabilir.

.....866.....

e — Azil

Azle tâbi memur her zaman için müstafî addedilebilir. Yaş haddini bulduğu zaman (Madde: 68) müstafî addedilir. Bu hüküm 76 inci maddenin 1 inci veya 2 inci paragraf mucibince tekaüt olduğu zaman tatbik edilmez.

Madde 62

- 1) Daha geç bir tarih konulmamış ise azil memura ihbar ile mer'iyet kesbeder.
- 2) Bu suretle azledilen memur bu kararın tebliğ edildiği ay maaşını tamamen alır.

f — Kadın memurların evlenmesi

1) Evli bir kadın memur talebi ile veya İktisadî vaziyeti aile varidatı ile daimî olarak temin edildiği zahir olursa müstafî addedilir. İktisadî emniyetinin daimî olarak temin edilmiş olması kocasının tekaütlük hakkı veren bir memuriyete tayini ile tahakkuk eder.

2) En yüksek hizmet otoritesi İktisadî emniyetinin daimî olarak temin edilip edilmediğini nihaî olarak tayi eder.

3) Ferdî vaziyetlerde en yüksek hizmet âmiri dahiliye nazırı ile müşavereden sonra birinci paragraf ikinci fıkraya istisna yapabilir.

4) Müstafî addi keyfiyeti memura kararın tebliğ edildiği ayı takip eden ayın nihayetinde meriyete girer.

Madde 64

1) 63 üncü madde sebibile müstafî addedilen kadın memurlar bir tazminata hak kazanırlar.

(İkinci ve üçüncü paragraflar maaş nisbetlerini tayin etmektedir). (4) Bu tazminat, evlenme iki veya daha fazla yahudi ecdadı olan bir kimse ile vaki olduğu takdirde verilmez.

Müstafî addedilmenin ne *celeri

Madde 66

1)-Kanun veya Führer ve Millî Şansölyenin emri ile

başka ahkâm mevcut olmayan hallerde müstafi addedilme 24 üncü maddeye tevfiқан salâhiyettar olan otorite tarafından yapılacaktır. Tebliğ memura tahriri olarak yapılır.

2) Müstafi addedildikten sonra memur maaş, iddiacında bulunamaz. 37 inci maddenin 2 inci paragrafının 7 inci fıkrası hükmü müstesna memuriyet unvanını veya memuriyete merbut olarak tevcih edilen Unvanları kullanamaz. Ve üniforma giyemez.

3— TEKAÜTLÜK

Madde 67

1) Memuriyet rabatası tekaütlük ile nihayet bulur.

2) Eğer memuriyet bir memurun bütün vaktini alacak vaziyette değilse veya muvakkat bir mahiyette ise memuriyet rabatası tekaütlük yerine mütafi addedilmek suretile vaki olur. (Madde 66).

Tayin ile alâkadar makam birinci fıkradaki vaziyetin mevcut olup olmadığını nihaî olarak tayin eder.

a — Yaş tahdidi

Madde 68

1) Hayat kaydile veya muayyen müddetle memurlar altmış beşinci yaşlarını doldurdukları ayın nihayetinde tekaüt edilirler.

2) Hizmet bakımından o memuriyetin hususî bir memur ile daimî olarak devamı zarurî ise Reich hükümeti en yüksek hizmet otoritesini teklifi ile tekaütlüğü altmış yaşından daha yukarı tehir eder. Aynı şerait altında 1 inci paragraf 2 inci fıkra mucibince her nazır yaş haddini 65 den yukarıya çıkarabilir. Daha aşğı otoritelere bu slâhiyeti beş ay tahdit şartile verebilir.

3) Altmış beş yaşını ikmal eden bir mütekait memur olarak tayin edilemez. Eğer tayin edilmiş ise müstafi addedilir.

b — Müddetin hitamı

.Madde 69

Muayyen müddet iie tayin edilen memur 68 inci madde hükmü hariç 58 inci madde mucibince müstafi addedilmemiş ise muayyen müddetin nihayetinde tekaüt edilir.

c — Talebi ile

Madde 70

Hayat kaydile veya müddet kaydile memur altmış iki yaşını ikmalden sonra kendi talebile hattâ hizmete devamda iktidarsızlığı görülmese bile tekaüt edilebilir.

d — Siyasî sebepler

Madde 71

1) Führer ve Millî Şansölye hayat kaydile veya müddet kaydile memuru dahiliye nazırının muvafakatim alarak en yüksek otoritenin talebi ile memur nasyonal sosyalist devletin menfaati için daima çalışma teminatı vermediği takdirde tekaüde sevkedebilir.

2) Bu talebi haklı gösterecek hâdiseler, şahadet ve ehli hibrenin istima edildiği tahkikat esnasında tesbit ve tahkik edilmek lâzımdır. Memura da ihbar yapılır.

e Kan

1) 59 uncu madde, 1 inci paragraftaki vaziyet, memurun kabahati olmaksızın yanlış olarak kendisinin veya eşinin Alman kanından olmadığı iddia edilmiş ise tekaüde sevk edilir. Azli mümkün memurlardan ise müstafi addedilir.

62 inci madde 1 inci ve 2 inci paragraf burada tatbik edilir.

2) 25 inci madde 2 inci paragraf 2 inci fıkra ve 3 üncü paragraf mütenazıran tatbik edilir .

f — İktidarsızlık

Madde 73

1) Hayat kaydile ve müddet kaydile memur vücutça kusurlu veya bedenî veya zihnî zaafî sebeble memuriyet vazifelerini daimî surette ifa edemeyecek olursa tekaüde sevk edilir, Memur aynı surette hastalık sebeble altı aylık bir müddet içinde üç aydan fazla vazifesini yapmazsa hizmetinde iktidarsız addedilir. Eğer çalışması hususunda bir şüphe mevcut ise memur kendisini tâbi olduğu makamların göstereceği bir hekime muayene ettirmekle mükelleftir.

2) Memurların hususî sınıfları için hizmette iktidarsızlık keyfiyetinin tayini için hususî talimat çıkarılabilir.

Madde 74

1) Eğer bir memur 73 üncü madde mucibince tekaüde sevk edilmesini talep ederse, hizmette iktidarsızlığı, doğrudan doğruya hizmet âmirinin memuriyet vazifelerini daimî olarak ifa edemeyeceğine dair tahrirî beyanı ile taayyün eder.

Gayri faal statüde bulunan memurlar için en yüksek hizmet âmiri veya onunu tayin edeceği otorite iktidarsızlık kararını vermeğe salâhiyettardır. Eğer en yüksek hizmet âmiriyoksa dahiliye nazırı hangi makamın tayin salâhiyetini haiz olduğunu tesbit eder.

2) Tekâütlük meslesi hakkında karar veren makam doğrudan doğruya hizmet âmirinin tebligatı ile bağılı değildir. Diğer delâili de tetkik eder.

Madde 75

1) Hizmet âmiri memuru iktidarsız addeder. (Madde: 73) ve memur tekaütlüğünü talep etmezse, hizmet âmiri memura veya vasisine tekaütlüğünün düşünüldüğünü bildirir. Tekâütlük sebepleri aynı zamanda tebliğ olunur. Hizmet âmiri vasinin dinlenmesini zarurî buluyorsa bu kimse mahallî mahkemede dinlenme talebinde bulunabilir. Mahkeme talep ile amel etmeğe mecburdur.

.....870.....

2) Memur veya vasisi dört hafta içinde protesto etmezlerse alâkadar makam 78 inci madde birinci paragrafa tevfikân tekaütlik hakkında kararını verir.

3) Protesto yapılırsa en yüksek hizmet âmiri veya tekaütlik için talî makam davanın kapandığını veya devam ettiğini tezekkür eder. Karar memura veya vasisine bildirilir.

4) Bu usule tevfikân memurun vazueye uygunluğu tesbit ed'Jir Yani iktidarsızlığı taha kkuk etmezse dava kapanmış olur. Karar memura veya vasisine bildirilir. Eğer iktidarsızlığı taayyün ederse tebligatı nyap.nağı ayın nihayetinde memur tekaüde sevk edilir.

g — Azle tâbi memurlar

Madde 76

1) Azle tâbi maaşlı bir memur vazifesi esnasında büyük dikkatsizliği olmadan aldığı hastalık, yara ve saireden dolayı hizmette çalışamayacak vaziyete geldiği zaman teka-üt edilir.

2) Bu memurlar diğer sebeplerle hizmet için iktidarsız bir hale gelir veya muayyen yaş haddini bulursa tekaüt edilebilir. Madde 68 paragraf 1).

3) Eğer memur ikinci paragraftaki halde tekaüt edilmez fakat azil suretile vazifeden çıkarılırsa hayat kaydile veya muayyen bir müddet kaydile maişet tazminatı verilebilir.

h — Gayri faal memurlar

Madde 77

1) Gayri faal statüde bulunan bir memur her zaman için tekaüde sevk edilebilir.

2) Aşağıdaki hallerde tekaüde sevk edilirler,

I — Beş senelik gayri faal devrenin nihayetinde (bir

.....871.....

memur 48 inci madde hükmüne göre istihdam edildiği vaziyette zaman hesap edilmez).

II — En yüksek hizmet otoritesi memurun 47 inci madde 2 inci paragraf ve 48 inci madde 2 inci paragraftaki mükellefiyetleri ifa etmemiş ise.

III — Aynı veya en az müsavi kariye derecesinde yeni bir vazife verildiği takdirde yeni vazifesine ilâveten eski memuriyeti de hesap edilerek tekaüt edilir.

I — Tekaütlük talimatı ve tekaütlüğün başlangıcı

Madde 78

1) Kanunî mevzuat Führer ve millî Şansölye'nin emri başka türlü ahkâm vaz etmedikçe tekaütlük talimatı 24 üncü madde mucibince tavsif edilen makam tarafından yapılacaktır. Tebliğat memura tahriren yapılacaktır.

2) Tekaütlük 65, 69, 75 inci madde paragraf 4,77 inci madde paragraf 2 ve 3 deki haller müstesna memura tebliğ edildiği aydan itibaren üçüncü ayın nihayetinde başlar.

Tebliğatin daha erken yapılması memurun sarîh kabulü halinde olabilir.

3) Tekaüt olan memur VIII inci fasıl ahkâmınca maaş alır.

VIII inci IX uncu fasıllar

(Madde 79 — 147) maaş ve diğer malî mevzuata taallük etmesi hasebile nakline lüzum görülmemiştir.

Fasıl X

MEMURİYETİN İHDASI

Madde 148

1) Memuriyetler memurların âmmе hizmetlerinin ifasını deruhte ettikleri veya devletin emniyeti sebeble kle- rikai ve alelâde işçilerle doldurulmadığı zaman ihdas edilebilir. Bu esbabın ademî mevcudiyeti halinde ancak dahiliye nazırı maliye nazırı ile müşterekten memuriyet ihdas edebilirler.

.....872.....

2) Diğer âmmе hukuku KorporasyonLarı, müesseseler ve âmmе hukuku daireleri ancak alâkadar nazırın, maliye nazırının muvafakatini almak şartile verdiği müsaade üzerine memuriyet ihdas edebilirler.

3) İhзari servislerdeki memurlar, kendileri için memuriyet mevcut değilse kadro harici bırakılabilir.

4) 1 inci paragraf, birinci fıkra mucibince ihdas edilecek tasnife ve dereceye tâbi bir memuriyet ancak daimî ihtiyaç halinde kurulabilir.

Fasıl XI

FAHRÎ MEMURLAR

Madde 149

1) Kendisine resmî fahrî bir iş verilen kimse, vesikasında «fahrî memur olarak tayin edilmiştir». İbaresі mevcut ise, memurdur.

2) Bu kanunun ahkâmı fahrî memurları şu istisnalarla tatbik edilir: (Madde 10, paragraf 2 ve 3), (madde 11, 14), (madde 16), (madde 19), (madde 28, paragraf 2, numara 1), (madde 29, paragraf 3), (madde 35), (madde 38, 39), (madde 43. 49), (madde, 60), (madde 63, 64, 65) ve VIII inci fasıl.

Gayri faal statüye nakil veya tekaütlük sebepleri mevcut olursa fahrî memur müstafî addedilir. 33 üncü madde, 2 inci paragraftaki halde alâkadar nazır fahrî memurların hususî sınıfları için salâhiyeti diğer makamlara devredebilir.

Madde 150

Wablк.onsuln azle tâbi fahrî memurlardır. Hariciye nazırını dahiliye nazırını ile beraber hukukî münasebetlerini dekre ile tayin eder.

(Fasıl XII «madde 151 — 155» Endirekt millî memurlar yani âmmе müesseselerinde çalışan personel için hususî ahkâmı ihtiva etmektedir.)

Fasıl XIII

NAZIRLAR

Madde 156

1) Nazırlar Führer ve millî Şansölye tarafından tayin edilirler. Reich'e ve Führer'e karşı âmme hukuku bakımından memur münasebetile bağılıdırlar.

2) VIII inci IV üncü fasıllar hariç olmak üzere bu kanun ahkâmı onlara da kabili tatbiktir. Maaş kanunu hükümleri onlara tatbik edilmez. Memurları umumî surette alâkadar eden diğer kanunu ve dekreler keza onlara da kabili tatbiktir.

Madde 157

Nazır vazifeye geçerken Führer'e karşı yemin eder.

Madde 158

1) Nazır nazırlık vazifesinden başka icrai komitelerde, şirket meclis idarelerinin, diğer meslekî teşekküllerde bulunamaz. Führer istisna yapabilir.

2) Vazifeleri müddetince nazırlar hakem olamazlar.

3) Nazırlar Jüri âzası veya diğer fahrî âmme hizmetlerinde bulunamazlar.

Madde 159

1) 8 inci madde 1 inci ve ikinci paragraf ve 9 uncu maddeler onlara da tatbik edilir. Führer müsaade verir.

2) Nazırların şahadeti vazifelerinin bulunduğu yerde başka yerde iseler bulundukları yerde alınır. Bu hükümden istisna Führer'in emrile olabilir.

Madde 160

Bir memur nazır tayin edilirse tayin gününden itibaren memuriyetten ayrılır. Bir asker nazır tayin edilirse asker olarak maaş talebi ref edilir.

Madde 161

Nazırlar Führer tarafından her zaman için azledüebilirler. İnzibatî ceza usulü onlara tatbik edilmez.

Madde 162

1) Azledildiği ayın nihayetinden itibaren bir nazır hayat kaydile bir tekaüdiye alır. Şu şartla ki nazırlık vazifesinde bilâ inkıta beş sene hizmet etmiş olsun veya nazırlık müddeti de dahil memuriyette en az dört sene bulunmuş olsun.

2) Bir nazır vazifesini ifa esnasında veya vazifesi ile münasebettar olarak kendi kusuru olmaksızın sıhhati bozulur ve daimi olarak iş yapma kabiliyetinin kaybederse 1 inci paragraftaki şerait tahakkuk etmese bile hayat kaydile bir tekaüdiye alır.

3) 1 inci ve 2 inci paragraflardaki şeraiti haiz olmıyan mazul bir nazır, memur da değilse nazırlık maaşının hitamından itibaren muvakkat bir maaş alır.

4) 1 ve 2 inci paragraflardaki şeraiti haiz olmıyan fakat nazır olarak tayin edildiği zaman hayat kaydile veya muayyen müddette memur olan mazul bir nazır muvakkat tekaüt maaşının hitamından itibaren eski vazifesinde istihkakı olan tekaüt maaşını alır. Bu müddete nazırlıkta geçen müddeti ilâve edilir.

5) Muvakkat maaşın 3 üncü paragraftaki müddeti için dul ve yetimlerin ikramiyeleri bu muvakat maaştan verilir.

6) Bir nazırın memuriyet müddeti 81 inci madde mucibince hesap edilir.

XIV üncü ve sonuncu fasılsa (Madde 163—184) muvakkat ve mütemmim hükümlere tashih edilmiştir.

- (Bu kanun 1 Temmuz 1937 den itibaren meriyete geçmiştir bulunmaktadır.)

NAKLEDEN:
HAŞAN ŞÜKRÜ ADAL
Başvekâlet Hususî Kalem müdürü
